

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ

KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

8'inci Toplantı
8 Kasım 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu'nun, Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'a dayısının vefatı nedeniyle başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

2.- Oturum Başkanı Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu'nun, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

3.- Oturum Başkanı Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu'nun, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

III.-KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.- Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nün (BOTAS) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- TÜBİTAK Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

IV.- KARARLAR

A)KOMİSYON KARARLARI

1.- BOTAŞ'ın 2015 ve 2016 yılları alt komisyon raporlarında yer alan 1 numaralı önerisiyle ilgili tavsiye kararı alınmasına ilişkin karar

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

8'inci Toplantı

8 Kasım 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 14.11'de açılarak iki oturum yaptı.

Oturum Başkanı Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu;

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'a dayısının vefatı nedeniyle başsağlığı dilediğine,

Yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine,

İlişkin açıklamalarda bulundu.

BOTAŞ'ın 2015 ve 2016 yılları alt komisyon raporlarında yer alan 1 numaralı önerisiyle ilgili tavsiye kararı alınması kabul edildi.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (BOTAŞ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları ibra edildi.

TÜBİTAK Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri tamamlandı.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 15.11'de toplantıya son verildi.

8 Kasım 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

(Oturum, Başkan Vekili Nevzat Şatiroğlu tarafından açıldı)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 8'inci Birleşimini açıyorum.

Bu oturumda Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi ile TUBİTAK Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşeceğiz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı Başkan Vekili Nevzat Şatiroğlu'nun, Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'a dayısının vefatı nedeniyle başsağlığı dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Komisyon Başkanımız Mustafa Savaş Bey'in bir cenazesi münasebetiyle bugünkü oturumu yönetmek görevi bana düştü. Bu münasebetle toplantıyı ben idare edeceğim.

Sayın Başkanımızın dayısı rahmetli oldu. Allah'tan rahmet diliyoruz dayısına, bir kez daha başsağlığı diliyoruz aile efradına.

III.-KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.- Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (BOTAŞ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Toplantımıza BOTAŞ'la başlıyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Şimdi sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum. Mümkün mertebe sunumu çok uzun tutmadan -arkadan bir komisyon toplantımız daha olacak- toparlayalım Genel Müdürüm.

Buyurun Sayın Genel Müdürtüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Çok teşekkür ederim.

BOTAŞ, ülkemizde petrol ve doğal gaz taşımacılığı amacıyla kurulmuş ve kurulduğu günden bu tarafa da bu faaliyetlerini büyük bir özenle ve üzerine düşen sorumluluğun farkında olarak yerine getirmekte olan bir kuruluşumuz. Temel olarak faaliyetlerimizi 2 çatı altında toplamakla birlikte, biz burada temel faaliyet başlıklarımızı bir stratejik plan etrafında değerlendirdiğimizde şöyle bir kısa başlıkla üzerinden geçmek isterim.

Temel amaçlarımızdan, fonksiyonlarımızdan bir tanesi: Altyapı çalışmalarında özellikle doğal gaz arz güvenliği ve sistem güvenliğini de sağlamak kaydıyla arz güvenliği noktasındaki fonksiyonlarımızı yerine getirmek. Burada tabii bunu yerine getirirken ikinci temel hedefimiz de şu: Kaynak ve güzergâh çeşitliliğini sağlayarak burada bu arz güvenliğiyle alakalı sorumluluğumuzu yerine getirmeyi hedefliyoruz. Bunları yaparken de özellikle AR-GE çalışmaları ve kurumsal yapıda da canlı, dinamik, aktif bir yapı oluşturarak bu fonksiyonları yerine getirmeyi hedefliyoruz.

Başkanı, müsaadenizle buradaki kısımları hızlı geçiyorum. Faaliyetlerimizi 6 başlıkta irdeleyeceğiz. Bunlardan 1'inci: Petrol ve doğal gaz hatlarının işletmeciliği ve burada yapmış olduğumuz taşıma faaliyetlerimiz. Doğal gaz ve LNG ticaretiyle alakalı bir başlığımız olacak. Bunun dışında LNG terminallerimiz var. Bu LNG terminalleriyle alakalı işletmecilik fonksiyonumuza değineceğiz. Vermiş olduğumuz liman hizmetlerimiz var. Doğal gazın hem depolanmasıyla alakalı ve hem de diğer LNG'yle ilgili birlikte yapmış olduğumuz işletmecilik faaliyetlerini anlatacağız. Petrol ve doğal gaz boru hatlarında kompresör istasyonları ve bunların yapımına ilişkin arazi çalışmaları, kamulaştırma çalışmaları ve yapım işleriyle alakalı bir bilgilendirmemiz olacak. Bunun dışında uluslararası doğal gaz ve petrol boru hatlarıyla alakalı yapmış olduğumuz faaliyetlerle ilgili sizleri bilgilendireceğim.

Ham petrol taşıma faaliyetleri tabii BOTAŞ'ımızın ilk kuruluş amacı, kuruluş amacındaki temel öge. Daha önce Türkiye Petrollerinin uhdesinde yapmış olduğu bu hizmeti -ayrı bir şirket olarak bu sene 45'inci senemiz- ve ham petrol boru hatlarıyla alakalı yapmış olduğumuz çalışmaları kısaca sizlerle paylaşmak istiyorum. Burada işte 1'inci hat olarak gösterdiğimiz Irak-Türkiye arasındaki ITP Boru Hattı. Bu, 2 hattan oluşuyor ve ilk kuruluşu, en eskisi 1977 yılında ve 40 inç olarak inşa edilmiş. Diğeri ise 1987 yılında kapasitenin artırılmasına dönük olarak yapılmış 46 inçlik 2'nci hat ve yıllık yaklaşık 550 milyon varil düzeyinde bir taşıma gerçekleştirecek toplam kapasiteye sahibiz. Bunun dışında, Ceyhan ile Kırıkkale arasında, Kırıkkale'deki rafinerimizi lojistik anlamda destekleyen boru hattımız var. Bu boru hattı tamamen Türkiye içerisinde kalan kısmı. Batman-Dörtyol Boru Hattı'mız var. Batman-Dörtyol Boru Hattı da Batman ve havalisindeki, özellikle Türkiye Petrolleri başta olmak üzere diğer özel şirket üreticilerinin üretmiş olduğu petrolü Dörtyol Limanı'mıza taşıyor ve bu liman üzerinden de farklı rafinerilere taşıma işlemi gerçekleştirilmiş oluyor. Bir diğeri, yine ITP'de olduğu gibi uluslararası bir petrol boru hattı projemiz "BTC" dediğimiz Bakü-Tiflis-Ceyhan; buralar da özellikle Hazar havzasındaki petrolerin dünya piyasasına sunulduğu proje ve burada da yine Ceyhan bizim için son yükleme noktası ve bu da 2006 yılından bu tarafa hizmette.

Bunlarla alakalı genel olarak bir bilgilendirme yapacak olursak, işte ITP Projesi'nde, özellikle son dönemde bölgede yaşanan belirsizlikler ve sıkıntılar nedeniyle, özellikle bu Kerkük tarafında yaşanan son gelişmelerden dolayı hedeflediğimiz biraz altında bir taşımacılık gerçekleşmekte. Görüldüğü üzere eylül sonu itibarıyla 89 milyonluk bir taşımamız söz konusu. Tabii, burada tarifeler anlamında ise sistemi koruyan yani taşımaya bile ödeme gerçekleşen bir tarife modelimiz çalışıyor. Ceyhan-Kırıkkale Hattı'mız da geçtiğimiz yılların biraz daha üzerinde -inşallah tam kapasiteyle çalışıyoruz- bir hedefimiz olacak. Batman-Dörtyol'da 20 milyon varili bulacağız. Yine BTC kapsamında da şu anda 190 milyon varildegiz ama yıl sonu hedefimiz olan 250 milyon varili yakalamış olacağız.

Bunun dışında, doğal gaz faaliyetlerimizle alakalı genel bir bilgilendirme yapmak isterim. Yani, burada renklendirilmiş ülkeleri görüyorsunuz. Burada bizim gaz ithalatı yapmış olduğumuz ülkeler yer alıyor. Tabii, yeni gelişmelerle beraber inşallah yeni gaz kaynaklarına biz de ülke olarak sahip olalım

diye ümit ediyoruz ve bu konuda kardeş kuruluşumuz da yoğun bir şekilde çalışmalarını sürdürüyor. Burada, bizim yaklaşık yüzde 98'ini ithal ettiğimiz, ithal etmek durumunda olduğumuz doğal gazın ithal kaynaklarını görüyoruz.

Burada da özellikle arz güvenliği ve kaynak çeşitliliğiyle alakalı son dönemde yapmış olduğumuz çalışmaların da bir göstergesi mahiyetinde Türkiye'deki gaz giriş noktalarını sizlerle paylaşmak istiyorum. Özellikle en eski hattımızdan başlayarak, oradan devam edeceğim. Türkiye'nin ilk doğal gaz boru hattı Rusya'yla aramızda olan, "Batı Hattı" diye isimlendirdiğimiz boru hattıdır. 1987 yılından itibaren ülkemizin hizmetinde ve burada kapasitesi yaklaşık 14 milyar metreküp olan bir yıllık doğal gaz tedarikimiz söz konusu. Tabii, yıllık bir kapasitemiz var ama yıllık kapasiteyle beraber bizler açısından kritik bir diğer unsur da bu projelerden günlük ne kadar gaz alabildiğimiz. Şimdi, bu noktada Batı Hattı'nı irdelediğimizde, toplam 42 milyon metreküplük günlük gaz alma kapasitesine erişebiliyoruz. Yani bu sayfanın sonunda onu ifade edeceğim sizlere, günlükler bizim için neden kritik.

14 milyar metreküp bu ilk hattımızdan alıyoruz, iki hat olarak geliyor. Hemen sağ tarafta, devam ettiğimizde, Mavi Akım Boru Hattı üzerinden almış olduğumuz doğal gaz miktarını günlük ve yıllık olarak görüyoruz. Yılda 16 milyar metreküplük bir gaz verme kapasitesine sahip bir hattır, günlükte de yaklaşık 47,3 milyon metreküp düzeyinde gaz alabiliyoruz bu hattımızdan.

Hemen yan taraftan devam ettiğimizde Azerbaycan'a geliyoruz. Azerbaycan'da iki tane hattımız söz konusu. Bu hatlardan bir tanesi bizim "Şahdeniz 1 Projesi" diye isimlendirdiğimiz, yine Hazar havzasından çıkarılmakta olan doğal gazın ülkemizde kullanıma sunulduğu hat ve bu proje kapsamında 6,6 milyar metreküp bir doğal gaz ithalatımız söz konusu. Burada da günlük giriş miktarımız 19 milyon metreküp düzeyinde.

İkinci olarak, Haziranın 12'sinde, kamuoyunun da yakından takip ettiği TANAP projesi. Son dönemde hem Avrupa açısından hem de ülkemiz açısından son derece kritik ve stratejik projelerden bir tanesi. Bu proje kapsamında da açılışını gerçekleştirdik ve buradaki kapasitemiz de yıllık 6 milyar metreküpe erişecek. Şu anda tamamen kendi kontratlarımız ve mühendislik çalışmaları çerçevesinde planlandığı şekilde, kademeli bir gaz alışı söz konusu. Bu, tabii, gaz yatağıyla da alakalı, topyekün değerlendirilmesi gereken bir durum. Şu anda ilk yıl itibarıyla 2 milyar metreküp alıyoruz, ondan sonra gelecek yıl 4 ve 6'ya çıkmış olacağız. Burada da günlük kapasitemiz bu sene itibarıyla 5,7 milyon metreküp günlük gaz alabiliyoruz, burada da yaklaşık 20 milyon metreküpleri bir sonraki sene yani 6 milyara çıktığımızda görmüş olacağız. Bu projeye alakalı, diğer, Avrupa tarafıyla ilgili bilgiyi de uluslararası projeler kısmında anlatacağım.

Bunun dışında, yine bir diğer, kaynak çeşitliliği anlamında İran'dan almakta olduğumuz doğal gaz var ve burada da yaklaşık 9,6 milyar metreküp yıllık bir kapasite söz konusu. Günlükte de 29 milyon metreküpe yakın bir doğal gaz alımımız söz konusu.

Diğer bir giriş noktası Dörtyol'da ve burada, tabii, yeni bir teknolojiyle, almış olduğumuz FSRU teknolojisiyle Türkiye'ye bir giriş noktası kazandırdık. Burada da görüleceği üzere, yıllık kapasite tamamen sizin LNG kontrat ve anlaşmalarınıza bağlı, ülke ihtiyaçlarına bağlı ama bizim için kritik nokta, burada 20 milyon metreküp günlük gaz giriş kapasitesi var. Özellikle gaz çekişinin oldukça yoğun olduğu dönemlerde arz güvenliğini sağlamak amacıyla yapmış olduğumuz bir çalışma ve burada da şu anda 20 milyon metreküpü alabilecek altyapımız devrede.

Bunun dışında, tam ülkemizin kalbinde, orta noktada Tuz Gölü Depolama Tesisi. Tuz Gölü Depolama Tesisimizi de 2017 Şubatında doldurmaya başladık ve 2017 kışında, ilk kışında da gaz kullanımına geçtik ve 2018’de de şu andaki kapasitesi itibarıyla da 600 milyon metreküp, hatta 650’leri yakalayacağız inşallah kışın yani şu birkaç gün sonrasında. Dolayısıyla burada da günlük 20 milyon metreküplük bir gaz girişi olabilecek sistemimizi hazır hâle getirmiş durumdayız.

Bunun dışında, sol taraftan devam edersek İzmir bölgesine geliyoruz. İzmir’de iki tane LNG gazlaştırma tesisimiz var. Bunlardan bir tanesi sabit tesis, özel sektörün işletmeciliğinde ve burada da sisteme günlük olarak 40 milyon metreküp gaz verebilecek bir kapasiteye erişmiş durumdayız.

Hemen yanı başında Türkiye’nin ilk FSRU ünitesi, özel sektör tarafından yapılmış ve sisteme günlük 20 milyon metreküp gaz verebilecek kapasiteye sahip bir kaynak bizler açısından.

Yukarıdan devam ettiğimizde, ülkemiz açısından son derece kritik tesislerden bir tanesi, Marmaraeğlisi’nde yer alan Türkiye’nin de ilk LNG gazlaştırma tesisi ve burada da günlük 37 milyon metreküplük bir gaz girişine sahip kapasite oluşturmuş durumdayız. Burada, geçtiğimiz senelerde yani bundan bir buçuk sene kadar önce 18 milyonluk bir kapasiteye sahiptik, bu kapasiteyi 37 milyon metreküpe rekor bir sürede, arkadaşlarımızın da gerçekten hummalı bir çalışmasıyla yükseltmiş olduk.

Bunun dışında, önemli dediğimiz, bizim için yine çok değerli, doğal bir depolama alanımız var Silivri’de. Burada da sisteme yaklaşık 25 milyon metreküp günlük gaz verme kapasitesine sahibiz, böyle bir kabiliyetimiz var, bizim için çok değerli. Toplam orada da depolama kapasitemiz bu yıl 2,841 milyar metreküp düzeyinde ve burada da kapasiteyi artırma çalışmalarımız var, ona da bu projeyi detaylarıyla anlatırken değineceğim.

Burada, tabii, gördüğünüz diğer LNG kaynaklarımız var. Bunlardan kontrata bağlılara yer verdik. 6 milyar metreküplük bir Cezayir LNG alımımız var. 2,3 düzeyinde Katar’dan almış olduğumuz bir LNG’miz var. 1,8 milyar metreküp düzeyinde de Nijerya’dan almış olduğumuz bir LNG miktarı var.

Burada, tabii, kritik nokta şuydu: Hani size en başta söylediğim, günlük miktar. Günlük miktar şu yönüyle çok önemli: Özellikle kış aylarında hava şartlarının da değişmesiyle beraber hem ısınma ihtiyacı artıyor hem de elektrik tüketimi de özellikle elektrikle ısınan bölgeler nedeniyle elektrik santrallerinin üretimi de artıyor. Sanayinin çekişini de üzerine ilave ettiğinizde, burada oldukça yüksek düzeyde çekişler oluyor. Bizimse burada, tabii, sabit tesis olarak boru hatlarını görebiliriz, boru hatlarından sisteme giren gaz miktarı boru hattı çapıyla sınırlı. Tabii, kaynak da önemli ama neticede boru hatlarının çapından daha fazla gaz alma şansınız yok. Dolayısıyla, bizim burada temel kurgumuz ne? Temel kurgumuz ilave boru hatlarıyla arz güvenliğini sağlayacak gerekli çalışmaları yapmak, bunun dışında da özellikle pazarda rekabeti, fiyatlandırmayı da sağlayacak şekilde, özellikle boru hattı tedarikçilerini de fiyatsal anlamda pazarda yalnız olmadıklarını göstermek açısından LNG tarafıyla da bu rekabet unsurlarını sağlamaya çalışıyoruz. Yani günün sonunda hedefimiz ne? Hem ülkeleri kendi içerisinde rekabet edebilir hâle getirmek hem de kaynak çeşitliliği anlamında sıvılaştırılmış gaz ile boru hattı gazı arasında da bir rekabet oluşturmak. Dolayısıyla, bu stratejilerimiz de meyvelerini ciddi şekilde vermeye bugün de başladı diyebiliriz, artık önümüzdeki dönemde, bundan sonra da daha güzel sonuçları hep birlikte inşallah almış olacağız.

Yani, burada, tabii, toplamda gaz satış ve burada ithalat yapmış olduğumuz miktarlarla alakalı konuya kısaca temas etmek istedim, o görmüş olduğunuz giriş noktalarından sonra özet bir bilgi anlamında. Örneğin en yüksek tedarikçimiz şu anda Rusya Federasyonu, yüzde 52 düzeyinde doğal gaz ithalatı gerçekleştirmiş durumdayız. Azerbaycan’dan yüzde 12 ama bu oran çok kısa bir süre içerisinde yaklaşık yüzde 15 ve 20’leri bulabilecek düzeyde, TANAP’ın tam olarak kapasitesine eriştiği dönemde inşallah yüzde 20’lere kadar da gelmiş olacağız. Bunun dışında, İran’dan yüzde 17’sini tedarik etmiş

oluyoruz. Cezayir yüzde 8 ama yeni yapmış olduğumuz çalışmalarla bu da yaklaşık yüzde 10'ları da geçecek, burada da rekabeti yine sağlamış durumda oluyoruz. Nijerya'dan şu anda yüzde 2 ama bu rakam yüzde 3-4 arasında bir yere oturacak. Ve diğer spotlarla beraber de yüzde 9 düzeyinde de diğer LNG alımlarımız var.

Bunun dışında, satış miktarlarımızı ana hatlarıyla sizlerle paylaşmak istedim. Burada "Mevcut, 2017 tüketimlerimizde ne oldu?" diye bakacak olursak, özellikle elektrikte yüzde 42'lik bir tüketim söz konusu. Abonelerimizde buradaki rakamımız yüzde 25, sanayideki tüketimimiz ise yüzde 33 düzeyinde. Tabii, 2017'de özellikle elektrik tarafında elektrik ihtiyacının da oldukça artması nedeniyle, aslında en pik üretim yapılan yıllardan bir tanesi. Tabii, burada özellikle abone bazındaki tüketim miktarımızdaki artışta yeni yatırımlarla beraber yeni abonelerin sisteme kazandırılmasının sonucu.

Şimdi, tabii, şu an itibarıyla, güzel, belki müjdeli haberleri de ilk sizinle paylaşmış olacağız, bu seneki yatırımlarımızın meyvelerini de sizlerle paylaşacağım ama özellikle son dönemde neler yaptık, bunlarla ilgili de çok kısa bir bilgi vereceğim. Özellikle 2016 yılında yüzde 70'lik bir yatırım gerçekleştirmemiz vardı. Tabii, 2016 yılında yaşadığımız talihsiz olaylar vesaire, bunların hepsi bir silsile hâlinde genel yatırımları da etkilemiş oldu. Özellikle 2017 de çok yoğun ve önemli yatırımları gerçekleştirdiğimiz bir yıl oldu. Yaklaşık 1,47 milyar liralık bir yatırım bütçemiz vardı, bunu yüzde 95 oranında gerçekleştirdik. Bu da bizim kurumsal başarılarımız anlamında çok önemli bir başarıyla geçtiğimiz bir yıl oldu.

Peki, bu yatırımlar kapsamında neler yaptık? Burada özellikle doğal gazın yaygınlaştırılması çerçevesinde 2002 yılı... Genel olarak, tabii, hep soruluyor, "Neden 2002 yılı söyleniyor?" diye. Şundan dolayı 2002 yılını referans alıyoruz: Özellikle Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun yürürlüğe girmesiyle beraber -daha önce kamu eliyle yapılan yatırımlar vardı, şehirlerin doğal gaz dağıtımları kamu marifetiyle yapılıyordu- o tarih itibarıyla artık bir dönüm noktası oldu. Burada da tabii, taleplere de cevap veren bir kamu tarafı da var. 2002 yılında ülkemizde 5 tane şehirde doğal gaz kullanılıyor -dün itibarıyla Şırnak hattımızı gazladık yani bu bizim 79'uncu şehrimizdi- 2018 yılına 78 ille girdik, geçtiğimiz sene de 5-6 tane şehrimizi tamamlamış olduk. Şimdi, bu sene son kalan 3 tane şehrimiz var. Bunlar, tabii, Cumhurbaşkanlığımızın da ilk yüz ve ikinci yüz gün hedefleri içerisinde de yer alıyor. Şırnak ilk yüz gündeydi, dediğim gibi dün itibarıyla basınçlandırdık, inşallah şehir de gaz kullanımına başlamış olacak. 80'inci ilimiz Artvin. Artvin'de de kısmetse, cuma günü itibarıyla son çalışmalarımızı da bitiriyoruz. Artvin'le de inşallah doğal gazı buluşturmuş olacağız. 81'inci vilayetimiz Hakkâri. Şu anda arkadaşlar kar altında, yaklaşık 3 bin metre rakımda çalışmalarını tamamlamak üzere. Yıl biterken, kısmetse, Hakkâri'yi de inşallah gazla tanıştırmış, buluşturmuş olacağız. Dolayısıyla, bu yıl sonu itibarıyla hedefimiz, doğal gazın ulaşmadığı il kalmamış olacak. Yani bu güzel haberi sizlerle paylaşmak istedim.

Bunun dışında, oldukça yoğun mesai harcadığımız, çok güçlü bir kolektif çalışma var burada, o yüzden de bunun altını çizmeden geçemeyeceğim. Burada, tabii, Bakanlığımızın koordinasyonunda hem bizim hem de doğal gaz dağıtım şirketlerinin yapmış olduğu çok büyük bir çalışma, özverili bir çalışma var ve burada 2017 yılını 101 yerleşim merkezine -ilçe ve birkaç tane de belde belediyemiz var, belediyelerimiz var- doğal gaz sağlayarak kapattık. Bu kendi içinde, tabii, bir rekor; bugüne kadar yapılmış en büyük, bu anlamdaki ulaşılmış sayı 34 civarındaydı. Biz bu hedefimizi de tabii, Bakanlar Kurulumuzun vermiş olduğu görev kapsamında da özellikle nüfus ve organize sanayi bölgelerinde kullanımı dikkate alan bir görevlendirmesi oldu, o görevlendirme kapsamında bu faaliyetlerimizi gerçekleştirdik. Özellikle 2018'in ilk yüz gününde toplamda hedefimiz 40 ilçeydi ve biz burada, inşallah, 42 ilçeyi ilk yüz günde doğal gazla buluşturmuş olacağız ve bu ilk yüz gün içerisinde bulunan

ilçelerden de dün itibarıyla 36 tanesini gazladık, 3-4 tane filan da yarın gelecek ama ilk yüz gün itibarıyla, biz, burada 40 hedefini 2 ilçeyle de aşmış olacağız. 2'nci yüz gün kapsamında da 38 tane hedeflenen ilçemiz var, onları da inşallah, süresi içerisinde doğal gazla buluşturmuş olacağız.

Burada, tabii, ilçelerimiz var, şehirler bazında yer verdik ama isteyen üyemiz olursa bunları detaylı olarak da paylaşabiliriz, 1'inci yüz gün ve 2'nci yüz günde de burada ilçeler bazındaki listelerimiz yer alıyor.

Tabii, OSB'lerde doğal gaz kullanımıyla alakalı, yoğun bir talep var, bu talebe cevap vermek amacıyla bizim de çalışmalarımız oldukça yoğunlaştırılmış durumda. Bugün itibarıyla 141 tane OSB'ye doğal gaz arzını gerçekleştirmiş durumdayız. 2019'da, kısmet olursa, 10 tane organize sanayi bölgesinin de devreye alınmasıyla rakamımızı 151'e ulaştırmış olacağız.

Bunun şöyle güzel bir tarafı var, özellikle organize sanayi bölgelerinde talep olan sayın vekillerimizi bilgilendirmek açısından paylaşmak istiyorum. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumumuzun yapmış olduğu bir düzenleme oldu. Özellikle OSB'lerin doğal gaz kullanımıyla alakalı ilk yatırım maliyetleri yüksekti, aylık doğal gaz faturalarıyla ödeyebilecekleri bir yöntem geliştirdi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ve bu çerçevede, talebi olan, doğal gaza geçişle alakalı isteği olan OSB'lerin yatırımlarıyla alakalı çok ciddi bir avantaj sağlandı. Dolayısıyla, bölgesinde böyle talebi olan vekillerimiz olursa, bu konuda, bu yasal düzenleme, şu anda sektörde çok etkili, çok faydalı bir çözüm oluşturdu.

BAŞKAN – Saygıdeğer Müdürüm, biraz toparlayalım mı? Yirmi beş dakika kullandınız.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Peki, hemen.

Burada, tabii, yapmış olduğumuz yatırımlar sonrasında geldiğimiz nokta ne, buna şöyle kısaca bir bakalım.

2017'de 910 kilometrelik bir yatırım gerçekleştirmesi oldu, 14.300 kilometreye geldik. Bu seneki hedefimiz, kısmet olursa, bir sene içerisinde yapılmış en büyük yatırım miktarı olacak. 1.554 kilometrelik bir yatırım hedefimiz var, inşallah, bunu da başaracağız ve yaklaşık 16 bin kilometreyi bulan bir doğal gaz boru hattına erişmiş olacağız. Buna, tabii, TANAP'ı da dâhil ettiğimizde, yaklaşık 18 bin kilometreyi bulan yani Türkiye'yi bir uçtan bir uca 10 kere dolaşan bir doğal gaz hattına, hep beraber, ülkemiz olarak sahip olmuş olacağız ve bu da tabii, ülkemizin bölgesinde enerji merkezi olma yönünde en önemli asetlerinden bir tanesi.

Bizim çok üzerinde durduğumuz, Bakanlığımızın stratejik hedeflerinden bir tanesi ve ülkemiz açısından da olmazsa olmazı, doğal gaz depolama faaliyetleri. Nihayetinde hepimizin malumu olduğu üzere, ağırlıklı olarak ithal ettiğimiz bir ürün. Dolayısıyla, her türlü krize, mevsimsel ve günlük değişimlere karşı ülkemizi güçlü kılabilmek için doğal gaz depolama faaliyetlerine özellikle önem veriyoruz, ayrı bir başlıkta değerlendiriyoruz ve bu kapsamda da çalışmalarımızı büyük bir özenle, titizlikle, süresinde bitirmeye dönük gayretli bir şekilde çalışıyoruz.

Bu yukarıda gördüğünüz, aslında, bizim, şu ana kadar Türkiye'de Silivri tarafında doğal gazını kıskardığımız rezervuar alanını kullanmakta olduğumuz depomuz.

Burada, bu yılın başından itibaren yine yoğun bir çalışma sürecine girdik, inşallah, buradaki mevcut, daha önce doğal gaz çıkarılmış sahada doğal gaz depolayarak bir depolama faaliyeti icra ediyoruz. Yani buradaki yeni platformlar ve kapasitenin artırılışıyla alakalı, yer üstü tesislerinin güçlendirilmesiyle alakalı çalışmamız, detay anlamdan birazdan bahsedeceğim.

Bu depolar bize neyi sağlamış olacak? Az önce ifade ettiğim mevsimsel değişkenliklerimizi yönetmiş olacağız çünkü ülke itibarıyla dünya üzerinde bulunduğumuz konum itibarıyla, hava sıcaklığına bağlı olarak çok değişken bir doğal gaz talebi var. Çok değişiyor. 80 milyon metreküp günlük talep olan günümüz de var, 270 milyon metreküp olan günümüz de var. Dolayısıyla, bu aradaki farkı da biz depolama kabiliyetimiz ne kadar fazlaysa o kadar konforlu karşılamış oluyoruz.

Yine, günlük çok değişen talepler var gece gündüz sıcaklık farkları, üretim farklılıklarından kaynaklı. Dolayısıyla, biz bunların tamamını doğal gaz depolarımızla yönetiyoruz ama doğal gaz deposunun şu yönünü de hiç unutmamamız lazım: Eğer deponuz varsa ticari anlamda da ekonomik gaz alım fırsatlarını değerlendirmeye dönük bir altyapınız var demektir, bu da ülkemiz açısından depolama faaliyetlerini çok kıymetli kılıyor.

Şimdi, bu çerçevede, tabii, sürekli olarak kamuoyundan da takip ediyoruz...

BAŞKAN – Çok teknik detaya girmeden gidelim mi Sayın Genel Müdürüm?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Tabii, detaya girmeden anlatayım.

Tabii, Tuz Gölü deyince herkes merak ediyor, o yüzden, Sayın Başkanım, müsaadenizle...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, yani müsaade ederseniz, Genel Müdür anlatıyor, çok faydalı bilgiler...

BAŞKAN – Müsaade ediyorum Yavuzylmaz, evet.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Yani yetişmeye çalışmayalım bir yere, komisyon olarak biz de bilgileneelim.

BAŞKAN – Peki.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Peki.

Yani komisyonumuz, tabii, arzu eder ve uygun bulursa da özellikle, ben, Sayın Başkanım, Tuz Gölü Depolama Tesisi, ülkemizin sahip olduğu çok önemli bir enerji yatırımı...

BAŞKAN – Sayın Genel Müdüre söz hakkı versem akşama kadar anlatacak çok malzeme var, çok iyi bildiğim için kurumu, çok teknik detaylar da var, uygun bir zamanda davet ederse bir daha ziyaret eder, gideriz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Siz çok iyi biliyorsunuz ama bütün KİT Komisyonu üyeleri bilmiyor ki.

BAŞKAN – Kesinlikle haklısınız.

Buyurun Genel Müdürüm.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yine bir düşün, nişan mı var Allah aşkına, nedir bu anlamadım ki!

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Şimdi, yönelteceğimiz sorular var, o yüzden bir kısmına işaret ediyor, o yüzden sabırla bekleyelim, bir de bizim işimiz, asli görevimiz zaten bu, zamanımız da var.

BAŞKAN – Devam edelim Genel Müdürüm, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Çok teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Başkanım, eğer uygun bulunursa, ben bütün komisyon üyelerimizi orada ağırlamak ve tesisi yerinde birlikte görmek, fonksiyonlarını, kapasitesini, buradaki kavernleri anlatmak ve burada, bu bilgileri de paylaşmak isterim.

BAŞKAN – Evet, uygun buluruz.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Uygun bulunursa biz hazırız bu konuda...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Tuz Gölü depolama alanını yerinde dinleyelim.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Şeref verirsiniz.

BAŞKAN – Genel Müdürüm, devam edelim sunumuza.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Şimdi, özellikle Tuz Gölü Faz 1 kapsamında yapmış olduğumuz çalışmalar, aslında 2011 yılında başladı. Tabii, 2011 yılında, Türkiye'nin... Dünyada da aslında çok kullanılan bir yöntem değildi. Dolayısıyla, o günkü mühendislik imkânlarıyla yapılmış bir çalışma ama fevkalade önemli. 2011 yılında yapılan çalışmanın final bitiriş hedefi 1 milyar metreküp ve "send out" dediğimiz sisteme gaz verme kabiliyeti de günlük 40 milyon, günlük sisteme 40 milyon metreküp gaz verebilecek şekilde tasarlanmış bir çalışma ve bu çalışma, büyük bir hızla planlandığı şekilde gidiyor. Bu noktada herhangi bir gecikmemiz söz konusu değil ama arkadaşlarımızın çok özel bir katkısı oldu, o yüzden bunu da sizlerle paylaşmayı isterim. Çok küçük maliyetlerle buradaki kapasiteyi, buradaki eritme sistemi ve mevcut hacimdeki artışı sağlayarak yüzde 20'lik bir artış gerçekleştiriyoruz. 1 milyar metreküpten 1,2 milyar metreküpe çıkarıyoruz ve bu, aslında 200 milyon metreküp bizim için "Ya, o da nedir?" filan gibi çok da küçük gelebilir ama 200 milyon öyle bir rakam ki, gün oluyor sizin bölgesel olarak elektrik kesintilerine, sanayinin üretimi durdurmasına engel olduğunuz bir çözüm oluyor. 200 milyon metreküp bizim LNG kargolarından yaklaşık 2 tane demek. Dolayısıyla, elinizin altında ve çok da küçük maliyetle elde ettiğimiz bir ilave depo kazanmış olduk. Kısmet olursa, biz, burada, şu anda -az önce de ifade ettiğim gibi- 2017 yılında, tam da hedeflendiği şekilde doğal gaz dolumuna başladık ve 2017 kışında da kullandık, 2018'e de şu anda, tam olarak bütün kapasitemiz dolu vaziyette giriyoruz, inşallah, ihtiyaç olduğu dönemde de bunu kullanacağız ama bu projenin beni en çok mutlu kılan yönü de şu: Biz burada eritme işlemini Hirfanlı Barajı'ndan aldığımız tatlı suyla yapıyoruz. Tatlı suyla, yerin 1.500 metre altındaki tuz yatağında "kavern" dediğimiz boşluklar oluşturuyoruz ve burada da yüksek basınçla doğal gazı depoluyoruz. Bu, yerin 1.500 metre altında, her biri bir Eyfel Kulesi yüksekliğinde, çapı da yaklaşık 80 ila 90 metre arasında değişiyor. Ben canlandırabilmemiz açısından hep Galata Kulesi örneğini veriyorum. Galata Kulesi'ni düşünelim, yaklaşık içine 65 tane Galata Kulesi koyabileceğimiz yer altında böyle bir hacim oluşturuyoruz.

Dolayısıyla, son derece kıymetli bir çalışma. Burada tuzla erittiğimiz kısımda ortaya çıkan tuzlu suyu -tuzu erittiğimiz için oluşan o boşluktan neticede eriyik olarak tuzlu su çıkıyor- tekrar Tuz Gölü'nün kurumakta olan kısımlarına deşarj ediyoruz. Çevresel anlamda -bu flamingo sayılarıyla da tespit edildi- burada doğal yaşama çok güzel bir katkı sağladı, bizim projelerimiz, gerek Dünya Bankası gerekse diğer finans kuruluşlarınca bu yönüyle de beğeniliyor. O yüzden, bu önemli bilgiyi paylaşmak istedim.

Şimdi, kısmet olursa, tabii, bu 1'inci Fazla alakalı çalışmalarımız devam ediyor ama yeterli mi? Hayır, yeterli değil. Niye değil? Çünkü bizim yaklaşık tüketim miktarımızı bir yılda 50 milyar metreküp olarak kabul etsek, kanuni olarak yüzde 20 depolama yükümlülüğümüz var. Bu stratejik açıdan da çok önemli. Bu ne demek? Ülke olarak yaklaşık 10 milyar metreküplük bir depolama kapasitesine sahip olmamız lazım ve bu çerçevede bakıldığında, bizim, size -az önce ifade ettiğim- "1'den 1,2 milyar metreküpe çıkardık." dediğim o kapasiteyi, inşallah, 2023 cumhuriyetimizin 100'üncü yılına çok da iddialı bir hızla, 5,4 milyar metreküpe çıkarmayı hedefliyoruz ve bu 5,4 milyar metreküp, Tuz Gölü ya da tuz sahalarındaki depolama kapasitesi anlamında karşılaştırıldığında, dünyanın en büyük tuz sahasındaki depolama projesi olacak ve bu 5,4 milyar metreküpe çıkarken diğer noktada neyi kazandırıyoruz? 40 milyon metreküp sisteme günlük gaz verme kapasitesini de 2 kat artırarak 80 milyon metreküpe çıkaracağız.

Mesela diyelim ki herhangi bir arz kaynağında sorun yaşadık, bir problem yaşandı ya da o taraftaki çekişler arttı. Bunlar yaşanıyor mu? Evet, çok sık yaşanıyor. Dolayısıyla, böyle bir durumda, 80 milyon metreküplük bir gaz verme kapasitesi demek, bizim en az 2 ya da 3 tane kaynağın devre dışı kalması hâlinde bile sisteme gaz verebileceğimiz anlamına geliyor.

Dolayısıyla, inşallah, bu çalışmalarını da büyük bir hızla yürütüyoruz. Burada da şöyle finansal anlamda bir güzel gelişmemiz oldu, onu da paylaşayım. Burada, 600 milyon dolar Dünya Bankasından çok iyi şartlarda finansman tedarik ettik, 600 milyon da Asya Altyapı Yatırım Bankasından. Onlar da bu projenin verimliliğine ve fizibilitesine inandıkları için, burada 1,2 milyar dolarlık bir kredi finansmanı sağlandı, inşallah, bu kredi finansmanı, ülkemize ekstra bir yük olmadan kendi finansmanı içerisinde bu projeyi hayata geçirmiş olacağız.

Şimdi, bu tarafta, tabii, 12 Eylül itibarıyla Dünya Bankası normları çerçevesinde ihalemizi yaptık, onay süreci Dünya Bankasında, o taraftan da onayımızı bekliyoruz.

Şimdi, az önce bahsettiğim diğer 2'nci kritik projemiz, depolama alanında Kuzey Marmara Değirmenköy Tesisleri. Bu, az önce ifade ettiğim, daha önce doğal gaz çıkardığımız sahaları depo olarak kullanıyoruz, bu da ülkemizin ekonomisine kazandırılması yönüyle de çok değerli bir kaynak.

Bu yönüyle, biz, BOTAŞ olarak, buradaki tesisleri Türkiye Petrollerinden 1 Eylül 2016'da devraldık. Yani burada işletmecilikte bir kolaylık sağlanması açısından da bu son derece önemliydi ve 2016'da 20 milyon metreküp olan sisteme gaz verme kapasitesini o yıl 25 milyon metreküpe çıkardık. Gün oluyor o 1 milyon metreküp bile bizim için çok ilaç mahiyetinde oluyor ve burada, biz, o 25 milyon metreküple de yetinmedik, burada genişletme çalışmalarını alaka sürecimizi başlattık ve hedefimiz, kısmetse 17 Ocak 2018'de -çalışmalarına da "start" verdik- burada 2,841 milyar metreküpten 4,6 milyar metreküplük bir depolama kapasitesine erişeceğiz ve bu kapasite artışıyla beraber günlük sisteme gaz verme kabiliyetini de artırıyoruz; şimdi de 25 milyon metreküpten -20'den 25'e çıkarmıştık- 75 milyon metreküpe çıkarıyoruz. Az önceki veriyle birleştirdiğimizde, Tuz Gölü'nde 80 milyon metreküplük bir sisteme gaz verme kabiliyeti, burada da 75'i ilave ettiğimizde 155 milyon metreküplük bir sisteme gaz verme kabiliyeti elde ediyoruz ki, bu, şu andaki boru hatlarıyla sisteme verdiğimiz kapasite kadar. Ve toplam depolama kapasitesi anlamında baktığımızda da burasını 4,6 milyara çıkarıyoruz, inşallah 2020'de bunları görmüş olacağız. Tuz Gölü'nü de 5,4'e çıkardığımızda toplamda 10 milyar metreküplük bir depolama kapasitesine inşallah erişmiş olacağız. Günün sonunda 50 milyar metreküp tüketen bir ülke olarak 10 milyar metreküplük bir depolama kapasitesini inşallah ülkemize kazandırmış olacağız. Arkadaşlar da 20.20'yi saatle artık taahhüt ettiler yani bunu da sizlerle de paylaşmış olalım. Ekip olarak da biz bu taahhüdü vermiş olduk, saatimiz 20.20'ye ayarlı. İnşallah 2020 yılında ülkemize bu önemli tesisi kazandıracamız.

Bir diğer yapmış olduğumuz önemli çalışmalardan bir tanesi Marmara Ereğlisi LNG Terminali yani sıvılaştırılmış doğal gaz anlamında ülkemizin ilk göz ağrısı, 1994 yılında devreye almış olduğumuz bir tesis. Bu tesisimizde de önemli bir kapasite artışına imza attık. 2016 yılında burada, tabii, başlangıçta 18 milyon metreküp günlük sisteme gaz verme kabiliyetimiz vardı. Bu kabiliyetimizi ilk etapta 27 milyon metreküpe çıkardık geçtiğimiz sene. Yine ilave burada da -aslında mühendislik anlamında da ben arkadaşlarımı da kutlayacağım müsaadelerinizde- gerçekten çok önemli bir mühendislik çalışması yapıldı. Yani dünyada bu kapasite artışını bu ekonomik şartlarda gerçekleştirmiş bir başka proje yok ve burada 37 milyon metreküpe çıktık şu anda ve yüzde 105'lik bir kapasite artışını bu kadar kısa sürede teknik ekiplerimiz gerçekleştirdi, ülkemiz için de çok değerliydi. Tabii, bunu yaparken tek başına tesiste çalışma yapmadık, dünyanın en büyük LNG kargolarının da yanaşabileceği şekilde iskelemizde de revizyon yaptık. Bu iskelede yapmış olduğumuz revizyonla işte daha önce 80 milyon

metreküp düzeyinde kargolar yanaşabilirken şu anda artık bunun 2 katı büyüklüğündeki kargolar sisteme gelip gaz boşaltabilecek noktaya erişmiş oldu; bu da son derece önemliydi. Bu çeşitlilik şunu da sağlıyor: Mesela, sizin iskeleniz ya da tesisiniz 80 milyonluk gaz alabilecek gemilerin yanaşmasına izin verdiğinde pazarda kargo açısından eliniz daralıyor ama siz bu kapasiteyi artırdığımızda tüm üreticilerden gaz alabilecek pozisyona gelmiş oluyorsunuz. Bu da sizin fiyat anlamında da rekabet gücünüzü artırıyor.

Bununla beraber, tabii, SCADA Sistemi'nde de iyileştirmelerimizi tamamladık ve burada yapmış olduğumuz çalışmalarla artık LNG terminalimiz ülkemizin hizmetinde yani gurur duyacağımız bir proje olarak bizlere hizmet sunuyor.

Bir diğer çalışmamız: Bunların tamamı yine arz güvenliği sürecinde yapmış olduğumuz çalışmalar. Dörtüol'daki FSRU tesisimiz... Özellikle geçtiğimiz yıllarda gerçekten, özellikle kış döneminde yetmiş yedi günü bulan dönemlerimiz oldu kısıntı ve kesinti yaptığımız. Çok şükür, 2018 kışını, 2017, 2018 kışını sıfır gün, sıfır saat diyebileceğimiz, hiçbir kesinti ve kısıntı yaşamadan atlattık ve bunların da altında hep bu altyapı yatırımlarımız oldu ve burada dünyanın en büyük gemisi, FSRU gemisi hizmet ediyor; 263 bin metre küplük bir kapasiteye sahip, bu tesisin de günlük mesela sisteme gaz verme kapasitesi 20 milyon metreküp düzeyinde. Ama aynı zamanda sahip olduğu bu hacim bizim için bir depolama alanı. Ne demek? 167 milyon metreküp aslında biz orada bir de gaz depolayabiliyoruz. Mesela, 20 milyon metreküpün bizdeki terminolojik karşılığı var ama hani rahat anlaşılсын diye ifade ediyorum, bu 20 milyon metreküp bizim Çukurova bölgesindeki tüm şehirlerimizin günlük ihtiyacını karşılayabilecek bir kapasite demek. Dolayısıyla diğer taraflarda mesela bir sorun yaşadığımızı düşünün, biz bu taraftan sisteme LNG'miz de varsa basıp sistemi rahatlıkla kesinti yaşamadan besleyebilecek noktaya gelmiş olduk. Ve burada bir diğer çalışmamız... Ülkemizi hani genel haritada böyle göz önüne aldığımızda, ülkemizde en fazla tüketimin olduğu kısım bizim Trakya bölgemiz, kuzeybatımız. Dolayısıyla dikkat ederseniz, işte o tarafa depolama çalışmamız var, LNG terminalimiz var ama buna rağmen bu tarafta arz güvenliği anlamında yine bir sorun yaşamamak için Saros Körfezi'nde bir iskele yapım çalışmasına başladık. Buradaki planlarımız şöyle, bunu da hani sizlerle şu yönüyle paylaşıyorum: Normal şartlarda 1 tane FSRU gemisi alıyoruz. Bu FSRU gemisi 1 tane olacak. Biz arz ve talep anlamında eğer Trakya tarafında ihtiyaç duyarsak bu gemi Trakya'da hizmet edecek, eğer aşağıda Akdeniz Bölgesi'nde doğal gaz talebimiz olursa ve bu noktada bir sıkıntı yaşarsak da alt noktadan yani ülkemizin güneyinden doğal gaz arzını sağlamış olacağız. Batı tarafını zaten az önce o arz noktalarında ifade ederken görmüştünüz. 2 tane giriş noktamız zaten İzmir'de var. Dolayısıyla ülkemizi bir bütün olarak değerlendirdiğimizde, doğusundan batısına, kuzeyinden güneyine arz noktalarımızı oluşturarak şebeke güvenliğimizi de gerçekleştirmiş oluyoruz. İnşallah Saros'taki çalışmalarımız da 2020 yılında ama şu anda dediğim gibi, planlarımız orada iskelemizi bitirmek, bağlantı hatlarını tamamlamak, ihtiyaç olduğunda bu noktada çalışmalarımızı sürdürmek.

Bunun dışında, Türkiye'deki hani "Ne oldu"yu şöyle bir rakamla ifade etmemiz gerekirse: "Ne oldu, tamam, bu kadar şey anlattınız ama?" 2016'nın başındaki sistemsel olarak kapasitemiz 190 milyon metreküp düzeyindeydi. Yani biz günlük olarak sisteme 190 milyon metreküp gaz verebiliyorduk ama 190 milyon metreküpün üzerine çıkan talep olduğu günler işte bu talebi karşılamakta güçlük çekiyoruz, o zaman da kısıntı ve kesinti başlıyordu. Bu kapasiteyi 2018'de yani bugün itibarıyla 308 milyon metreküpe çıkarmış durumdayız. 190 milyonluk kapasite şu anda 308'e çıkmış durumdu. İnşallah 2023'te de bu 400 milyon metreküplük bir kapasiteye erişmiş olacak. Dolayısıyla inşallah ülkemizin belki doğal gaz... Gerçi güzel haberler bekliyoruz, inşallah onları da paylaşırız hep beraber. İnşallah

kendi gazımız da dâhil olmak üzere, diğer ülkelere gaz ihraç eden bir pozisyona teknik anlamda artık sahibiz diyebiliriz yani bu konuma inşallah gelmiş oluyoruz. Burada, tabii, depolama kapasitemiz 2,6 milyar metreküptü, inşallah bunu da 2023'te 11 milyar metreküpe taşımış olacağız.

Şimdi, uluslararası projelerimiz de hep kamuoyunda duyulduğu şekilde belki biliniyor, bir de bizden, ilk ağızdan paylaşmak amacıyla inşallah sizlere de bu çalışmalarımızdan bahsedeceğim. Özellikle TANAP projesi yani özellikle Türkî Cumhuriyetler tarafında... Benim katıldığım her Meclis oturumunda mesela eleştiri aldığımız konulardan bir tanesi, işte "Türkî Cumhuriyetlerinden yeteri kadar gaz almıyoruz." eleştirisi geliyor. Şu anda, bu noktada gerekli altyapıyı aslında tamamlamış olduk ve tamamen planlandığı süreçten daha da önde. İşte Haziran 2018'de TANAP projesinin Eskişehir... Yani bizim gaz alım noktamız aslında Eskişehir TANAP projesinde, burasını tamamladık ve sisteme aldık. TANAP projesi yaklaşık 1.800 kilometrelik bir proje -ülkemizdeki kısmı- ve burada da bizim şu anda haritada gördüğünüz bir TAP kısmı var, TAP kısmındaki hedef Avrupa ülkelerine. Yunanistan, Arnavutluk üzerinden İtalya'yı da içine alan Avrupa tarafında orasının doğal gaz arz güvenliğiyle alakalı bir boyutu var. Bu kapasiteyi şöyle ifade edeyim sizlere: Toplam proje kapasitemiz şu anda 16 milyar metreküp. Bu 16 milyar metreküplük kapasitenin 6 milyar metreküpü ülkemize tahsisli. Bir önceki projeden de 6,6 milyar metreküplük gaz alıyorduk. Dolayısıyla Azerbaycan Hazar Havzası'ndan yaklaşık 12,6 milyar metreküplük aslında bir doğal gaz girişini elde etmiş oluyoruz. Bu geri kalan TANAP'ın, 16'dan 6'sının bize tahsis edildiğini düşünelim, 10 milyarı ise Avrupa için kullanılacak. Fakat projenin şöyle bir güzel tarafı var: Eğer bizim ilave gaz ihtiyacımız olursa bu 16 milyarlık kapasite birkaç tane kompresör istasyonu ilavesiyle 31 milyar metreküpe yani mevcut kapasitesi yaklaşık 2 katına çıkabiliyor. Dolayısıyla Avrupa'nın da ilave taleplerine cevap verebilecek bir kabiliyeti var, bizim de.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Azerbaycan dışında, Türkî Cumhuriyetlerinden başka hangileri var?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN - Bizim normal şartlarda -tabii, hikâyesi çok eski Sayın Vekilim- Türkmenistan'la yapmış olduğumuz bir çalışma var, maalesef bu hayat bulmadı. Orada da tabii sıkıntımız şu: Hazar'a komşu ülkeler... Hazar'ın statüsüyle alakalı, aynı bizim Ege Denizi'nde yaşadığımız mesele, işte kıta sahanlığı meselesinde olduğu gibi.

(Oturma Başkanlığına Sözcü Mevlüt Karakaya geçti)

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, karşılıklı şeye girmeden yani çok uzadı sunum olarak, çok güzel bilgiler, değerli bilgiler ama sorularla da bunlar gelecek mutlaka. Yani dikkatler de dağılmaya başladı, onun için toparlayabilirsek çok iyi olacak.

Çok teşekkür ediyorum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Toparlıyorum, zaten bitmek üzere.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yardım devreye girdi.

BAŞKAN – Yardım değil, görev devreye girdi Atila Bey.

Çok teşekkür ediyorum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN - Şimdi, TAP projesinin de Türkiye ayağında yüzde 91,5'lik bir ilerleme elde ettik. Avrupa tarafıyla beraber baktığımızda, 2020 yılında -Avrupa'dan biz bir adım öndeyiz- tamamlanmış olacak bir proje.

Diğer projemiz, Türk Akımı Projesi. Türk Akımı Projesi'nde de 2016 yılı sonlarında hükümetler arası anlaşması imzalandı. 2 tane hat var burada da Karadeniz üzerinden geçen ve bu hat her biri 15,75 milyar metreküp taşıma kapasitesine sahip. Şimdi, bu hatlarla alakalı şu bilgiyi vermem önemli, şu

soru çok geliyor: “Rusya’ya olan bağımlılığımız mı artıyor doğal gazda?” Hayır, artmıyor. Şöyle bir esprisi var: Buradaki hat, bizim 1987 yılından beri hizmet vermekte olan eski hat var ya, o hattan aldığımız o 14 milyar metreküpün ikamesi anlamında hem hattı yenilemiş oluyoruz hem de güzergâh üzerindeki ülkelerin gazın geçişiyle alakalı yani birtakım dönemsel olarak bazen arızalar oluyordu, bazı kendi aralarında ekonomik, ticari ihtilafları nedeniyle birtakım kesintiler, kısıntılar oluyordu, aynı Mavi Akım’da olduğu gibi burası artık direkt Türkiye’ye bağlı ve o eski 14 milyar metreküpün ikamesi olarak bize hizmet edecek, ülkemize hizmet edecek. Diğer hatsa direkt olarak Avrupa’ya gidecek bir hat. Dolayısıyla bizim bu noktada kaynak çeşitliliği politikamıza herhangi bir halel getirmiyor, sadece eski ve uzun hattı kısa ve direkt olarak ülkemize bağlamış oluyoruz. Bunun böyle bir esprisi var, bunu da sizlerle paylaşmak istedim. Hedefimiz, 2019 yılı sonu, 2020 başında inşallah bu hattı devreye almak.

Burada, tabii, çok kısa hemen temas edeyim. Her türlü kalite belgelerimiz var ama kamuda olmayan ya da bizim işte öncülük ettiğimiz...

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Başkanım, bir saattir...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bırakın dinleyelim.

(Oturma Başkanlığına Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu geçti)

BAŞKAN – Muhalefet dinlemek istiyor.

Sayın vekillerimiz...

Sayın Genel Müdürümüz, devam edin siz.

Buyurun devam edin.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sunumu versin beyefendi, alın okuyun arkadaşlar.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) - Biliyorsanız siz anlatın dinleyelim.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Biliyorsanız siz çıkın dışarıya, biz dinleyelim..

BAŞKAN – Karşılıklı söz almayalım Sayın Ziver Bey. Lütfen...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Burası alt komisyon değil Ziver Bey, üst komisyon. Muhalefeti siz konuşturuyorsunuz.

BAŞKAN - Şöyle yapalım: Sözü kesmeyelim Genel Müdürümüzün, toparlayacak zaten.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Muhalefet siz değilsiniz ya! Muhalefetiz, biz dinleyeceğiz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdür, devam edelim.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Son safhalarımız...

Ben özellikle bu kalite belgelerinde şuna dikkat çekmek istedim: ISO 50001’i alan ilk kamu kuruluşuyuz ve bu çerçevede de şirketimize ve ülkemize önemli bir kazanım oldu, katkımız oldu. Artık, daha verimli, daha ekonomik bir enerji politikasını da kendi iç bünyemizde sürdürmeye başladık diyebilirim. Yani özellikle, benim “BOTAŞ yer-ver projesi” ismiyle andığım, yerlilik ve verimlilik unsurunu ön plana çıkarttığım kurum bünyesinde çalışmalarımızda arkadaşlarımızın da gerçekten çok önemli katkıları var. Bu katkılar çerçevesinde inşallah ülkemize pek çok ilki kazandırıyoruz. Savunma Sanayii Müsteşarlığımız ve ASELSAN’ımızla birlikte millî SCADA çalışmalarına başladık; bu, Türkiye’de ilk olması bakımından önemli. Yine, Savunma Sanayii Başkanlığımızla, ASELSAN’ımızla birlikte boru hatları güvenliğiyle ilgili son derece teknolojik bir çalışmayı bitirdik diyebilirim, pilot çalışma başarıyla sonuçlandı, artık bunun yaygınlaştırılması söz konusu. Son derece değerli bir mühendislik çalışması, inşallah ihracatını da yapacağımız bir ürün. O nedenle paylaşıyorum.

Arkadaşlarımızın yoğun saha çalışmalarıyla ilk kez yüksek basınçlı “fitting” üretimini gerçekleştirdik. Bir üreticiyi sisteme kazandırdık, ikinci bir üreticiyi de inşallah yakın bir tarihte arkadaşlar kazandırıyorlar. Burada da yerlilikle alakalı bir döviz girdisi olacak, bu da son derece önemli.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – “Fitting” derken...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bu, canlı bağlantı ve birleştirme elemanları; aslında son derece önemli, petrol boru hatlarında da kullanılıyor, doğal gazda da kullanıyor. Yani bu bizim açımızdan son derece önemliydi. Bir sipariş veriyorsunuz, altı ay sonra teslim süreleri var. Özel ekipmanlar da olduğu için önemli bir çalışma.

Bu personelimiz bir teknisyeni yani teknisyen arkadaşımızın geliştirdiği hırsızlıkla alakalı çalışmalar çevreye duyarlı, çevresel problemleri çok kısa sürede çözebilecek bir ekipmandı. Hani bunu da sizlerle paylaşıyorum. Bu gerçekten bizim adımıza... Hani “teknisyen” diye geçmememiz lazım. Bütün personelimizin iş süreçlerinde katkıları oluyor.

Bununla beraber, Sıfır Atık Projesi kapsamında da önemli çalışmalarımız var. Günün sonunda mesela, ilk yıl itibarıyla, bu bizim ISO 50001 çalışmaları kapsamında 9 milyon liralık bir katma değeri oldu bu çalışmanın bize. Ama en önemlisi, inşallah, ülkemize, 2023’e kadar, bu verimlilikle alakalı yapmış olduğumuz çalışmalarla 617 milyon lirayı bulan bir katkımız olacak. Yani genel olarak hep şöyle bir alışkanlık oluyor: Ya, işte bir belge alınıyor, konuluyor bir kenara ama bu belgenin inşallah biz için dolduruyoruz. İnşallah, bu kapsamda da güzel haberlerimizi sizlerle yine paylaşacağız.

Çevreye verdiğimiz rahatsızlıktan ötürü özür dileriz. Biraz uzun sürdü ama şimdi arkadaşlarımızın da gerçekten emekleri var. O yüzden, affınıza, anlayışınıza sığınıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sunumu Sayın Komisyon üyelerimize ulaştırmanızı rica ediyorum sizden. Çok ilgi gördüğü kanaatindeyim.

Teşekkür ediyorum.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN –Peki, iletiriz.

BAŞKAN – Önerinin görüşmesine geçiyorum.

Kurumun 2015 yılından 2 önerisi, 2016 yılından 2 önerisi bulunmaktadır.

2015 ve 2016 yıllarına ilişkin alt komisyon raporlarındaki 1 numaralı öneriler aynı mahiyettedir. Bu sebeple bu iki öneriyi birlikte görüşeceğiz.

Şimdi 2015 yılının 1 numaralı önerisi ile aynı mahiyette olan 2016 yılının 1 numaralı önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri: 1- Ulaştırma Bakanlığı DLH İnşaatı Genel Müdürlüğünün 1989 yılı yatırım programında 77E050030 proje numarası ile yer alan, Yüksek Planlama Kurulu’nun 15.08.1989 tarih ve 89/T-64 sayılı kararına istinaden 26.10.1990 tarihli protokol ile BOTAŞ’a devredilen, YPK’nin 01.02.2006 tarih ve 2006/T-5 sayılı kararı ile ilgili kısımları, İstanbul Büyükşehir Belediyesi-İSKİ Genel Müdürlüğü ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesi-İSU Genel Müdürlüğüne devredilmesi kararlaştırılan ancak bu devri gerçekleştirilemeyen İzmit (İpraş) İstanbul (Haramidere) 16. akaryakıt boru hattı konusunda yapılacak işlemlerin belirlenmesi için gerekli merciler nezdinde girişimde bulunulması.

BAŞKAN – Cevap vermek üzere Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bilmiyorum, özet mi yapayım, yoksa...

BAŞKAN – Zaten bizde yazılı cevabınız var, onu okuyacaksınız.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Peki, onu okuyayım, gerekirse kısa bir açıklama da yapabilirim.

İzmit İpraş, İstanbul Haramidere akaryakıt boru hattı... TÜPRAŞ'ın İzmit rafinerisinde üretilen beyaz ürünü -yani benzin, motorin, gaz yağı, jet yakıtı gibi- Petrol Ofisinin Ümraniye ve Haramidere depolarına taşımak amacıyla projelendirilmiş bir çalışma. Bu boru hattı 16 inç çapında; İstanbul'da Anadolu Yakası'nda 40 kilometrelik bir kısmı var, Avrupa Yakası'ndaki kısmı ise 87 kilometre, toplamda 127 kilometre uzunluğunda bir boru hattı. İnşaatına o günkü ihtiyaçlar çerçevesinde 1977 yılında başlanmış ve burada, Petrol Ofisi adına Bayındırlık Bakanlığı, Demiryolları, Limanlar ve Hava Meydanları İnşaatı Genel Müdürlüğü tarafından ilk projeye başlanılmış. Boğaz geçişi ve İpraş pompa istasyonu hariç olmak üzere projenin tamamlanması 1989 yılında gerçekleşiyor, on iki yıl sonra. Burada boru hattının İstanbul Boğazı'nı geçişi hariç, kara kesimindeki bölümü tamamlanmış durumda ancak Boğaz geçişi bitirilmediği için projenin geçici kabulü yapılmamış, proje de o günkü şartlarda atıl hâle gelmiş. Yüksek Planlama Kurulu, 15 Ağustos 1989 tarihinde ve 1990 yılında yapmış protokolle boru hattını BOTAŞ'a devrediyor yani BOTAŞ'ın o günkü şartlardaki doğal gaz taşımacılığı ve petrol taşımacılığıyla bir ilgi kuruluyor ve "Bunu BOTAŞ değerlendirsin." deniyor. Aslında güzel bir karar ama BOTAŞ'ın o günkü fonksiyonları bunu icra etmek için çok elverişli değil, böyle bir fonksiyonu yok beyaz ürün olduğu için. Söz konusu boru hattıyla ilgili olarak devir gerçekleştikten sonra o bölgede faaliyet sürdüren iki tane doğal gaz dağıtım firması var. Anadolu Yakası ve Avrupa Yakası olarak bakıldığında bir tarafta İGDAŞ var, diğer tarafta İZGAZ var. Bunlar doğal gaz faaliyetinde bu boru hattını kullanabilir mi diye görüşülmüş fakat onların yapmış olduğu çalışmalar sonrasında bunun bu hâliyle kullanılamayacağı... Çünkü boru "spectleri" vesaire, can güvenliğiyle de alakalı olduğu için, doğal gaz hatlarında kullanılamayacağı belirlendiği için onlar olumlu cevap vermemişler. Daha sonraki aşamada İzmit-İstanbul 16 inçlik bu akaryakıt boru hattının ilgili kısımlarının İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı İSKİ ve Kocaeli Büyükşehir Belediyesine bağlı İSU Genel Müdürlüklerine devriyle ilgili yani doğal gaz amaçlı kullanılmıyorsa bu hatlar, bari hani bu bölgedeki su ve kanalizasyon faaliyetini sürdüren firmalar kullansın diye bir çalışma olmuş. Bu kapsamdaki süreçte YPK kararı alınmış durumda. 1 Şubat 2006 tarihinde bununla alakalı bir karar var. BOTAŞ bunu kullanamıyor kendi amaçları doğrultusunda dolayısıyla bunu kullanabilecek iki şirkete devretsin diye YPK kararı var. Söz konusu YPK kararı muhataplarını bağlayıcı mahiyette olup bugüne kadar kuruluşumuz tarafından ilgili merciler nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuş olmakla birlikte, YPK kararına rağmen söz konusu hattı devralmayan merciler nezdinde kuruluşumuzca gerekli yaptırımı sağlayacak bir yetkimiz de bulunmadığı için, tüm müracaatlarımıza, görüşmelerimize rağmen biz bu devri gerçekleştiremedik ve bu kapsamda, YPK kararı uygulanmadığından ilgili mercilere bildirilmesiyle de alakalı Bakanlığımız nezdinde de girişimlerimiz oldu ama nihayetinde bu konuda biz yapmış olduğumuz tüm girişimlere rağmen YPK kararını yerine getiremedik. Ama biz getirme noktasında, bütün azim ve gayretimizle çalışıyoruz, karşı taraftaki kuruluşlara da devredemedik Sayın Başkanım. Bununla alakalı...

BAŞKAN – Peki efendim.

Bitti mi sözleriniz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Bitti. Sayıştayımızın da belki bu konuda tecrübelerinden...

BAŞKAN – O kısmını bize bırakın isterseniz. Siz cevabınızı bitirdiyseniz, ben üyelere söz vermek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen sayın üyemiz var mı acaba?

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Genel Müdür, teşekkür ediyorum sunumunuz için, gerçekten bilmediğimiz konularda da bilgi sahibi yaptınız bizi. Önemli olan bilgi sahibi olmak ve bilmediklerini de öğrenmek. O açıdan teşekkür ediyorum.

Burada bir soru sormak istiyorum size: Bu İGDAŞ VE İZGAZ’la, bu boru hattında doğal gaz taşımacılığında bir çaba sarf edilmiş. Mutlaka onun maddi bir maliyeti var. Bunu İGDAŞ ve İZGAZ mı üstlendi, yoksa sizin kuruluşunuz mu üstlendi? Bu, eğer kuruluşunuz tarafından üstlenildiyse rehabilite çalışmalarıyla ilgili harcanan rakam nedir? Onu merak ettim.

BAŞKAN – Diğer üyelerin sorularından sonra size toplu söz vereceğim Sayın Genel Müdürem.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Ben de öncelikle Değerli Başkanımıza başsağlığı dilekelerimle söze başlamak istiyorum. Dayısının rahmetli olmasından dolayı kendisine başsağlığı diliyorum.

Sayın Genel Müdüre de detaylı sunumlarından dolayı, bilgilendirmelerinden dolayı ayrıca teşekkür ediyorum. Hakikaten çok ciddi bilgiler edindik. Ama bunun yanı sıra, bu boru hattı uzun süredir atıl duran bir hat yani yaklaşık 127 kilometre. Bununla ilgili bu kadar detaylı çalışmalar yaptınız. Benim, sizin muhakkak bir çözüm üreteceğiniz konusunda en ufak bir endişem yok, meselelere de bir miktar vâkıfsınız. Yani “Biz bunu muhataplarımıza bir türlü kabullendiremedik, muhataplarımız bunu bir türlü değerlendirme yoluna gitmedi.” dediniz. Bu bir israftır yani neticede bu hepimizin verdiği vergilerle, devletin ayırdığı bütçelerle yapılan bir hat. Neticede orada bir çelik boru hattı var. Diyelim, boru hattını işte belli bir barda taşıyorsunuz, boru hattı olmuyorsa daha düşük barda petrol taşıyorsunuz, o da olmuyorsa daha düşük basınçta su taşıyabilirsiniz, o da olmuyorsa daha düşük basınçta kanalizasyon olarak da kullanabilirsiniz. Yani 127 kilometrelik bir hattın kullanılmaması, değerlendirilememesi pek bizim kabullenebileceğimiz bir şey değil dolayısıyla bununla ilgili, özellikle Sayıştayımızın veya ilgili kurumların muhataplarıyla... Yani biz bunu netice itibarıyla Yüksek Planlama kararıyla devretmişiz ama muhatapları bununla ilgili bir çalışma yapmamış, ifadelerinizden böyle anlaşılıyor. Bunun takip edilerek ekonomiye kazandırılması... Yoksa yerin altında bu çürüyüp gidecek; burada çürüyüp giden sizlerin, bizlerin, fakir fukaranın vergileriyle yapılan bir hat. Bunun takip edilmesinde ben fayda görüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Genel Müdür, sunumunuzdan dolayı teşekkür ederim. Gerçekten bilgilendik.

Ben şöyle bir şey sormak istiyorum: YPK karar almış fakat BOTAŞ “Bir yetkimiz yok.” diyor. Benim yaptığım araştırmada bugünün parasıyla yaklaşık 93 milyon TL para harcanmış buraya, yatırımlara. Öyle de atıl olarak kalıyor ve çürümeye terk ediliyor. BOTAŞ bu konuyla ilgili suç duyurusunda bulundu mu? Suç duyurusunda bulunmuyorsa belediyeler boru hattını sökecek, bir gün sonra üzerine ev yapacak, belediye buna onay verecek ancak sorumluluk almayacak. Bu konuda BOTAŞ ne gibi önlem almayı düşünüyor?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Peköz...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Öncelikle, sunumları için teşekkür ediyorum Genel Müdüre.

Benim sorumu Orhan Bey sordu aslında. Ben de 17 milyon dolar gibi bir harcama yapıldığını tespit etmiştim. “Bu rakam doğru mudur, farklı bir rakam var mıdır? Bununla ilgili ne yapılabilir?” diye soracaktım ama Orhan Bey sorduğu için aynı soruyu tekrarlamış olmakla yetineceğim.

ORHAN SÜMER (Adana) – Ben Genel Müdüre hassasiyetinden teşekkür ederim ama belediyeler bu konuda...

BAŞKAN – Peki, sorularımız sorduk sayın üyeler.

Teşekkür ediyorum Sayın Peköz.

Sayın Zeybek, buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Genel Müdürümüzün sunumundan dolayı çok teşekkür ediyoruz.

Türkiye’de olanları, kurumlarımızdaki gelişmeleri bu şekilde, bu denli detaylı dinlemek bizim açımızdan çok önemli.

Sayın Başkanım, AK PARTİ’nin değerli üyeleri; bu tavrı kabul etmiyoruz. Sizin, ikide bir, buraya gelen KİT üyelerini bir şekilde bilgilendirmek açısından sunum yapan Genel Müdürü bu şekilde kısıtlamanızın, arada lafa girmenizin, sözünü kesmenizin, tavır belirlemenizin doğru olmadığını söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, başka söz almak isteyen üyemiz yok.

Sayın Genel Müdürüm, öneri üzerinde kısa bir cevap alalım. Cevaplarınızı yazılı da verebileceğinizi bilmenizi isterim.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Çok kısa bir bilgi vereyim.

Proje, az önce ifade ettiğim gibi 1977 yılında çalışması yapılmış bir proje. BOTAŞ’a da devriyle alakalı, hani “Ne kadara mal oldu?” falan, onu o günkü kuruluşlar ki şu anda faaliyetlerini sürdürmeyenler de var isimsel anlamda... Bize, bu, bedelsiz olarak devredilmiş. Aslında iyi bir düşünce ama teknik olarak ihtiyaca cevap veren... Yani BOTAŞ’ın orada bunu gerçekleştireceği bir durum yok. O günkü şartlarda da Haramidere ve diğeri de İPRAŞ’ın oradaki, İzmit’teki rafinerisi baz alınarak ve beyaz ürün amaçlı yapılmış bir çalışma. Hani ben bunu bugünden değerlendiriyorum. Hatta ben farklı kuruluşlarla da görüşüm yeter ki ekonomimize kazandırılacak anlamında. Hani, bunu da size söyleyeyim, hiçbir şey yapmıyor değiliz, gerçekten büyük bir hassasiyetle yapmış olduğumuz görüşmeler var. Yani telekomünikasyon kuruluşlarıyla da görüşüyoruz. Netice itibarıyla ben bu hattı, olayı, hazır kazısı yapılmış bir galeri gibi de düşünelim diye ele aldım. Dolayısıyla eğer bunu da bir şekilde başarabilirsek... Yani o yönünü de ele aldık. Dolayısıyla katodik koruması vesaire her yönüyle bakıyoruz. Yani bu konuda müsterih olun, gerçekten bu harcanmış paranın zayi olmaması için biz “Ya bu benimle ilgili değil.” mantığıyla yaklaşmıyoruz. Tüm arkadaşlarımız o noktada bu hassasiyeti güdüyorlar.

Yani TELEKOM tarafında bir gelişme kaydedebilirsek yine ekonomimize kazandırırız belki ama burada ben harcama yaptım mı? Hayır, BOTAŞ olarak biz bir harcama yapmadık. Rehabilite için bir para harcadık mı? Hayır, harcamadık. Bu, devredilmiş, rehabilitasyon için bir bedel de ödemedik. Zaman zaman hattın belirli bölümlerinde kontroller yapılıyor ama ekonomimize kazandırmak hepimizin de arzusu. Dediğim gibi, girişimlerimiz de oldu, son güne kadar da olur.

Yani neticede bununla alakalı sorumluluk bizde olduğu müddetçe yapacak bir şey yok, biz yine bu mücadeleyi veririz, fiber hatları vesaire ama burada bizim üzüldüğümüz ve takıldığımız nokta, kuruluş olarak gereğini yerine getirmeyen bir kuruluş olarak karşınızda bulunmak istemem yani öyle bir durumda değiliz, gerçekten gereğini yerine getirmek isteyen bir kuruluş olarak karşımızdayız.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü almak isteriz.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürün açıklamalarına biz katılıyoruz Sayıştay olarak. Doğrudur, BOTAŞ'ın kurum olarak, geline bu noktada bundan daha fazla yapacağı bir şey olmadığı ortada. Dolayısıyla Yüksek Planlama Kurulu kararını değiştiren yeni bir karar alınması gerekmekte çünkü YPK kararı hepimiz için bağlayıcı, biz Sayıştay olarak bunu gündeme getirmek durumundayız. Ancak bu kararı değiştiren yeni bir karar alınırsa sorun çözüme kavuşturulacak, öyle görünüyor. Bunun için, daha önce 2004 yılında yine Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonumuzun aldığı bir temenni kararı gibi bir karar alınabilir. Nitekim o alınan temenni, tavsiye kararı üzerine Yüksek Planlama Kurulu kararlarının, son 2 kararının alındığını görüyoruz, bilâbedel İSKİ'ye devredilmesi gibi.

Burada da BOTAŞ'a bir yetki verilebilir, buna yüksek Komisyonumuz karar verebilir. İşte, BOTAŞ'a yetki verilmesi, kayıtlarından çıkarması veya değerlendirilmesi konusunda BOTAŞ'a yetki veren ya da başka bir çözüm öneren herhangi bir temenni kararı yeni bir karar alınmasını sağlayacaktır.

Arz ederim Başkanım.

BAŞKAN – Şimdi öneriniz izlenmesi yönünde mi oluyor bu durumda?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, usul yönünden gündemde kalması lazım.

Arz ederim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Başkanım, bu konuda bir önerisi vardı Sayıştayın, bu temenni kararını alabiliriz, KİT Komisyonu tavsiye kararı alabilir.

BAŞKAN – 2004 yılında böyle bir öneri kararı alınmış, zaten bugüne kadar gelmiş bu çerçevede. Önerinin izlenmesine karar verdik.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – O zaman yeni bir karar alarak...

BAŞKAN – Bir sonraki öneriye geçiyorum.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Şimdi de KİT Komisyonu olarak tavsiye kararı alarak bunun BOTAŞ'a tekrar... KİT Komisyonu tavsiye kararı alabilir, YPK de ona göre bir karar alabilir.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Yeni bir tavsiye kararı alalım.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Evet yani 2004'te almıştık, şimdi de alabiliriz, değiştirelim yani YPK kararını.

BAŞKAN – Peki, YPK'ye bir tavsiye kararını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Söz isteyenler var sanırım.

Buyurun.

CUMHURBAŞKANLIĞI TEMSİLCİSİ – Mevcut durumda yeni yapılanma kapsamında YPK kararı alınmıyor, mülga, şu anda Cumhurbaşkanlığı, Cumhurbaşkanımız kararıyla ancak bu karar alınabilir. Hani, bunu da belirtmek istedim.

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkanım, zaten Yüksek Planlama Kurulunun aldığı kararın bir anlamı yok, yerine de getirilmemiş. Dolayısıyla biz Komisyon olarak, o zaman, muhatabı strateji birimiyse, muhatabı kimse ona yönelik bir karar alalım.

BAŞKAN – Tavsiye kararı noktasında bir metne ihtiyaç var, bu konuda önerisi olan varsa bu metni almak isteriz biz Komisyon olarak.

Buyurun Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Şimdi, efendim, zaten 2 defa YPK karar almış, ikisi de uygulanmamış. Yani bir 90’da almış, bir de galiba 2006’da almış; bu karar uygulanmamış. Yani İSKİ’ye devrinde de bir sorun çıkmış. O hâlde, bence, tabii, Cumhurbaşkanlığımızın alacağı karar doğrultusunda bu konuda Sayıştayın da önerisi doğrultusunda BOTAŞ’ı yetkilendirip gerekirse yeni bir kuruluş kurulabilir. Yani bunun değerlendirilmesi konusunda ciddi bir çalışma yapılması gerekiyor bence. Ama BOTAŞ’ın bu konuda öneriler getirip çalışma yapması ve Cumhurbaşkanlığımıza sunması...

BAŞKAN – Önce Komisyonumuza...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Önce Komisyonumuza, evet.

BOTAŞ’ın önerilerini dinlemek...

BAŞKAN – Sayıştay söz istedi.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, 2016 yılı raporumuzun 68’inci sayfasından bir paragrafı izninizle okumak istiyorum: “Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonunun 8 Ocak 2004 tarihli toplantısında BOTAŞ’ın 98, 99, 2000 ve 2001 yıllarına ait hesap ve işlemleri görüşülmüş, İzmit (İPRAŞ)-İstanbul (Haramidere) 16 inçlik akaryakıt boru hattı projesinin bir an önce ekonomiye kazandırılmasını teminen gerekirse bilâbedel İSKİ’ye devredilmesinin Yüksek Planlama Kurulundan talep edilmesine ilişkin bir temenni kararı alınmıştır.” Sayın Başkanım, bu temenni kararı üzerine Yüksek Planlama Kurulu 2004 ve 2006 yıllarında 2 karar almış İSKİ’ye ve İSU’ya bedelsiz devrine ilişkin. Tabii ki hepimizin de malumu olduğu üzere, YPK kararının yerine Cumhurbaşkanlığı kararı gerekiyor ama bunun için yetkili organ tabii ki BOTAŞ değil, KİT Komisyonu. Yüksek Komisyonunuzun böyle bir karar alma yönünde bir iradesi olursa bu tavsiye kararı Cumhurbaşkanlığımızın da kararı alınmak üzere talep edilebilir. Kararı tabii ki üst merci verecektir ama böyle bir talepte bulunma yetkisi de yüksek Komisyonumuza aittir.

Arz ederim efendim.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – O zaman bir alt komisyon kurulabilir.

BAŞKAN – Biz bir tavsiye kararı aldık zaten az evvel.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Aynısı alınabilir, aynı kararın yenilenmesi olabilir.

BAŞKAN – Bir tavsiye kararı...

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Aynı karar olabilir, 2006’da alınmış.

BAŞKAN – Benzer karar... Şimdi mülga olduğu için Yüksek Planlama Kurulu, yeni bir tavsiye kararında metni değiştirmek durumunda kalacak bu durumda, öyle değil mi?

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Metnin değişmesi gerekiyor mu?

BAŞKAN – Yani muhatap değişecek, metin değil de.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – O değişir, doğru.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Bence bir alt komisyon kuracağız KİT Komisyonu olarak. Alt komisyon üst komisyona bir öneri getirsin, bir çalışma yapılsın, BOTAŞ’la beraber çalışma yapıp buraya sunulsun bence. Yani eski kararlara benzer bir karar uygulanır nitelikte değiştirilir. Yani Cumhurbaşkanlığına bir öneri götürmemiz gerekiyor.

BAŞKAN – Zaten YPK de mülga olduğu için bu anlamda bir muhatap kalmadı bu kararı takip edecek, izleyecek.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Muhatap biziz, üst komisyon.

BAŞKAN – Tamam, o anlamda.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Üst komisyonda Cumhurbaşkanlığına bir öneri sunmamız gerekiyor. Yani önceden ne demiş? “İSKİ’ye devri” demiş, bir öneriymiş; önce “BOTAŞ’a devri” demiş, bir öneriymiş. Biz ne yapacağız şimdi, ne tavsiye kararı alacağız?

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Tan.

AHMET TAN (Kütahya) – Ben şöyle bir şey söyleyeyim: BOTAŞ’ın yetkilileri burada Genel Müdüürümüz de dâhil olmak üzere, Sayıştay da burada; bize, Komisyonumuza, yapılacak öneriyle ilgili bir çalışma yapsınlar, Komisyona sunsunlar, biz de onu ilgili yerlere sunalım.

BAŞKAN – O zaman, Sayıştay ve BOTAŞ müşterek çalışması sonucu önümüze bir metin, bir öneri gelsin, biz de bunun gereğini yapalım.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayın Başkanım, onlar öneri sunamazlar, öneriyi...

BAŞKAN – Hayır, Sayıştay.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayıştay ayrı, bize bir teklif metni hazırlar, biz Komisyon olarak tavsiye kararı alabiliriz ilgili merciye gönderilmek üzere. Bu bir bakanlık olabilir, Cumhurbaşkanlığı olabilir veyahut da Yüksek Planlama Kurulu olabilir.

BAŞKAN – Ben de aynı şeyi kastettim zaten ama bir metin gelmesi lazım bize, bir tavsiye metni.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, izinizle bir konuyu arz etmek istiyorum.

Malumunuz olduğu üzere bizim burada sadece şahsi görüşlerimiz olur, Sayıştayın yetkili kurullarından, Başkanlıktan geçmemiş bir görüş verme durumumuz pek uygun olmaz. O nedenle...

BAŞKAN – Dolayısıyla kurulun görüşünü soruyoruz zaten bu konuda.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – BOTAŞ Genel Müdürlüğü yapabilir ama biz fikrimizi şahsi olarak bildirebiliriz yani Sayıştayın kurumsal görüşü olmaz.

BAŞKAN – Sizin görüşünüz şahsi değil ki siz burada Sayıştay olarak bulunuyorsunuz yani siz burada bir kurulsunuz, öyle değil mi?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Tamam Başkanım.

BOTAŞ bir öneride bulunabilir, biz katılırız Sayın Başkanım, BOTAŞ’a katılırız.

BAŞKAN – Peki, sayın Komisyon üyeleri, önerinin izlenmesine karar vermiştik oylarınızla. Şimdi bir ilave çalışmayla, mülga olan YPK yerine bunu Cumhurbaşkanlığı makamına iletmek üzere bir çalışma içerisine gireceğiz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Enerji Bakanlığına da yazalım.

BAŞKAN – Bilgi anlamında Enerji Bakanlığına da...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Bilgi anlamında Enerji Bakanlığına da yazalım, Cumhurbaşkanlığına da.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi 2015 yılının 2 numaralı genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap vermek üzere buyurun Sayın Genel Müdürüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Bu konuda üyelerimize söz vermek istiyorum.

Atıla Bey, buyurun.

ATILA SERTEL (İzmir) – Diğer önerilerden 8’inci öneride, sayfa 15’te “Kamu İhale Kanunu’na uygun olarak ihalesi yapılan işlerin denetiminin yürürlükte olan mevzuatlar doğrultusunda fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılabilmesini teminen, yapı denetim görevlisi heyetinin teşkilinde işlerin niteliğine bağlı olarak kurum tarafından onaylanan görev tanımları ile yürürlükteki mevzuatta tanımlı olan görev, yetki ve sorumlulukların dikkate alınması” diyor. Şimdi, bu konuda -118 ve 119’uncu sayfalarda ve 120’nci sayfaya da sarkıyor- BOTAŞ olarak toplamda 13 büyük projedeki denetim eksikliğinizi vurguluyor Sayıştay tarafından. Her biri milyon dolarlık olan bu projelerde ne yazık ki trajikomik bir durumda imza atılmış. 3 bine yakın çalışan olan BOTAŞ, hak edişleri vermek ve projeleri denetlemek üzere inşaat, mekanik, elektrik gibi ilgili alanlarda en az 5 mühendis görevlendirmesi gerekirken, bütün bu büyük projelerde birer mühendis belirlemiş. Örneğin, görevlendirilen makine mühendisi, milyon dolarlık projelerin elektrik ve inşaat kısımlarını incelemek zorunda kalmış veya hiç incelemeyen bu kısımlarla ilgili de imza atmış. Yani böyle bir duruma herhâlde dünyanın hiçbir yerinde rastlanmaz.

Örneğin, sözleşme bedeli olan 6 milyon 800 bin ABD doları olan Emirdağ, Şuhut ve Sandıklı ilçeleri doğal gaz boru hattını denetlemek ve onay vermek üzere BOTAŞ tarafından bir kimya mühendisini görevlendirmişsiniz. Bu da sayfa 119’da yazılıyor. Emirdağ, Şuhut ve Sandıklı ilçeleri doğal gaz boru hattı yapım işinde sizden 1 şantiye şefi istenmiş, inşaat veya makine mühendisi; 1 saha mühendisi istenmiş, inşaat veya makine mühendisi; 1 saha mühendisinin projede bulundurulması istenmiş, yine saha mühendisi harita mühendisi, “En az iki yıl meslek deneyimli olabilir.” denmiş; kalite ve çevre iş sağlığı ve güvenliği uzmanı da istenmiş, C sınıfı iş güvenliği uzmanı. Burada bütün bu yapım işinde 5 mühendis olması gerekirken, siz 1 kimya mühendisiyle iş görmüşünüz ve bu kimya mühendisi 36 trilyonluk projenin hem makine mühendisi hem inşaat mühendisi hem elektrik mühendisi olmuş ve bu projeye onay vermiş. “Bu durum hem mevzuata aykırı hem de işin doğasına aykırı.” diyor Sayıştay. Yani ben sizlerden bunun gerekçelerini açıklamanızı bekliyorum. Yeni binlerce genç işsiz mühendis var; elektrik mühendisi, inşaat mühendisi, makine mühendisi; bu çocuklar iş arıyor. Siz kaç mühendisle çalışıyorsunuz ki koskoca bir ihalenin 5 mühendisle kontrol edilmesi gerekirken 1 kimya mühendisine dayanıyorsunuz?

Yine, sizinle ilgili diğer önerilerdeki bir başka öneriye geçmek istiyorum, o konuda da bilginizi almak istiyorum. 2016 yılının bu 134 ve 135’inci sayfalardaki...

BAŞKAN – 2015 yılındayız Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Pardon, evet, 2015 doğru. Onu da o zaman konuşalım.

BAŞKAN – Peki. Bitti herhâlde, sanırım.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tamam.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun, cevaplarınızı alalım...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Pardon, çok özür dilerim, şeker fabrikalarıyla ilgili bir şey var Başkanım, o da 2015'te, onu da sorayım da.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – 2015, sayfa 19, diğer öneri; sizin alacaklarınızın içerisinde, bir şeker fabrikasıyla ilgili yaşadığımız bir durum var, onu da sormak isterim. Kurumun diğer alacakları kısmında şeker fabrikalarından 884 bin liralık bir alacağı olduğu dikkatimi çekti. Bu, Sayıştayın raporunda var. 884 bin liralık alacak hangi şeker fabrikalarından kaynaklanıyor? Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi sonucunda BOTAŞ bu alacağını tahsil etti mi, tahsil etmediyse bu ne zaman tahsil edilir? Yani bununla ilgili...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Öneri numarasını tekrar alabilir miyim, affedersiniz?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Diğer öneri 12.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Aynı metin bizde yok, o yüzden tam şey yapamadım.

BAŞKAN – Sayın Sertel, 2016 mı acaba o da?

ATİLA SERTEL (İzmir) – O da 2016'da, doğru.

BAŞKAN – Şeker fabrikaları da 2016.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Neyse, bunu da sormuş olalım. 2015'te yok, evet.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Şu anda bir tane soru var, o da bu Kamu İhale Kanunu kapsamındaki denetim görevlileriyle alakalıydı, sayın vekilimin sorusu. Bahse konu çalışmalar, doğru, 2015 yılına ait çalışmalar. Bununla alakalı Kamu İhale Kanunu'na uygun olarak ihalesi yapılan işlerin denetiminin yürürlükte olan mevzuatlar doğrultusunda, fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılabilmesini teminen yapı denetim görevlisi heyetinin teşkilinde, işlerin niteliğine bağlı olarak kuruluşumuz tarafından onaylanan görev tanımları ile yürürlükteki mevzuatta tanımlı olan görev, yetki ve sorumluluklar dikkate alınarak görevlendirmeler yapılıyor. Bundan sonraki çalışmalarda da bu öneri doğrultusunda gerekli özen gösterilecektir.

Bir de şunu ifade de etmek isterim: Mesela birbirine oldukça yakın sahalarda eş zamanlı devam eden yatırımları düşündüğünüzde, bir ekip aynı anda iki noktadaki çalışmalarını aslında sevk ve idare edebiliyor. Bahse konu kimya mühendisimiz ise aslında alanında, doğal gaz alanında gerçekten çok deneyimli bir arkadaşımız, eski ve deneyimli bir personelimiz. Bu tarzdaki personellerimiz sahada görevlendirilirken de buna dönük gerekli ilave sertifikaları almak suretiyle görevlendiriliyor. Yani bu arkadaş kimya mühendisi, sadece moleküler bazda doğal gazın kimyasını algılar şeklinde düşünmeyelim.

Aslında şöyle: Türkiye'nin ilk doğal gazla tanıştığı dönemlerde bu tarz disiplinlerdeki elemanımız çok yeterli değildi yani Türkiye olarak. Ben daha önce de Türkiye'de ilk doğal gaz dağıtımını yapan firmalardan birinde de uzun yıllar çalıştım. Bizim o dönemde çalıştığımız tecrübeli arkadaşlar hep kimya mühendisiydi. Ama o kimya mühendisi formasyonunun yanında farklı disiplinlerden de ilave sertifikalar alarak farklı yönlerden kendini geliştirmiş arkadaşlar sahada bu çalışmalarını yürütüyorlar ve bunların altında da yine farklı disiplinlerden mühendisler ve teknik elemanlar da mevcut. Ama yine bu öneri doğrultusunda, ben kuruluşun Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı olarak bundan sonraki süreçte de çalışmalara gerekli özen ve hassasiyetin gösterileceğini belirtiyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Yaşar, söz talebiniz hangi konuda?

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Aynı konuda, aynı öneri üzerinde.

BAŞKAN – Peki, az evvel söz vermek istemiştiniz ama almadınız.

Buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Fark etmedim ama teşekkür ederim.

Tabii, bir inşaat mühendisi olarak değerli genel müdürümün bu açıklamasına katılmamız mümkün değil. O zaman, kimya mühendisleri gelsin, bizim işimizi yapsın; biz de gidip harita mühendislerinin işini yapalım. Kaldı ki siz de makine mühendisisiniz. Muhakkak mühendislerin arasında ortak özellikler vardır. Bilgi, birikim, deneyim, buna da inanırız ama hiç kimse de kimsenin yerine imza atmasın. Yani orada boru hatları, biliyorsunuz, belli bir barda çalışan boru hatları; bildiğim kadarıyla 125 bara kadar dayanması lazım. Bugün içeride, hapishanelerde, inanın, mühendislerden daha fazla kimse yok. Sorumlulukları var, altına imza atıyorlar ama kimya mühendisinin orada bir sorumluluğu yok, yarın öbür gün orada bir iş kazası olduğu zaman siz yine bir garip inşaat mühendisini veya makine mühendisini bulursunuz. Yani meslekten gelen biri olarak bunu kabullenmemiz mümkün değil. Kaldı ki şu sıralar o kadar çok teknik eleman müracaatı var ki mesela mimarlar örgütlendiler, mühendisler örgütlendiler. Türkiye'de ziraat mühendisleri iş bulamıyor ve dernek kuruyorlar. Yani teknik eleman konusunda Türkiye'de bu kadar yetişmiş eleman varken buna katılmak mümkün değil. Belki o an için yerine getirmiştir ama siz çok ciddi rakamları idare ediyorsunuz. Tahmin ediyorum, bu büyüklüklere baktığınız zaman personelin toplam yatırımlardaki payı ihmal edilecek kadar azdır. Kaldı ki biraz önce işte "Kurumlar arasında da dünya standartlarına uygun bu belgeleri ilk defa biz aldık." dediniz; bu bununla da çelişir. Muhakkak onun altında personel istihdamı, personel organizasyonu konusunda alt başlıklarda çok ciddi -kalite kontrol de dâhil- alt başlıklar vardır.

Ben başta da söyledim, size bir avansımız var muhalefet olarak, bu avansa devam ediyoruz, inşallah bundan sonraki çalışmalarda düzeler diye ümit ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Yaşar teşekkür ediyorum değerlendirmelerinizden dolayı.

Kıymetli üyeler, şimdi 2016 yılının önerilerinin görüşülmesine geçiyoruz.

1 numaralı öneri 2015 yılının 1 numaralı önerisiyle aynı mahiyette olduğu için toplantının başında görüşmüş idik. Bu sebeple 2'nci öneriye geçiyoruz.

2 numaralı öneriyi okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2) Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap vermek üzere Sayın Genel Müdürümüz, buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde listesi verilen diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilecektir.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı söz vermek isterim üyelerimize? Yok.

Önerilerin görüşülmesi tamamlanmıştır.

Geneli üzerindeki görüşmelere geçeceğiz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu'nun, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, toplantı esnasında sorulan sorular dâhil, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

III.-KONU (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (BOTAŞ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize söz vermek istiyorum.

Değerli üyeler, ancak bu sözü bir kere vermeye çalışacağım. Lütfen, söz sıranız geldiğinde zamanı etkili kullanmak adına bütün konuşmanızı yapmanızı sizlerden istirham ediyorum.

Söz isteyen üyelerimiz?

Buyurun Sayın Kara.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm ve Yönetim Kurulumuz, hoş geldiniz Komisyonumuza.

Benim sorularım yazılı olarak cevaplanırsa daha mutlu olacağım.

Bilançonuza baktığımız zaman, 2015 ve 2016 karşılaştırmalı bilançonuzda şüpheli ticari alacaklarda 2015 yılında 1 milyar 37 milyon 789 bin 778 TL, 2016 yılında 1 milyar 121 milyon 644 bin 152 TL; aynı şekilde, yaklaşık rakamlar görülmektedir. Yine, 2015 ve 2016 bilançolarında diğer alacaklar bölümünde 2015'te 19 milyon 244 bin 530 TL, 2016 yılında 19 milyon 261 bin 147 TL bulunmakta. Bunlar toplandığı zaman yaklaşık 2,83 milyar TL'lik bir tutar ediyor. Az önce siz 1,47 milyar liralık bir yatırımdan bahsettiniz. Bu, şüpheli ticari alacaklar Vergi Usul Kanunu'na göre belirtilmiştir, bir defadan fazla yazılı olarak istenmiştir ya da dava ve icra konusu aşamasındaysa şüpheli ticari alacaklar kalemine alınır. Bu alacaklar ne aşamadadır? Alınırsa demek ki 1,47 milyardan çok daha fazla yatırımlar yapma şansımız olacak.

Yine, bilançoda sayım ve tesellüm noksanları ve fazlalıklarıyla ilgili olarak, Sayıştay raporuna baktığım zaman şöyle bir açıklama bulunuyor, diyor ki: "Kuruluştaki Doğal Gaz İşletmeleri Bölge Müdürlüğünün doğal gaz iletim hizmetleriyle ilgili olarak ölçülebilen operasyon kayıpları ile pozitif ve negatif ölçüm farkları meydana gelmekte ve aylık olarak operasyon kayıpları ile ölçülemeyen pozitif

ölçüm farkları diğer dönen varlıklarda sayım ve tesellüm noksanları hesabında; ölçülemeyen negatif ölçüm farkları da diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar grubunda sayım ve tesellüm fazlalıkları hesabında incelenmektedir.” Bunların nedenleri nelerdir? Aynı anda bilançoda hem fazlalık hem noksanlık görülmekte, 2016’da ise sadece sayım ve tesellüm noksanlıkları bulunmaktadır.

Diğer bir dikkatimi çeken husus, kısa vadeli yabancı kaynaklar grubunda diğer çeşitli yabancı kaynaklar hesabında 176.724 TL’lik bir tutar var. Bunun da açıklaması sayfa 176’da verilmiş, denilmiş ki: “Bu hesapta yer alan 177 bin TL’nin tamamı, LNG İşletme Müdürlüğü muhasebe kayıtları ile mal ve hizmet alımı gerçekleştirdiği firmaların muhasebe kayıtları arasında kuruluş lehine görülen olumlu farklar olup bakiyelerin bu hesaba aktarıldığı söylenmiştir.” Şimdi, muhasebede kayıt düzeni tektir, belgeler üzerinden yapılır. Eğer ihtimal dâhilinde olan şeyler varsa bilanço dipnotlarında açıklanır ya da gelir tablosunun dipnotlarında açıklanır. Tahakkuk eden bir şeyler varsa gelir ya da gider tahakkukları hesabında muhasebeleştirilir. Buradaki bakiyelerde acaba muhasebe departmanımızda bir iç kontrol sisteminin eksikliği mi söz konusudur? Benim aklıma gelen bu oldu.

Yine, bir mali müşavir olarak dikkatimi şu çekti: 370 ve 371 hesapları yani bilanço bazında konuşursak -rakamları da vermek istiyorum- dönem kârı vergi ve yasal yükümlülüğü ve bunların karşılıkları, üçer aylık geçici vergi dönemlerinde biz vergi öderiz ve kurumların nisan ayında kurumlar vergisi çıkar. İlk üç ayda ödemiş olduğumuz eksi kalem olarak, 371 hesapta yani dönemin net ödenen, peşin ödenen vergileri eksi görülür.

Ben bilançomuzu incelediğim zaman, 1 milyar 998 milyon 930 bin 4 bin 585 TL aynı rakamda ödenmiş olarak görünüyor. Vergi çıkmış ödenmiş. Bu olabilir. Neden olabilir? Eğer sizin tevkifat yoluyla, kesinti yoluyla, hak ediş yoluyla istihkaklarınız varsa olabilir, tabii, bunun bire bir, yüzde yüz karşılaması mucize olabilir.

Bu noktada baktığımız zaman, eğer tekrar tevkifat alacağımız varsa, 136 hesapta yani devletten alacaklar, iade alınacaklar bölümünde yer alması lazım. Özellikle kontrol ettim, herhangi bir iade alacağı göremedim. Acaba, yine, muhasebe departmanımızda bir sıkıntı mı var? Ben, BOTAŞ’ın hesaplarıyla ilgili sizin açıklamalarınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum. Sadece bilgi amaçlı verilirse bilgileniriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kara, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, siz bulamadınız ama 2015 yılındaydı benim sorduğum soru.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Evet, bulamadık Sayın Vekilim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Genel Müdür, zaten kötü hazırlanmış kitap, eleştirim var o konuda. 2016’yı sona atmışsınız, 2015’teydi.

Neyse ben sizden sorularımı yazılı olarak yanıtlamanızı rica edeceğim.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Not alıyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – 4-5 soru soracağım, bazılarına açıklama getirdiğiniz için onları çıkardım.

ABD Başkanı Trump, birkaç gün önce İran’la ilgili ciddi bir yaptırım kararı aldı. Türkiye bu yaptırımların dışında ancak İran’dan doğal gaz ve ham petrol alımı yapıyoruz. Dolayısıyla, İran’a yapılan bu yaptırımlar bizi de doğrudan ilgilendiriyor.

ABD'nin İran'a yönelik yaptırım kararı Türkiye'nin İran'dan doğal gaz ve petrol alımını etkileyecek mi? Etkileyecekse nasıl etkileyecek? Doğal gaz ve ham petrol olarak 2018 yılında İran'dan ne kadar alım yapmıştık? Bunun için yapılan ödeme tutarı nedir? Türkiye'nin toplam ham petrol ve doğal gaz ithalatı içerisinde İran'ın payını merak ediyorum, yüzde kaçtır?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Yüzde 17.

ATİLA SERTEL (İzmir) – ABD'nin İran'a yönelik yaptırımlara devam etmesi durumunda ne gibi önlemler alacağız? İran'a yönelik yaptırımlara Türkiye'yi dâhil ederse nasıl bir tutum sergileyeceğiz?

Eylül ayı başından itibaren geçerli olacak yeni fiyatlara göre, doğal gaza konutta yüzde 9, sanayide yüzde 14 zam yapıldı. Ağustos ayının başında da doğal gaza aynı oranlarda zam gelmişti. Son üç yılda, doğal gaz fiyatlarına yıl bazında yüzde kaç zam yapıldı? Son üç yıllık doğal gaz tüketim fiyatlarıyla birlikte artış oranlarını sizden rica ediyorum. 2019 yılında yine zam yapmayı düşünüyor musunuz?

Kış aylarında doğal gaz tüketiminin arttığını, doğal gazda sıkıntı olduğunu siz anlatmıştınız; çözüm noktasına ulaştıysanız, bu gayet güzel. Yine de bu yıl doğal gaz arzında herhangi bir sıkıntı beklenip beklenmediğini merak ediyorum.

Sonra, sorduğum iki sorunun sonunda şunu sormak istiyorum yani o eleştirilerin sonunda, kimya mühendisi eleştirilerinin sonunda: Bugün itibarıyla kaç mühendisle çalışıyorsunuz ve bu mühendislerin dağılımı nedir? Yani şu kadar inşaat, şu kadar elektrik, şu kadar...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Toplam olarak mı?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, onları alırsam çok memnun olurum.

Güzel bir şey söylediniz, hırsızlığa karşı ekipman geliştirmişsiniz yani bu önemli bir gelişme, önemli bir durum. Ben bu konuda sizden ayrıntılı bir bilgi rica ediyorum yani bu hırsızlıkları nasıl önleyeceksiniz noktasında çünkü 2016 yılının Sayıştay raporunda, 62 ve 63'üncü sayfalarında boru hatlarında meydana gelen zararlardan açıklıkla söz edilmiş.

Tabii, burada detaylarından bahsetmeyeceğim ancak zararların maddi boyutlarına değineceğim. Yani 2016 yılında hırsızlık, sabotaj, yangın, makine kırılması gibi üçüncü şahıs zararlarında, petrol boru hatlarında 2 milyon 969 bin 700 ABD doları civarında, yaklaşık 16 milyon Türk lirası, doğal gaz boru hatlarında, yine 1 milyon 634 bin 209 ABD doları, yaklaşık 9 milyon Türk lirası zarar meydana gelmiş, Sayıştay da zaten bu konuda dikkati çekiyor.

Petrol ve doğal gaz boru hatlarının, bu hatlara ait tesislerin korunması ve güvenliği projesinin bir an önce tamamlanmasını size önermiş Sayıştay. Bu tesislerin korunması, güvenliğiyle ilgili proje hangi aşamada? Bitti mi? Bitirilmediyse ne zaman bitirilmesi bekleniyor? Yani her yıl bu kadar zarar edilirken ve vatandaşa zam yapılırken niye böyle hırsızlık, sabotaj, yangın gibi olayları önleyemez noktadayız ülke olarak. Yine, soruyorum bu anlamda son iki yılda ne kadarlık bir mal kaybı oldu? Bu suçlardan dolayı tutuklanan var mı? Tutuklandıysa kaç kişi tutuklandı? Haklarında hangi işlemler yapıldı? Bunları ayrıntılı olarak sizden bekliyorum.

Yine, 2016 yılının 134 ve 135'inci sayfalarında araç kiralama işinden bahsediliyor, 2015'in diğer önerilerinde de vardı bu. Özetle şöyle deniliyor: "Araç kiralama hizmet alımının ihale öncesinde tamamlanması gerekirken yaklaşık maliyet, teknik şartname ve yeterli ödenek durumunu gösteren belgelerin zamanında hazırlanmaması sonucunda, temel ihale usulleri mevzuata aykırı olarak pazarlık usulüyle temin edilmiştir." Sayıştay size diyor.

Şimdi, ne zaman biteceği belli olan bir ihalenin yaklaşık maliyet hesaplaması, teknik şartnamesi, yeterli ödenek durumuna ilişkin belgeleri neden hazırlamadınız? Bu belgelerin hazırlanmaması bence doğru değil yani bu nereden kaynaklanıyor, bunu rica ediyorum.

Yine, açık ihaleye çıkılmaması ve önceki firmayla sürenin belli bölümler nedeniyle uzatılması nedeniyle kamunun zarara uğratılması söz konusu mu? Yani pazarlık usulüyle hangi firmaya ne kadar ücretle araç kiralyorsunuz? Araç alım ihalesiyle toplam kaç araç kiraladınız? Bunların şoför ve yakıtlarıyla birlikte 2017, 2018 maliyetleri nedir?

Bir de tasarruf tedbirlerini yayınladı bakanlar “Araç kullanımı azalacak.” falan diye ama ben maşallah hiç görmüyorum, hiçbir KİT’te ne kamu aracı azalıyor ne de kiralık araç azalıyor. Yani alabildiğine böyle bir şey var. Tabii, mutlaka insanlar makam araçlarına binsinler de dünyada en çok makam aracı olmakla ünlenen bir ülkemiz yani dünyada en çok makam aracına sahibiz. Almanya’daki rakamın belki 50 katı, 60 katı bizde makam aracı var. Yani bizden daha zengin ülkelerdeki makam araçlarının çok üstünde bir makam aracıyla seyahat ediyoruz. O nedenle, tasarruf tedbirleri nedeniyle siz araç azaltmaya gittiniz mi BOTAŞ olarak? Ben bunu merak ediyorum.

Son sorum bu: İşte, bu şeker fabrikalarını sormuştum. Şeker fabrikalarının 884 bin liralık alacağı söz konusu. Bu kitapta, 2016 kitabında, bu sayfa 146’da yazıyor. Hepinizin bildiği gibi, bu AKP iktidarı döneminde de şeker fabrikaları özelleştirildi. 2016’nın 146’ncı sayfasına bakarsanız bulursunuz.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – “146” dediniz, değil mi?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, 2016 raporu, sayfa 146.

884 bin liralık bir alacak var, hangi şeker fabrikasından kaynaklanıyor bu alacak? Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi sürecinde BOTAŞ bu alacaklarını tahsil edebildi mi? Tahsil edemediyse nasıl tahsil edecektir?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Aynı yerden mi...

BAŞKAN – Evet, cevabı bilahare vereceğiz...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Cevap değil de aynı yerden mi?

BAŞKAN – Zaten yazılı cevap vereceksiniz, Atıla Bey öyle talep etmişti.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayıştayın 2016 yılı denetim raporu. Şu kitap, beyaz kitap, sizdeki kitap değil, sizin elinizdeki kendi kitabımız.

Tahsil edemediyse bunu nasıl tahsil edeceksiniz? Yani özelleştirme bedeli sırasında bu alacağınızı tahsil edildi mi, onu da merak ediyorum.

Yine, bu anlamda, kurumun, günümüz itibarıyla hangi doğal gaz firmasından ne kadar alacağı var? Bu alacakların tahsili için neler yapılmaktadır?

Ben BOTAŞ’a teşekkür ediyorum. Yani hele yerli ve millî iktidarın yerli ve millî doğal gazını kullanması bizim temennimiz, istiyoruz ve arzu ediyoruz ki bizim vatandaşımız kendi doğal gazımızla ınsın, yoksa ithal edip, onun üstüne kâr payı koyup Avrupa’ya götürmek bence başarı değil, boruları da döşemek başarı değil. Doğal gazda kendi rezervlerimizi eğer devreye sokabilirsek... Dünyada doğal gaz üretiminden dolayı gayet iyi yaşayan ve halkına da gayet iyi bir yaşam sunan ülkeler standardına yükselmeliyiz diye düşünüyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum Sayın Genel Müdür, heyecanınızı tebrik ediyorum, arkadaşlarınızın, birlikte çalışma ekibinizin daha çok hizmet üretmesini diliyorum, makamınızın da uzun ömürlü olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Sertel, teşekkür ediyorum.

Sayın Kaşıkçı...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Aslında, Sayın Sertel sorularımın bir kısmını sordu ama ben...

ATILA SERTEL (İzmir) – Çaldım.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Aynı yere çalışmışız efendim.

...kayıtlara geçmesi için, ben de hızlı bir şekilde yazılı olarak cevaplanmasıyla ilgili birkaç sorum var.

Petrol boru hatlarında sabotaj ve hırsızlıkla ilgili, 2016 yılında toplamda 265 hasar meydana gelmiş ki bunun 235 tanesi hırsızlık ve bu olaylar sonucunda 3 milyon dolara yakın bir zarar gerçekleşmiş.

Yine, doğal gaz boru hatlarında ise 18 adet hasar meydana gelmiş, bunun ağırlığı yangın ve sabotaj, bundan dolayı ise yaklaşık 1,6 milyon dolarlık bir zarar meydana gelmiş.

Aslında sorularım şu: Özellikle hırsızlık ve sabotajla ilgili bugüne kadar güvenlik güçlerimiz tarafından yakalanan kimseler oldu mu? Bunlarla ilgili devam eden adli süreci kurumumuz takip ediyor mu? Bu davalardan sonuçlanan oldu mu?

Boru hatlarının güvenliğiyle ilgili alınmış olan tedbirler nelerdir? Yine, Sayıştayın da altını çizdiği petrol ve doğal gaz boru hatlarının ve bu hatlara ait tüm tesislerin korunması ve güvenliği projesi var. Bu proje şu an için ne durumda?

Bununla ilgili son olarak, 2016 yılında bize petrol ve doğal gaz boru hatlarındaki zarar ifade edilmiş. Şu an, 2017 yılı için meydana gelen sabotaj ve hırsızlık olayları sonucunda ne kadarlık bir zarar söz konusu?

Aslında, sunumunuzda ifade ettiniz ama net rakamları almak için bir sorum daha var. Ülkemizde şu an mevcut doğal gaz depolama alanlarının kapasitesi ne kadarlık bir süre için ülkenin ihtiyacını karşılamaya yeterli?

Yine, sunumda “Kanuni bir engel var, bundan dolayı yıllık ihtiyacın yüzde 10’u kadar depolama durumumuz var.” dediniz. Bu kanuni engel nedir, bunu öğrenebilir miyim?

Bir diğer sorum da biz doğal gaz ve petrol ihtiyacımızı başka ülkelerden karşılıyoruz. Tabii, bunu yaparken de getirdiğimiz doğal gaz ve petrolü aynı zamanda başka ülkelerin taleplerini de karşılamak üzere taşıyoruz. Örneğin, BOTAŞ, Irak 1 ve Irak 2, BTC, TANAP gibi projelerle, hem ülkenin ihtiyacını karşılarken hem de Şah Denizi’ndeki doğal gazı Avrupa’ya taşıyoruz veya Irak’taki petrolü İskenderun Körfezi’ne getirip başka ülkelere gönderiyoruz. Bunları yaparken bu taşımayla ilgili de bir ücret alıyor muyuz BOTAŞ olarak? Alıyorsak Irak 1, Irak 2, BTC ve TANAP’tan ne tür bir ücret alıyoruz?

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Tarifeleri soruyorsunuz.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Evet, tarifeleri soruyorum.

Bunu da bir yazılı olarak öğrenmek istiyorum.

Son sorum da tabii, Akdeniz’de bir doğal gaz araması yapılmakta. Çıkarılan veya çıkarılması beklenen doğal gazın alımının ise özellikle Avrupa ülkeleri tarafından olması bekleniyor.

İşte, tam bu noktada, Kıbrıs açıklarında özellikle bizim dışımızda yapılan aramalar neticesi çıkarılan gazın taşınması, bakıldığında ya Türkiye üzerinden ya da neredeyse baştan başa Akdeniz geçilerek Avrupa’ya ulaştırılması söz konusu. Muhtemelen bizim kendi çıkardığımız gazın taşınması BOTAŞ tarafından yapılacak ancak bizim dışımızda yapılan aramalar neticesi, çıkarılan doğal

gazın taşınmasıyla ilgili BOTAS'ın bir stratejisi var mı? Bu stratejiyi, bizim dışımızda doğal gazı çıkaran ülkelerle paylaşıyor muyuz? Çünkü o haritalara baktığımız zaman bunun Türkiye üzerinden taşınmasının çok daha yararlı ve kârlı olacağı görülüyor. Bu konuyla ilgili de stratejimizin ne olduğunu yazılı olarak eğer paylaşırsanız çok sevinirim.

Son olarak da sunumunuz için gerçekten ben de çok teşekkür ediyorum, bugüne kadar burada dinlediğim en iyi sunumdur.

Ayrıca, size ve ekibinize de başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kaşıkçı.

Sayın Kaya...

AHMET KAYA (Trabzon) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Genel Müdürüm, geçtiğimiz hafta BOTAS'ın özel sektöre ait doğal gaz santrallerine yani elektrik üreten şirketlere verdiği gazın fiyatında yüzde 8,8 nispetinde, kojenerasyon tesislerine verdiği gazın fiyatında da yüzde 3,3 nispetinde indirim yaptığını öğrendik basından. Konut ve sanayi işletmelerine uygulanan tarifelerde ise değişiklik yapılmadı. Oysa son üç ayda konutlarda kullanılan doğal gazda yüzde 30, sanayide kullanılan doğal gazda da yüzde 48 nispetinde zam yapılmıştı. Merak ediyoruz, elektrik üreten şirketlere yapılan doğal gaz indirimi vatandaşlarımızdan neden esirgenmiştir? Eğer gaz fiyatlarında bir indirim yapılacaksa burada öncelikle tercihin kötü ekonomi yönetimi nedeniyle büyük zamlara maruz kalan vatandaşlarımızın konutlarda kullandığı doğal gazda yapılması gerektiğine inanıyoruz. Malum önümüz kış, soğuklar kapıda, ekonomik krizin derinden etkilediği dar gelirli vatandaşlarımızın bu kara kışı nasıl atlatacağını düşündüklerini biliyoruz. Ekonomik krizin baş mimarlarının 9 Ekimde açıkladığı Enflasyonla Topyekûn Mücadele Programı'na göre yıl sonuna kadar elektrik ve doğal gazda zam yapılmayacağı açıklanmıştı. Ancak bugüne kadar yapılan zamlar, tabii, vatandaşın sırtında çok ağır bir yük olarak durmaktadır. Zaten yapılacağı kadar da zam yapılmıştı. Yani bu açıklama vatandaşın sırtındaki yükü azaltmıyor. Yakın bir gelecekte elektrik üreten şirketlere yaptığımız bu doğal gaz indirimini konutlarda da yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya, teşekkür ediyorum.

Sayın Yaşar, buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, doğal gazın biz yüzde 98'ini ithalattan sağlıyoruz. Hâlbuki son dönemlerde doğal gazın alternatifi olarak kaya gazı gündemde. Yani Türkiye'nin bu kaya gazı konusunda bir araştırması var mı, bu konuyla ilgili bir çalışmamız var mı? Bu neredeyse bunun eş değeri, ciddi oranda bununla bilinen gazla kaya gazında bir değişim söz konusu. Türkiye'de böyle bir çalışma var mı?

İkincisi: Özellikle Marmara Bölgesi'nde Türkiye'nin doğal gaz araştırmaları var. Orada aldığımız duyumlara göre ciddi gaz kaynaklarına ulaşıldığı konusunda duyumlar var, bunlar doğru mu? İşte Kanadalı bir şirket marifetiyle burada belli çalışmaların olduğu, işte bunun da bir diğer ortağı Statoil'in belli oranda gazda ulaşıldığına dair bildirimleri var. Bu konuyla ilgili BOTAS'ın bir bilgisi var mı, buradaki son durum nedir?

Üçüncüsü: Tabii “depolama” dediniz. Biz bununla ilgili yatırımları sonuna kadar destekliyoruz. Netice itibarıyla işte tarifinin ucuz olduğu dönemlerde gazı alıp pahalı olduğu dönemlerde piyasaya sunmak aynı zamanda piyasadaki dengeleri de belli oranda değiştirecektir. Bunun yanı sıra, tabii, aldığımız doğal gazın yüzde 42'sini de elektrik çevrim santrallerinde kullanıyoruz, bu da en pahalı

elektrik. Yani birim açısından baktığınız zaman en pahalı elektrik. Bununla ilgili sizin elinizden bir şey gelme bile, neticede doğal gazı alıyorsunuz ve satıyorsunuz, bir öneride bulunabiliyor musunuz? Yani diğer enerji kaynaklarına yönelelim, bu doğal gaz çok pahalı, bundan elde ettiğimiz ürün sonuç itibarıyla tüketiciye yansıyor. Yani alternatif üretim argümanları düşünüyor musunuz?

Bunun yanı sıra, gaz konusunda özellikle Rusya'ya çok bağlıyız. Yani -sizin verdiğiniz rakamlardan- gazın yüzde 52'sini Rusya'dan temin ediyoruz. Adına "Türk Akımı" diyoruz ama biz bu tür projelerin bir defa, başta söyleyeyim, tamamını destekliyoruz. Türkiye içinde bulunduğu jeopolitik konum itibarıyla enerji üssü gibi nakil hatlarının tam orta yerinde. Bu projelerin tamamını destekliyoruz. Yani netice itibarıyla geçişinden de ücret alıyoruz, taşınmasından da ücret alıyoruz ama burada Türkiye'nin oranları alabildiğince düşük. Mesela, BTC'deki oranımız 6,53 mü, öyle bir rakam hatırlıyorum, TANAP'taki hissemiz yüzde 30 civarında. Yani bu önemli projelerde bu miktarlarımızı artırabilir miyiz? "Türk Akımı" deyince biz sanki Türk dünyasındaki üretilen gazın da... Türkmenistan, Özbekistan, Kazakistan, bunlar bu coğrafyada, özellikle Türkmenistan dünya gaz rezervinin bildiğim kadarıyla ilk 4 ülkesinden biri yani 4'üncüsü veya 5'incisi, ciddi oranda gaz rezervleri var, bizimle irtibatlarını da zaten biliyoruz. Türkmenistan'la ilgili bir anlaşmadan bahsettiniz ama onun alt detayları konusunda bir fikir edinemedik, o son durum nedir? Tabii, orada Hazar'ın statüsü vardı yani Türkmen gazının Türkiye'ye transferinin önündeki en büyük engel Hazar'dı. Hazar'ın altından bir boru hattıyla bu işin yapılması lazım. Son dönemde Hazar'a kıyısı olan 5 ülke bu konuda anlaşılabilir. Bu anlaşmanın sonucunda, tabii, orada kıyı sınırlarından bildiğim kadarıyla işte oraya deniz statüsü tanıyıp belli bir kilometreye kadar üretimden bahsediliyor. Acaba bu denizin altından geçişine de müsaade ediliyor mu yoksa sadece kendi aralarında paylaştılar, mesele bundan ibaret mi? Burada, tabii, LNG de önemli bir miktar sizin kaynaklarınızdan biri. Yurt dışından ciddi oranda LNG'ler alıyorsunuz, işte "Dört Yol'da, Ege'de, Marmara'da bunu gaza çeviriyoruz." diyorsunuz. Alternatif olarak Türkmenistan'dan bu manada LNG alıp bahsettiğiniz TANAP projesi kapsamında Bakü'den Türkiye'ye bu gaz servisini yapabilir misiniz, bu mümkün müdür, herhâlde mümkündür diye düşünüyorum. Yani biz Türkmen gazını önce sıvılaştırıp daha sonra da Bakü'de işte bu söylediğiniz gemiler marifetiyle gaza çevirip mevcut yapı üzerinden Türkiye'ye alabilir miyiz? Öbür türlü bu kadar bağımlılık, Türk Akımı'nın dâhil, Rusya'ya bağımlılığımız devam edecek ama bu noktalarlar, bu çıkış noktalarıyla en azından enerji çeşitlenmesiyle maliyetler de bir miktar daha düşmeler olacaktır diye düşünüyorum. Bu kapsamda, Türk Cumhuriyetleriyle diyalog olmasında da fayda görüyoruz.

Diğer bir mesele kaçaklar meselesi. Yani bununla ilgili ciddi tedbirler aldığınızı söylüyorsunuz. Rakamları da arkadaşlarımız ifade etti ama en azından biz bununla ilgili elde edilen faydaları da görmek istiyoruz, işte "Şu tedbirleri aldık, şu sonuçlar elde ettik." gibi görebilirsek ondan da mutlu oluruz.

Devamında, yine üzerinde arkadaşlar durdu ama ben bu teknik eleman konusunun üzerinde biraz daha durmak istiyorum. Verdiğiniz rakamlarda teknik eleman sayısı bu bütçelerle bizce çok yeterli değil, kaldı ki gençlerimiz üniversitede bu amaçla öğretim görüyorlar. Devletin diğer bir görevi de vatandaşıma iş bulmak. Dolayısıyla bu konuyla ilgili mesela 2018 yılı, 2019 yılı, hep hedeflerle gidiyorsunuz, işte rakamlarınız var, 2023, 2020 gibi. Önümüzdeki yıllarda teknik eleman konusunda bir talebiniz var mı? Yani ne kadar bir teknik eleman talebiniz var, onu merak ediyorum.

Devamında yerlilikten bahsettiniz. Bundan da mutlu oluruz. İnşallah biz öncelikle yerli gazı buluruz, kaya gazını da biz üretiriz, bu bağımlılığımızı azaltırız.

Fittings malzemesinden bahsettiniz. Bundan mutlu oluruz. Tabii, bunların, yan sanayisinin desteklenmesinin, teknisyen de olsa her kim olursa olsun, buluşu kim yaparsa yapsın, ekonomiye kim katkı sağlarsa sağlasın biz sonuna kadar onun yanındayız.

18 bin kilometre boru hattından bahsettiniz, yanlış hatırlamıyorsam. Boruda durumumuz nedir? Yani boruda da yerli boru mu kullanıyorsunuz? Geçmiş yıllarda bu daha çok ithalata dayalıydı, şu anki Türkiye'deki çelik sektöründe gayet ciddi mesafeler katedildi. Aynı şekilde boru üretiminde de yerli boru kullanıyor musunuz, ne kadar dışa bağımlıyız?

Demin "Kompresörler marifetiyle işte bu TANAP'ın kapasitesini 2 katına çıkarabiliriz." dediniz. Kompresörde de aynı sorum geçerli. Yani biz artık bu yerli kompresörleri üretebiliyor muyuz yoksa bilinen ülkelerle mahkûmiyetimiz devam ediyor mu? Bunlar da ciddi rakamlar.

Diğer taraftan, doğal gaz tarifelerine arkadaşlarımız değindi. Özellikle bu doğal gaz dağıtım şirketleri kendi yükümlülüklerinde olan çoğu işlemi aboneler üzerinden yapıyor. Yani misal sayacı kendisinin temin etmesi lazım gelirkin aboneye yüklemek gibi... Tabii, o cin yazısı, kredi kartlarındaki cin yazısı gibi bu dağıtım şirketlerinin de bir sürü cin yazısı var, bunu da tüketicinin çoğunun ben anladığını, takip ettiğini düşünmüyorum. Dolayısıyla hak ve hukuk arama konusunda çoğu zaman çaresiz duruma düşüyoruz, sadece bilinçli, bu işi anlayan, bilen sayı da yüzde 1'i geçmiyor. Ama devletin en büyük görevi de vatandaşın hak ve hukukunu korumak ve takip etmek. Özellikle bu dağıtım şirketlerinin uygulamalarıyla ilgili, sizin ilgi alanınızı da bilmiyorum ama herhâlde değil ama bununla ilgili de Sayın Başkanım çok ciddi problemler var, bunu da en azından öneri olarak bildirirsek faydalı olacağını düşünüyorum.

Bir diğer mesele de bu Dörtyol'daki ve şeyde depolama kapasitesi olarak kullanacağımız gemilerden bahsettiniz. Bunlar bizim satın aldığımız mı yoksa kiraladığımız, hizmet olarak mı aldığımız, bu "FSRU" diye bahsettiğiniz, neyse o gemilerden mi? Yani bunlar bizim kendi malımız mı? İşte gerektiğinde istediğimiz alana çekeriz, oradan desteklemeyi yaparız, istasyonlarımız mevcut. Bunlar da yerli mi, millî mi? Gemicilik sektöründe de biz ciddi mesafeler katettiğimizi biliyoruz. En azından sektör hep birbirine bağımlı, orada da bir alan açılabilir mi?

Tabii, bu sunumlarınızdan dolayı teşekkür ediyorum. Detaylıca bilgiler edindik, önerilerde de bulundunuz. Aslında bizim Komisyon olarak beklediğimiz en önemli meselelerden biri de sadece sorunu değil, sorunun yanı başında çözüm önerilerinde de bulunmanız, bizden de destek istemeniz... Ben şahsen Komisyonumuz adına özellikle bu tür meselelerde her türlü desteğe şahsım adına -Komisyon adına herhâlde Başkan söyler- desteğe hazır olduğumuzu ifade ediyorum, başarılarınızın devamını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Yaşar, teşekkür ediyorum.

Sayın Peköz, buyurun...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Pardon, Başkanım, ben bir şey ilave edeyim de sözüm bitmemişken.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Siz de şimdi eski geleneği devam ettiriyorsunuz, "Bir kez söz vereceğim." diyorsunuz. Hâlbuki siz yeni Başkansınız, yeni şeyler getirirsiniz diye bekledim.

BAŞKAN – Buyurun, devam edebilirsiniz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Taşıma tarifeleri, ikincisinde maliyet tarifeleri... Yani biz şimdi Rusya'dan gaz alıyoruz, İran'dan gaz alıyoruz, Cezayir'den LNG alıyoruz, bunların maliyetleri nedir yani metreküpünü kaçta satın alıyoruz, arasında nasıl bir ilişki var, bunları da yazılı olarak bildirirseniz memnun olurum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yaşar, teşekkür ediyorum.

Sayın Peköz, buyurun.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, tabii, konu önemli bir konu ve şeyde arkadaşlarla ortaklaşıyoruz bence. Benzer şeyleri arkadaşlar da dile getirdiler ama kayıtlara geçmesi açısından ben de kendi açımdan dile getirmek istiyorum.

Son şeyden başlayayım esasında. Şimdi, doğal gaz alternatif olabileceği düşünülen kaya gazı meselesinden söz etmek istiyorum. Uluslararası bir yayında iki sene önce görmüştüm. Diyarbakır'ın Silvan ilçesinin merkezi olmak üzere çok ciddi kaya gazı rezervleri olduğunu öğrenmiştim orada. Tabii, kaya gazının teknolojisi çok farklı. Çevresel anlamda sorunları da yaratabiliyor, o nedenle de önemli. Bu konuyla ilgili bir çalışma, bir ön hazırlık var mıdır diye merak ediyorum, onu bir öğrenmek istiyorum.

İkincisi: Şimdi, 30 Eylül tarihli kayıtlara baktığımız zaman, kapsam dışı personel 1.263, kapsam içi personel 1.425 olmak üzere, 2.688 personelden söz ediliyor. Şimdi, Haziran 2018 itibarıyla zannediyorum -tarihte küçük bir farklılık olabilir- KİT'lerde taşeron olarak çalışan işçilerin kadroya alınacağı söylenmişti. Buna BOTAŞ da dâhil oldu mu, olduysa ne kadarı alındı, ne kadarı alınmadı ya da buradaki kapsam dışı personelden ben taşeron personeli mi anlamalıyım, bunu yazılı olarak verirsiniz, ayrıntılı olarak onu öğrenmiş olurum.

Şimdi, önceki dönemlere göre yabancı kaynaklarda kısa süreli borçlanmalarda yüzde 24'lük bir azalma, uzun sürelielerde ise yüzde 132'lik bir artış söz konusu. Bu içinde bulunduğumuz ekonomik durumla mı ilgili? Hani "Kısa vadede borçlar yığılmasın da ödemekte zorlanmayalım, uzun vadede ödeyelim." düşüncesinden mi hareket ediliyor diye merak ediyorum.

Ayrıca, 2017 yılına diğer değeri toplam 1 milyar 830 milyon lirayı tutan icra davaları devredilmiş. Şimdi, bunların içerisinde büyük birçoğu müteahhitlere açılan davalar ama müteselsilen kefalet sorumluluğu gereği kurum da bunun içerisinde yer alıyor. Dolayısıyla bu iş davalarında ve idare davalarında ne durumdayız şu anda, sorumluluğunuz ne durumda, daha doğrusu kurumunuzun sorumluluğu ne durumda, sonuçlananlar var mıdır? Bu 1 milyar 830 milyon lirayı tutan bir rakam söz konusu, ne kadarı bugüne kadar sonuçlandı ya da sonuçlanma olasılığı ne durumdadır diye öğrenmek istiyorum.

2015 yılı alt komisyon raporuna göre şirket 2014 yılını 587 milyon 300 bin lira zararlar, 2015 yılını ise 541 milyon 800 bin kârla kapatmış. Bu yıllar arasındaki kâr-zarar dengesi neye göre değişiyor? Acaba farklı bir gelişme mi oldu? Bunu öğrenmek istiyorum. Bir de 2015 Sayıştay Raporu'nda Kamu İhale Kanunu ve mevzuatına aykırı birçok iş yapıldığı dile getiriliyor. Bunun sebebi nedir? Neden kanuna ve mevzuata aykırı işler yapılmıştır ya da bundan anlatılmak istenen nedir? 2015 Sayıştay Raporu'na göre, aldığım kayıtlara göre böyle bir şey var.

Bir de sizin doğrudan doğruya ilgi alanınız olmamakla birlikte, dolaylı olarak sizi de etkileyen ve ilgilendiren bir durum söz konusu. Seçim bölgem olan Adana'nın kuzey bölgesinin her tarafında doğal gaz olmasına rağmen, özellikle Seyhan bölgesinde ve altı yedi büyük mahallede, yaklaşık 400-500 bin insanın yaşadığı mahallelerde doğal gaz altyapısı yok. Bunu sorduğumda şöyle dediler: "Burada genellikle evler bir katlı, iki katlı ve çok yoğun. Verimli olmuyor."

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Dağıtım şirketinden söz ediyorsunuz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Evet, dağıtım şirketinden söz ediyorum ama sizi de dolaylı olarak ilgilendiriyordur. En azından, neden böyle yapıldığını soruşturmanız ve bir sonuç almanız açısından dile getiriyorum. Bunlar önemli konular. O nedenle de bunlar hakkında bize ayrıntılı ve yazılı cevaplar verirsiniz memnun oluruz.

Sunumunuz beni de doğrusu etkiledi ve hâkimiyetiniz de beni memnun etti açıkçası. Onunla ilgili dokümanları da bize ulaştırırsanız memnuniyet duyarız.

Teşekkür ediyorum sunumuz için de. Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Peköz, teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Özdemir.

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Sayın Başkanım, ben de sorularımın yazılı cevaplanmasını istiyorum.

Benim değineceğim sorulara çoğu arkadaşımız değindi ama ben de kayıtlara geçmesi adına... Seçim bölgemle ilgili de bir iki sorum olacak. Onun için sorayım hemen.

Yerleşme projeleri kapsamında BOTAŞ'ın yaptığı veya desteklediği “fittings” projesinin dışında başka projeler var mıdır? Bunlarla ilgili bilgi istiyorum.

Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı 1, 2, Ceyhan-Kırıkkale Ham Petrol Boru Hattı, Batman-Dörtyol Ham Petrol Boru Hattı, Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı'yla beraber, yukarıda o belirttiğimiz boru hatları için hırsızlık ve sabotaj sayılarının ayrı ayrı tarafımıza yazılı olarak gönderilmesini istiyorum.

Boru hatlarında güvenliği sağlamak amacıyla kolluk kuvvetlerinin yanında, bir de boru hatlarının yakınından geçtiği yerleşim yerlerinde yaşayan vatandaşlardan destek alınıyor mu? Bildiğim kadarıyla Bakü-Tiflis-Ceyhan hattında hattın üzerinde devriye görevi gören, “ROW ekibi” dediğimiz ekipler var. Diğer boru hatlarında bu ekipler var mıdır? Boru hatlarında sabotaj ve hırsızlığın önüne geçmesi ve caydırıcı olması bakımından bu hatların geçtiği yerleşim yerlerinde yaşayan vatandaşlardan da bu tarz destek almayı düşünüyor musunuz? Bakü-Tiflis-Ceyhan hattında hırsızlık ve sabotajları önlemek için kullanılan sinyalizasyon yöntemi diğer boru hatlarına da düşünülüyor mu, kullanılıyor mu? Eğer yoksa, bununla ilgili bir entegrasyon çalışması var mıdır?

Bir de seçim bölgemle ilgili... Özellikle Batman'ın büyük ilçesi olan Kozluk ilçesinin doğal gaz ana iletim hattı çalışmaları ne aşamada? Kozluk ilçemizin doğal gaza kavuşması için öngörülen bir tarih var mıdır? Bu tarihi bizimle paylaşır mısınız? 2023'e kadar da Batman'ın tüm ilçelerine doğal gaz hattı çekilmesi planlamada yer alıyor mu veyahut da herhangi bir ilçemiz yer alıyor mu? Bir de Batman'ın ilçelerinden olan Beşiri ilçemiz var. Siirt'e giden ana iletim hattı da güzergâhtan geçiyor. Bunun doğal gaza kavuşması için en azından bize bir öncelik tanıyacak mısınız? Böyle bir çalışma var mıdır?

Ben de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, hangi ülkeden kaç dolar karşılığı doğal gaz ithal ettik 2015, 2016 yıllarında? Şu anda ne durumdayız? Yani 2017 ile 2018'i de istiyorum.

Doğal gaz alımı yaptığımız ülkelere hangi döviz cinsinden ödeme yapılmaktadır? Şu ana kadar bu ülkelere kendi para cinslerinden ödeme yapılmış mıdır? Bu doğrultuda bir çalışma var mıdır? Enerji, para demek; para, enerji demek; birbirlerine dönüşümleri çok önemli. Bunların dengesi sağlandığında istikrar getiriyor. İki birlikte bir ülkenin de gücü demek. Buradan hareketle, 2016 yılından en çok vergi tahakkuk eden 100 kurumlar vergisi mükellefinden 73'ü isminin açıklanmasına onay verirken 27'si isminin açıklanmasını istememiştir. BOTAŞ, 2016 kurumlar vergisi şampiyonu olduğu hâlde isminin gizlenmesini tercih etmiştir. Hangi gerekçeyle isminin yer almamasını, belirtilmemesini istemiştir? Kurumlar vergisi şampiyonu olan bir devlet kurumu gurur duyarak isminin açıklanmasını isteyeceken niçin ismi açıklanmamıştır?

2016 yılı faaliyet raporu internet sitesinde belirtilmiş, daha sonra, kamuoyunda bu bilinme noktası oluşuktan hemen sonra da faaliyet raporu internet sitesinden kaldırılmıştır. 2015 yılını -biraz önce de ifade ettiler- 541 milyon dönem kârıyla kapatmış, 2016 yılındaysa dönem kârı yaklaşık 9 milyar TL; arada çok ciddi bir fark var. Dolayısıyla bu aşırılık 2015 yılından mı kaynaklanıyor, yoksa bu anormallik 2016 yılının verilerinden mi veya arada nasıl bir değişim oldu? Bunun açıklamasını sizden istiyoruz. Bu kârın ne kadarı tüketiciden tahsil edilen doğal gazdan, daha doğrusu abonelikler üzerinden elde edilen kârdır? Döviz hareketleri vesaire, ne kadarı onlardan kaynaklanan, kâra dönüşen bir hareketliliktir? Buradan, bu bağlamda, kârlar yerine, özellikle tüketicinin yani halkın, toplumun, girişimcinin daha uygun imkânlarla doğal gaz almasını sağlamak bakımından toplumun geneline yayılmasını bizler tercih ediyoruz. Sizler bu kâr noktalarını baz alarak doğal gaz fiyatlarında indirim gitmeyi düşünüyor musunuz? Özellikle de ben konut noktasına temas etmek istiyorum çünkü halkımızda ciddi anlamda bir geçim sıkıntısı var uzun bir süredir. Aynı zamanda da doğal gaz dağıtım firmalarıyla, örneğin İGDAŞ olabilir, onunla aranızdaki sözleşmenin bir örneğini sizden talep ediyorum.

Ben, Kuzey Afrika’da yaklaşık yedi yıl, özellikle Cezayir’in Oran kentinde üç yıl kadar yaşadım. Oradaki Sonatrach devlet kurumu firmasının tesislerini de görme şansım oldu. O nedenle merakla sunumunuzu izledim. Çok güzel tesislerin sunumunu siz de dikkatle ve özenle yaptınız. Bizler, özellikle muhalefet partisinin milletvekilleri olarak genelde iktidar partisini eleştiririz. İktidar partisi milletvekilleri de Komisyona gelen devlet kurumlarının genel müdürlerini genelde eleştirmek veya eksik noktalarını tespit etmek yerine, daha çok övgü noktasıyla hareket ederler. Biz sunumunuzu bu anlamda beğendik. Onu ifade etmek istiyorum. Tabii birçok eksikliği de kendimizce tespit ettik, size aktarıp sizden de bunların yanıtlarını istiyoruz.

Şimdi, doğal gaz depolama alanlarının, acil durum planı kapsamında önceleyerek hangi kurumlara doğal gaz aktaracağını sizden öğrenmek istiyorum yani stratejik kurumları öğrenmek istiyorum ve hangi süreyle aktarabileceğini? Yani bu, Türk Silahlı Kuvvetleri olabilir, yine Cumhurbaşkanlığı olabilir, Meclis olabilir; bu stratejik kurumları soruyorum yani konutu soruyorum. Doğal gaz depolama tesislerinin deprem veya savaş durumundaki bombalamalara karşı dayanıklılık seviyesi nedir? Bizim aynı zamanda doğal gaz yedekleme bakımından gizli depolama alanlarımız var mı? Varsa bütçede görünüyor mu? Gizli bir ödeme kalemi olarak bütçeye mi yayılmış vaziyette veya nasıl denetleniyor? Bu konu da tabii, gizlilik kapsamındaysa siz belirli bir ölçüde mutlaka yanıt verirsiniz.

Bir diğer konu, Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı’nın işletilmesi için Jersey Adası’nda kurulan BOTAŞ International’in çalışan sayısı kaçtır? Genel Müdürünün maaşı ne kadardır? Bürokratlarının ortalama maaşı ne kadardır? Sayıştay denetimine açık mıdır? Bankacılık bilgilerinin gizliliği konusunda Jersey Adası dünyada 16’ncı sırada ve büyük bir eleştiri konusudur. Bu noktada, BOTAŞ International Limited’in Genel Müdürü, burada, Sayıştay raporunda zaten yazıyor; “Ahmet Selim Kılıç” Genel Müdür olarak yazmış; yalnız, kendi internet sitelerinde Genel Müdür Vekili olarak görünüyor. Dolayısıyla hangisi doğru bilgi, bunu sormak istiyorum. Eğer Genel Müdür Vekiliyse neden bu raporda Genel Müdür olarak belirtiliyor ve Genel Müdür Vekiliyse niçin Genel Müdür Vekili? Genel Müdür olarak atanmasında bir eksiklik ve mâni mi var?

Jersey Adası’nda faaliyet gösteren BOTAŞ International, 2009 yılında, o dönem Sayıştay denetimindeymiş -şu anda öyle olup olmadığını zaten sormuştum- orada şirketin yanlış yönetimi, personelin yüksek maaşı ve uluslararası anlaşmaların ağır sonuçları neticesinde ciddi bir zararlar karşı karşıya kalmış. “Personel yüksek maaşlı” derken 12 ile 15 bin dolar arasındaki bir maaştan bahsediyorum yani çok ciddi bir rakam. O nedenle Genel Müdürün maaşını özellikle size soruyorum.

Türkiye üzerinden doğal gaz alan ülkelerin yani Türkiye üzerinden geçen petrol boru hatları kanalıyla doğal gaz alan ülkelerin, ihtiyaçlarının yüzde kaçını Türkiye üzerinden geçen doğal gaz boru hatlarından karşıladıkları bilgisini sizden istiyorum. Bu böylelikle stratejik anlamdaki kuvvetimizi de bize göstermiş olacaktır.

Zonguldak Ereğli, Akçakoca açıklarında Karadeniz’de yapılan doğal gaz arama çalışmalarından elde ettiğiniz sonuçları sizden bir Zonguldak Milletvekili olarak talep ediyorum. Aynı zamanda, BOTAŞ’ın LNG taşıyan gemi, tanker inşasının imalatlarının da Alaplı tersanelerimizde yapılmasına talibiz. Bunu da belirtmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Mevlüt Karakaya geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Yavuzylmaz.

Şimdi Sayın Çelik’e söz veriyoruz.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürüm, BOTAŞ’ın çok değerli mensupları; hepiniz hoş geldiniz.

BOTAŞ tabii ki Türkiye’nin en stratejik kurumlarının başında gelmektedir. Bu bakımdan, sunumunuzdan gerçekten ben de tüm arkadaşlarım gibi çok etkilendim, çok mutlu oldum ve gelecek açısından da daha güvenli hâle geldik. Tabii, dünya petrol ve doğal gaz rezervlerinin yüzde 70’i Orta Doğu’da ve Orta Asya’da, Türkiye de bu ülkelere komşu bir ülke; bu bakımdan arz güvenliği çok önemli. Ayrıca, Türkiye transit ülke konumunda. Tabii, Türkiye’imizde son yıllarda değil, baştan beri ciddi terör olayları var ama son yıllarda bu terör olayları da çok arttı. Sebebi de Türkiye’nin bu başarısıdır yani petrol boru hatlarının bir kavşak noktası olması, enerji arz güvenliğinin ve transit geçişin bir noktası olması açısından terör olayları çok artıyor. Doğu Akdeniz’e Fatih gemisini gönderdik; ilk yerli ve millî sondaj gemimiz. İnşallah, ikincisi de gelecek. Tabii ki bizim güneyimizdeki terörün en büyük nedeni bu petrol boru hatlarının Türkiye’nin bütün engellemelere rağmen özellikle son yıllarda çok başarılı çalışmalar yapması, bir de Doğu Akdeniz’e bu Fatih’i göndermemizdir. Bu tespiti de burada paylaşmak istiyorum sizinle ve Fatih gemisinin oraya gidişini de çok önemli buluyorum.

Bunu belirttiikten sonra, ben arkadaşlarımla beraber, hem petrol boru hatlarındaki güvenlik açısından hem hırsızlık hem de terör olayları açısından güzel projeler hazırlamışsınız, bundan eminim. Tabii, bu projelerinizin hepsi açıklanmaz, bazıları gizlidir ama bize de az çok bir bilgi aktarırsanız son derece mutlu oluruz.

Tuz Gölü depolama alanını çok önemli buluyorum ve şaşırdım, çok mutlu oldum. Orayı gezecek olmaktan da... Davetinize çok teşekkür ediyoruz, büyük bir memnuniyetle gideceğiz.

Ama genel olarak, bu BOTAŞ’ın faaliyetleri zaten doyurucuydu, inşallah artarak devam eder. Türkiye artık... Arkadaşlarımız, özellikle CHP’li arkadaşlarımız çok güzel vurguladılar bu yerli ve millîlik olayını. Ben buna da çok mutlu oldum. İnşallah bütün bu petrol ve taşımacılıkta kullandığımız tüm sektörlerde yerliliğe ve millîliğe daha fazla önem veririz, bunun üzerinde durmamız lazım.

Bir de bu kaya gazı olayı gerçekten çok önemli. Fazla da bilgi sahibi değiliz, Türkiye’de rezerv sahaları neresi? Arkadaşımız çok güzel açıkladı, Diyarbakır Silvan’da varmış, ben de yeni öğrendim, çok mutlu oldum. Onun üzerinde de inşallah durmamız lazım.

Ben teşekkür ediyorum ve başarılarınızın devamını diliyorum.

Sağ olun.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu geçti)

BAŞKAN – Sayın Çelik, teşekkür ediyoruz.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kurum yöneticilerimiz, Komisyonumuza hoş geldiniz ve verdiğiniz bilgilerden dolayı ben de çok teşekkür ediyorum.

Tabii, güzel bir sunum oldu, evet, bunu kabul etmek lazım. Bizim Başkanlık olarak -benim de müdahalemizin şeyi kesmek falan değildi hiçbir zaman ama karşılıklı diyalogu keserek daha etkin ve verimli hâle dönüştürmekti, onu da ifade edelim. Ben de bir kez daha teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, Sayın Genel Müdürüm; özellikle ilçelerle ilgili doğal gaz verilmesi ya da sizin ifadenizle gazlama faaliyetlerinin devam ettiğini, 100 ilçeye gazlama verileceğini söylediniz. Bu iyi bir haber çünkü Türkiye'nin en önemli sıkıntılarının biri kırsalda yaşanan sorunlar. Birçok açıdan özellikle tarım açısından baktığımızda ciddi bir şekilde tarımsal üretimin yapıldığı bölgelerde, hele hele Büyükşehir Yasası'yla birlikte ciddi sıkıntılar oluşmaya başladı. Bu, hem bugün Adalet ve Kalkınma Partisinin hem Cumhuriyet Halk Partisinin hem Milliyetçi Hareket Partisinin de geçmişte ifade ettikleri, kırsal kalkındırma boyutuyla, tarım kentler, köy kentler veya kırsal cazibe merkezleri anlamında da önemli. Kırsaldan biri olarak da bunu çok önemseydiğimi ifade etmek istedim yani kırsalın gazlanmasının son derece önemli olduğunu, sadece oralarda bir ısınma olarak değil, birçok açıdan hem insanlarımızı orada tutup üretimin devamını sağlama hem de üretime katkı açısından son derece önemli olduğunu ifade etmek isterim.

Bu kapsamda, tabii, Ankara Çankaya'nın da bazı mahallelerine gaz vermediniz, bunlardan biri de benim mahallem. Bizim arazilerimizden geçiyor, tarlalarımızdan geçiyor -kamulaştırma yapıldı- boru hatları. Yani burudan...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Size biber gazı vereceğiz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Hocam, sizde ne elektrik var ne gaz var.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Ankara Çankaya, yani ben...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Bununla ilgili bir karar alalım.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Evet, bir gezi de bizim köye yapabiliriz yani ben de öyle bir teklifte bulunabilirim.

Dolayısıyla Çankaya'nın köyleri, Balâ, Gölbaşı... Ankara'ya gelen o ana boru hattı buralardan geçmesine rağmen -bunlar haber oluyor ama benim de tarlam da geçti, kamulaştırma yapıldı- biz o boru hattının üzerinde dolaşıyoruz, yanında bekliyoruz ama istifade edemiyoruz.

Balâ var mı, Gölbaşı var mı bu kapsamda, bu ilçelerin içerisinde, onları öğrenmek istiyorum. Ankara'nın, başkentini diğer ilçeleri var mı, bunları öğrenmek istiyorum. Ankara'nın o taşrası her zaman merkezinden dışarıda kaldı, Ankara'nın yani Türkiye'mizin başkentinin bu kırsalına da bakmak, buradaki tüm milletvekillerimizin de görevi Ankara'da yaşayanlar olarak diye düşünüyorum.

Efendim, enerji güvenliğiyle ilgili verdiğiniz bilgiler son derece önemliydi. Depolama bu açıdan, hem uzun vadede fiyat istikrarı açısından da kullanılabilir son derece önemli bir argüman. Ben tekrar, bunların önemine vesaireye girmek istemiyorum, bilgileri yeteri kadar doyurucu oldu. Bu depolamalarda kayıplar söz konusu olabiliyor mu? Yani yazılı olarak verebilirsiniz. Oluyorsa ne kadar bunun maliyeti var?

Bir de depolama işletme maliyetleri nedir? Yani depolama dediğimiz olay, alıp depoladığımızda... Çünkü konjonktüre bağlı olarak piyasa fiyatlarını da düşündüğümüzde, bazen depolama maliyeti, ekonomik anlamda bakıldığında bir sorun hâline de dönüşebilir. Bunların ölçümlemesi, herhâlde çalışmaları, fizibiliteyi mutlaka yapıldı. Bunlarla ilgili bilgi verebilir misiniz?

Bir başka önemli konu, Türkmen gazı konusu konuşuldu. Tabii, Hazar Denizi'nin yeni hukuku, 2 statüye kavuşturulması, daha doğrusu deniz mi göl mü anlaşmasının bir anlamda kıyıdaş ülkeler tarafından bu ağustosta yapılan anlaşmayla birlikte bir statüye oturması ne göl ne de deniz mantığıyla çözülmesi önemli. Bu yüzeye alakalıydı, tabanla alakalı bir anlaşma söz konusu olmadı. Ben Azerbaycan Enerji Bakanına bunu yine bir uluslararası toplantıda sormuştum Türkmen gazının buradan geçirilmesiyle alakalı olarak. Sadece 100 kilometrelik bir mesafe olduğunu ve Türkmenistan'la yeni statüyle birlikte yeni iş birliklerinin söz konusu olabileceğini, hem de kıyıdaş ülkelerle, yani bir bütün olarak düşünüldüğünde böyle bir iş birliklerinin olabileceğini... Tabii ki orada Rusya Federasyonu'nun da herhâlde önemli bir etkisi var.

Şunu söylemek istiyorum: Yani BOTAŞ olarak, bu konuyla ilgili muhtemel olabilecek bu yeni iş birlikleri içerisinde Türkmenistan gazının Azerbaycan üzerinden, Türkiye üzerinden Avrupa'ya götürülmesi noktası önemli. Tabii, Güney Gaz Koridoru bu anlamda son derece önemli TANAP'ı, TAP'ı ve Kafkas boru hatlarını bir bütün olarak düşündüğümüzde.

Yine bir uluslararası toplantıda TANAP'ın devamında Arnavutluk üzerinden İtalya'ya da bu hattın açılacağı söyleniyor, söylenmişti ve bu üzerinde çalışılan ciddi bir proje olarak söylenmişti. Yani bunların hepsi bir bütün olarak dikkate alındığında, herhâlde hem Enerji Bakanlığımız hem de bu konuyla doğrudan alakalı olan, daha doğrusu bu konunun içerisinde olan bir kurum olarak, gerekli çalışmalar ve bunlarla ilgili iş birliklerine yönelik projeler geliştiriliyordur. Bununla ilgili çalışmalar ne durumda? Neler yapılıyor? Türkiye'nin gelecekle ilgili yani yakın gelecek anlamındaki adımları ne olacak, ben onları öğrenmek istiyorum. Tabii, bunların hepsi dışa bağımlılığı azaltma ana stratejisinin içerisinde düşünülecek şeyler.

Mali konularla ilgili, Esin Kara Milletvekilimiz çok anlamlı ve güzel sorular sordu. Ben belki sadece bir iki ilave yapmak istiyorum. Yine, bilanço kalemlerinde borç ve gider karşılıkları kalemleri var; onların terkihi, içeriği nedir, onlarla ilgili bir bilgi verebilerseniz memnun olacağım. Yine, şüpheli ticari alacaklar konusu gündeme getirildi. Kaynak nedir, şüpheli ticari alacaklar kimlerden -en azından büyük kalemlerin- bildirirseniz memnun olacağım. Bir de yine mali tablolar üzerinde baktığınızda, satışların maliyeti konusu... Biraz önce bir vekilimiz de aslında "O kur farklarıyla bağlantılı mı?" dedi. Kur farklarıyla bir bağlantı göremedim ben ama bu bağlantı satışların maliyetiyle alakalı, 2014-2015 ve 2016 yılında faaliyet... Mesela 2014-2015 yılında faaliyet hacmi aynı olmasına rağmen satış maliyetlerinde ciddi bir farklılık var. Bu arızı bir durumu ifade ediyor, sabit maliyetlerle "fixed cost"larla alakalı bir durum olmadığı işaretini de veriyor. 2016'da da yine satış maliyetlerinde ciddi bir düşüş var yani yüzde 90'larda, hatta yüzde 105'lerdeyken yüzde 70 küsurlara falan düşüyor. Yani burada ya maliyetleme sistemlerinizde bir sıkıntı var...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Petrol...

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Petrol fiyatlarının artması boyutuyla, peki.

Çok teşekkür ediyorum. Ben, tekrar, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Karakaya, teşekkür ediyorum.

Sayın Dikbayır, buyurun.

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Ben de sayın genel müdürümüze öncelikle sunumundan dolayı çok teşekkür ediyorum. Kendisine ve ekibine çok teşekkür ediyoruz. Türkiye'nin en önemli kuruluşlarının başında böyle bir ekibin olması da bizi mutlu ediyor açıkçası.

Tabii, burada arkadaşlar gerekli şeyleri konuştular, anlattılar ama ben kısaca şuna değinmek istiyorum: Evet, başarılı çalışmalarınız var, tedarik ettiğiniz ürünü çeşitlendiriyorsunuz, depolamayla geliştirmişsiniz, depolama miktarını artırarak önemli avantajlar sağlıyorsunuz. Tedarik ettiğiniz ürünün yüzde 42'sini elektrik üretim santrallerine satıyorsunuz, yüzde 33'ünü sanayiye satıyorsunuz, yüzde 25'ini de konutlara satıyorsunuz.

Şimdi şunu öğrenmek istiyorum ben: Dolar 7 liraya çıktı, yaklaşık 3 kere zam yedi doğal gaz; 5,40'a düştü, arada yüzde 30'luk bir iyileşme var ama bu, fiyatlara yansımada. Şimdi, öyle bir ürün satıyorsunuz ki elektrik üreten yere sattığınız zaman vatandaşın elektrik faturalarına yansıyor, sanayiye sattığımız üründen diğer ürünlere yansıyor, konut zaten hakeza. Tabii ki biz böyle önemli bir kuruluşun kâr etmesini isteriz, zaten büyük ihtimalle de vergi şampiyonlarının arasındasınız. Bakın, söyleyeyim, bundan da memnunuz yani zarar etmenizden iyidir ancak ben şunu savunuyorum: Devlet, babalığımı da kaybetmemeli. Yani bir kuruluş çok yüksek kârlar ederek tamamen ticari gözüyle bakmamalı bir devlet kuruluşu, zarar da etmemeli. Şimdi, vatandaşa yansıtacak şekilde bir fiyat iyileştirmesi yapmayı düşünüyor musunuz? Bunu yazılı olarak istiyorum. Eğer düşünmüyorsanız burada ciddi bir talebimiz var. Yani önümüz kış, zaten vatandaşımız çok zor şartlar altında. Konut başta olmak üzere sanayi ve elektrikte de sizden ciddi bir indirim talep ediyoruz, şiddetle istiyoruz. Gerçekten, önümüz kış, çok zor durumdayız. Bununla ilgili ciddi bir çalışma, hızlı ve ciddi bir çalışma talep ediyoruz.

Ben tekrardan sözü fazla uzatmadan -çünkü gerekli teknik şeyler konuşuldu, tekrar tekrar konuşmanın anlamı yok- başarılarınızın devamını diliyorum. Gerçekten böyle bir kuruluşun başında böyle başarılı ve heyecanlı bir ekibin olmasından da son derece memnunuz.

Çok teşekkür ederim. Sağ olun.

BAŞKAN – Sayın Dikbayır, teşekkür ediyorum.

Sayın Durmuşoğlu, buyurun.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, BOTAŞ Genel Müdürlüğümüzün çok değerli Genel Müdürü ve heyeti, Sayıştayımızın çok değerli temsilcileri; BOTAŞ'ı biz geçmişte ham petrol boru hatları olarak tanıdık ama bugün -biraz önce sunumundan da gördüğümüz gibi- hem taşıma alanında hem pazarlama hem dağıtım alanında hem de bir stratejik enerji kaynağı konumundaki çalışmalarından dolayı tebrik ediyorum.

Tabii, şu anda, 81 vilayetimize yılın sonuna kadar doğal gaz dağıtımını yapılacak olmasından büyük bir memnuniyet duyduk. Ayrıca 100 kùsur ilçemize de doğal gaz verilecek olmasından memnuniyet duyduğumuzu ifade etmek istiyorum. Doğal gaz tabii ki şu anda stratejik bir enerji kaynağı hâline geldi. Temennimiz, millî ve yerli kaynakların harekete geçirilmesi konusundaki çalışmalarınız... Bununla ilgili olarak da bir parola gördüm: "BOTAŞ yer-ver" Millî ve yerli kaynakların kullanımı konusundaki çalışmalarınızın devam etmesini temenni ediyorum çünkü burada gerçekten, yüzde 98 oranında ithale dayalı bir kaynağı kullanıyoruz. Bununla ilgili olarak da tabii ki doğal gaz depolama tesislerinin ülkemizde varlığı, özellikle Tuz Gölü'ndeki yapmış olduğunuz çalışmalardan dolayı da tebrik ediyorum; çok önemli, ülkemizin geleceği açısından da önemli.

Şunu da memnuniyetle gördük: Doğu Akdeniz’de beş yüz yetmiş iki yıllık enerji rezervi olduğu yönünde, 3 trilyon dolarlık doğal gaz rezervi olduğu konusunda basında haberler yer aldı. Bunlar ne kadar doğru? Bununla ilgili çalışmalarımız nasıl gidiyor? Fatih gemimizin şu anda arama çalışmalarına başladığını biliyoruz. Buradaki rezerv ne kadar? Müjdeli haberi inşallah ne zaman alacağız? Bununla ilgili de bilgilendirilirsek seviniriz.

Ben tekrar çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu, teşekkür ediyorum.

Herhâlde ilave soru var.

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şimdi, biz BOTAŞ’ı daha çok ağırlıklı olarak doğal gaz üzerinden değerlendirdik ama aynı zamanda da finans piyasasının da bir aktörü durumunda çünkü çok ciddi anlamda döviz kurunu etkileyecek ölçüde döviz alımı ve ithalat yapıyor. BOTAŞ’ın doğal gaz alımı yapacağı tarihlerde Merkez Bankasının BOTAŞ’a doğal gaz alımı yapması için 2015’te ucuza 10,5 milyar dolar sattığı yönünde iddialar var. Merkez Bankası, BOTAŞ’a 2015’in ilk aylarından itibaren doğrudan döviz satmaya başlıyor. Bunlar 1,3 milyar dolar, 1 milyar dolar; 1,5 milyar dolar; 1,8 milyar dolar; 1,4 milyar dolar gibi seviyelerdeki dolar satışı. BOTAŞ da elindeki dolarlarla doğal gaz alıyor, ithal ediyor ve böylelikle de döviz piyasasına etki etmiş oluyor. Burada BOTAŞ’ın döviz alımı ve ödeme yaptığı tarihleri kim belirliyor? Yönetim Kurulu mu belirliyor, Enerji Bakanlığı mı belirliyor; bunu belirleyen merci kimdir? Hangi gün bu Merkez Bankasından dolar alacağını, hangi gün ithalat kalemindeki ödemeyi yapacağı noktasını önceden bilmenin tabii ki yaratacağı çok ciddi avantajlar var. Bu noktada bu alım ve ödeme esnasında Merkez Bankası döviz müdahale ederek, her ne kadar serbest piyasa ekonomisinde olsak da bir dengeleme müdahalesi yapıyor mu? Çünkü ben kendi yaptığım araştırmalarda ağırlıklı olarak bu finans sektörünün içinde ilgili kişilerin, birçok danışmanlık firmalarının bu gibi, BOTAŞ’ın alım satım yapacağı dönemleri beklediğini ve onunla kendilerini senkronize ederek bir kârlılık marjı yakalamaya çalıştıklarını biliyorum.

Bir diğer nokta da Fatih sondaj gemisi üzerinde söylendi ama bildiğim kadarıyla, Oruç Reis gemisi de Akdeniz açıklarında bu bağlamda çeşitli çalışmalara katkı vermek üzere. Geçtiğimiz aylarda Zonguldak açıklarındaydı, Karadeniz’de; bu periyotta da Akdeniz’de olduğunu biliyorum.

Tekrar çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Yavuzyılmaz, teşekkür ediyorum.

Soru faslını bitirdik.

Sayın Genel Müdür, milletvekillerimizin görüşlerini, sorularını dinlediniz. Şimdi soruları cevaplamak üzere size söz veriyorum.

Çoğu milletvekilimizin sorularına yazılı cevap istediklerinin farkındasınız sanırım.

Cevaplarınızı kısa, detayları yazılı vermek üzere buyurun, sizi dinliyoruz.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; aslında cevapların neredeyse tamamı yazılı olarak istendi ve her biri kapsamlı. Belki hani tez niteliğinde olabilecek başlıklar da var, ben de bundan çok büyük memnuniyet duydum. Gerçekten çok can alıcı noktalara temas edildi. Biz de bunları inşallah yazılı olarak detaylı bir şekilde cevaplamayı arzu ederiz. Fakat burada, tabii, bazı veriler var, bunların bir kısmı ticari gizlilikler gerektiren hususlar var, güvenlik

nedeniyle birtakım gizlilik içeren hususlar var. Sanılmasın ki yani biz bunları bilgi vermemek amacıyla yapmış olacağız, yazılı cevaplarımızda da bazen bunları da görmüş olacaksınız. Ama sınırlar, yasal sınırlar çerçevesinde elimizden geldiği ölçüde tüm soruları inşallah cevaplayacağız.

Ben ilgiden dolayı da çok teşekkür ediyorum. Uygun görülürse de yazılı cevaplama şeklinde katkımız olsun diyorum Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

IV.- KARARLAR

A)KOMİSYON KARARLARI

1.- BOTAŞ'ın 2015 ve 2016 yılları alt komisyon raporlarında yer alan 1 numaralı önerisiyle ilgili tavsiye kararı alınmasına ilişkin karar

BAŞKAN – Değerli üyelerimiz, az önce konuştuğumuz üzere, kurumun 2015 ve 2016 yılının 1 no.lu önerisiyle ilgili tavsiye kararı alınması yönünde bir önerge vardı, okutup oylarınıza sunacağım.

KİT Komisyonu Başkanlığına

BOTAŞ AŞ'nin 2015-2016 Alt Komisyon Raporlarında yer alan 1 numaralı önerideki konunun çözüme kavuşturulması için ilgili kurumlara iletilmek üzere Komisyonumuzca bir tavsiye kararı alınmasını arz ve teklif ederiz.

Ziver Özdemir	Mevlüt Karakaya	Mücahit Durmuşoğlu
Batman	Ankara	Osmaniye
Ahmet Tan	İrfan Kartal	Atila Sertel
Kütahya	Van	İzmir
Kemal Zeybek	Bedri Yaşar	Kemal Peköz
Samsun	Samsun	Adana

BAŞKAN – Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

III.-KONU (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün (BOTAŞ) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN – Şimdi BOTAŞ'ın 2015 ve 2016 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü ayrı ayrı okutup ibraya sunacağım.

Şimdi BOTAŞ'ın 2015 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. Yönetim Kurulunun 27/4/2016 tarih ve 2016/14-91 sayılı Kararı'yla kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 541 milyon 810 bin 213,09 TL dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Şimdi BOTAŞ'ın 2016 yılı sonuç bölümünü okutup ibraya sunacağım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin Yönetim Kurulunun 19/4/2017 tarih ve 2017/15-78 sayılı Kararı'yla kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 8 milyar 934 milyon 236 bin 2,97 TL dönem kârıyla kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdür, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerim; hepimize göstermiş olduğunuz hassasiyetten, bakış açısından dolayı çok teşekkür ediyorum.

Şunu da bilmenizi isterim ki: Tüm ekip arkadaşlarım olarak sizden aldığımız bu güven ve destek inşallah bihakkın yerine getirilecektir; sahada da karşılığını, çalışmalarımızda da karşılığını hep beraber, tüm Türkiye olarak inşallah göreceğiz. Elimizden geldiği kadar, belki daha fazlasına ihtiyaç var, bugüne kadar çalışmalarımızı bu düsturla yaptık. Tüm çalışma arkadaşlarım adına ben de yüce heyetinize bu konuda söz veriyorum, inşallah bundan sonra da daha güzel çalışmalarımızı halkımızla, vatandaşlarımızla buluşturacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben de bu güzel çalışmalarınızın ve başarılarınızın devamını temenni ediyorum.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Tesis ziyaretleri konusunu da...

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Tesis ziyaretine açığız zaten. Bu noktada sizden tarih ve şey geldiği zaman...

BAŞKAN – Baki.

BOTAŞ GENEL MÜDÜRÜ BURHAN ÖZCAN – Evet, bakidir, ne zaman arzu edilirse, inşallah, hazırız.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize göre TÜBİTAK Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmesine devam edeceğiz.

Toplantıya on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.54

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.11

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

(Oturum, Başkan Vekili Nevzat Şatiroğlu tarafından açıldı)

BAŞKAN – Evet, komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 8'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2.- TÜBİTAK Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Bugünkü birleşimimizin İkinci Oturumunda TÜBİTAK Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşmeye devam edeceğiz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere, toplantımıza katılan temsilcilerinizin kendilerini Komisyonumuza kısaca tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdüre veriyorum.

Buyurun.

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz; şirketimizin 2015, 2016 yılı hesaplarına ilişkin üst komisyon sunumunu arz etmek için huzurlarımızdayım. Öncelikle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Marmara Teknokent AŞ, 4691 sayılı Kanun'un uygulama yönetmeliğine istinaden, 2003 yılında Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketi olarak kurulmuştur. Teknokent, yönetici şirketi olarak, ülkemizde diğer serbest bölgelerden farklı amaçla kurulan tek Teknoloji Geliştirme Serbest Bölgesi'ni, 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu ve 4691 Sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgesi Kanunu'na göre yönetip işletmektedir.

Şirket 500 bin TL sermayeyle kurulmuş olup, sermayenin yüzde 96'sı TÜBİTAK, yüzde 1'i Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV), yüzde 1'i İstanbul Sanayi Odası (İSO), yüzde 1'i Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası ve yüzde 1'i de Kocaeli Sanayi Odasından oluşmaktadır.

Teknoloji Serbest Bölgesi 360 bin metrekare alanda kuruludur. Teknoloji Geliştirme Bölgemiz ise 244 bin metrekare alanda kuruludur.

Teknokentte kiralanabilir kapalı alan 30 bin metrekare olup, açık alan da 82 bin metrekaredir.

Teknokentimizde yazılım, tasarım ve AR-GE faaliyetlerini yürüten firmaların yanı sıra bacasız seri üretim ve ihracat ağırlıklı faaliyet gösteren firmalara yer kiralaması yapılmaktadır.

Bölgede yer alan kuluçka merkezinde, fikri olan girişimciler yirmi dört ay boyunca yönetici şirket tarafından desteklenmektedir.

Teknokentte faaliyet gösteren firmalara, kiralama, idari ve sosyal hizmetlerin yanında, teknoloji transfer hizmetleri de sunulmaktadır.

Önemli bazı verileri kısaca paylaşmak istiyorum. Yıllık ortalama ticaret hacmimiz 100 milyon dolardır, yıllık ortalama ihracatımız 30 milyon dolardır. 180 AR-GE ve yazılım firması faaliyet göstermekte olup bu firmalarda 1.910 AR-GE ve yazılım personeli istihdam edilmektedir. Ülkemizi dünyanın en büyük ekonomileri arasına taşıyacak en temel unsurun bilim ve teknoloji olduğu gerçeği doğrultusunda, katma değeri yüksek ileri teknoloji ürünlerinin geliştirilmesi ve uluslararası ticari hedeflere ulaşması için Marmara Teknokent AŞ faaliyetlerini en verimli şekilde yürütmeye devam edecektir.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından üç ve 2016 yılından bir önerisi bulunmaktadır.

Şimdi 2015 yılının 1 numaralı önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: Teknoloji iş birliği programları çerçevesinde, bölgede faaliyet gösteren girişimci firmaların bölge içi, yurt içi ve yurt dışındaki firmalar, araştırmacılar, araştırma kuruluşları ve ilgili kuruluşlar ile AR-GE ve teknoloji odaklı işbirliklerinin istenen düzeyde geliştirilmesi amacıyla Teknoloji Transfer Ofisi hizmet ve desteklerinin etkin şekilde artırılmasına yönelik her türlü önlemin alınması.

BAŞKAN – Cevap vermek üzere Sayın Genel Müdür, buyurun.

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR – Cevabı okuyorum: Teknoloji Transfer Ofisi kapsamında bölgede faaliyet gösteren/göstermeyen tüm firmaların ihtiyacına yönelik eğitim, bilgilendirme, seminer etkinlikleri düzenlenmekte, ulusal ve uluslararası politikalar takip edilerek kümelenme çalışmalarına katkı sağlanmaktadır.

Firmaların fon kaynaklarına, ulusal ve uluslararası hibe programlarına, yatırımcılara, risk sermayesi, özel fonlara, üniversiteler ile ulusal ve uluslararası iş birliği fırsatlarına erişmesi için danışmanlık ve ağ oluşturma hizmetleri sağlanmaktadır.

Projeler kapsamında ortaya çıkan fikri mülkiyet haklarına uygun yollarla koruma altına alınması için strateji ve yol haritası tespitinde danışmanlık hizmetleri sağlanmaktadır.

Fikri hakların ilişkili olduğu teknolojiler için yatırımcı arayan girişimcilere teknoloji ticarileştirme süreçlerinde destek verir, pazar araştırma, iş planı hazırlama ve değer önerisini geliştirme konularında danışmanlık hizmetleri sağlanmaktadır. Teknolojik gelişimi ve rekabetçiliği etkileyecek konularda projeler geliştirilir ve bu projelerin dış finansman kaynaklarıyla desteklenmesi için gerekli işlemler yapılmaktadır.

Sonuç olarak 2018 yılından itibaren Teknoloji Transfer Ofisi hizmet ve desteklerinin etkin bir şekilde artırılmasına yönelik faaliyetlere hız kazandırılmıştır.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın önerisiyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, çalışmalarını biz 2018 yılında da izliyoruz.

Arz ederim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2015 yılının 2 numaralı önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2: TÜBİTAK MAM Teknoloji serbest bölgesinin kurulmasına ve sınırlarının tespit edilmesine dair 29/12/1999 tarih ve 99/13725 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla serbest bölgenin kurulup işletilmesi konusunda yetkilendirilmeye ilişkin 3/9/2003 tarih ve 2003/6137 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın yanı sıra, 4691 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesine göre bazı alanların teknoloji geliştirme bölgesi olarak tespit edilmesine ve bazı teknoloji geliştirme bölgelerinin sınırlarında değişiklik yapılmasına ilişkin 8/10/2012 tarih ve 2012/3800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla mevcut teknoloji serbest bölgesi alan ve sınırlarının Teknoloji Geliştirme Bölgesi'ne dâhil edilmesi karşısında, teknoloji serbest bölgesi sınırlarının bu bölgede faaliyetlerini sürdürmek isteyen 3 girişimci firmayı kapsayacak şekilde daraltılması seçeneğinin de üzerinde durularak yürürlükte bulunan farklı nitelikteki Bakanlar Kurulu kararlarının uygulamada ortaya çıkardığı hukuki belirsizliklerin bir an önce giderilmesini teminen ilgili merciler nezdinde başlatılan girişimlerin sürdürülmesi,

BAŞKAN – Cevap vermek üzere Sayın Müdür, buyurun.

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR – Cevap veriyorum Sayın Başkanım: 2012/3800 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'yla mevcut TÜBİTAK teknoloji serbest bölgesi alan ve sınırlarının, Teknoloji Geliştirme Bölgesi'ne dâhil edilmek suretiyle genişletilmesiyle meydana gelen sınır sorununa ilişkin ilgili kurumlar nezdinde kamu yararı gözetilerek Marmara Teknokent'e ek bir maliyet oluşturmadan çözüme kavuşturulması çalışmalarını devam ettirmektedir.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZYAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, öneri Türkçesi itibarıyla anlaşılmamaktadır. Bu nedenle buna açıklık getirilmesini talep ediyorum. Özellikle şu kısım: “teknoloji serbest bölgesi sınırlarının bu bölgede faaliyetlerini sürdürmek isteyen 3 girişimci firmayı kapsayacak şekilde daraltılması seçeneği” derken anlam bütünlüğü kaybolmuş vaziyette.

BAŞKAN – O hâlde Sayıştaya söz vereyim izin verirseniz.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkanım, MARTEK, Marmara Teknokent Anonim Şirketinin işletmesinde sınırları Bakanlar Kurulu kararlarıyla belirlenen iki bölge var, birisi teknoloji serbest bölgesi, bir tanesi de Teknoloji Geliştirme Bölgesi. Teknoloji serbest bölgesinde Serbest Bölgeler Kanunu'yla birlikte Gümrük Kanunu hükümleri uygulanmaktadır. Teknoloji Geliştirme Bölgesinde ise Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu ve araştırma geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesi hakkında iki ayrı kanun hükümleri uygulanmakta. Şimdi, her iki bölgede de faaliyet gösteren girişimciler var. Bunlar buldukları alanlar içerisinde öngörülen teşvik ve uygulamalardan yararlanmaktayken Bakanlar Kurulunun 8 Ekim 2012 tarih ve 3800 Kararı'yla teknoloji geliştirme bölgesinin sınırları serbest bölgeyi de kapsayacak şekilde genişletilmiş, böylece serbest bölgede faaliyette bulunan girişimciler serbest bölge teşvik uygulamalarından yararlanmaya da başlamışlardır.

Sonuç itibarıyla serbest bölgede hem serbest bölgeler ve gümrük mevzuatı hem de teknoloji geliştirme bölgeleri mevzuatı uygulanmaya başlanması nedeniyle, özellikle ilk yıllar bir karmaşa yaşanmasından dolayı getirdiğimiz öneri çözüme ulaşmış, aradan geçen süreçte uygulama şekillenmiş, serbest bölgedeki boş alanların kiralanması yolunda mesafe alınmıştır dolayısıyla çıkarılmasını öneriyoruz Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yavuzyılmaz, söz almak isterseniz söz verebilirim.

Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yok, anlaşıldı.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde başka söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın görüşünü aldık.

Önerinin gündemden çıkarılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi 2015 yılının 3 numaralı genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3: KİT Alt Komisyonu tarafından incelenerek değerlendirilen ancak KİT Alt Komisyonu Raporu'na alınmayan Sayıştay raporunda mevcut diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap vermek üzere Sayın Genel Müdür, buyurun.

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR – Cevap veriyorum Sayın Başkanım: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı, söz vermek isterim? Yok.

Teşekkür ederim.

Kurumun 2016 yılına ait 1 numaralı genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan ve rapor ekinde (Ek;11) listesi verilen diğer öneri ve tavsiyelerin de yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Cevap vermek üzere Sayın Genel Müdür, buyurun.

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR – Cevap veriyorum Sayın Başkanım: Raporun ilgili bölümlerinde yer alan diğer öneri ve tavsiyeler yerine getirilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Buyurun Sayın Yavuzyılmaz, söz sizde.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkanım, o kadar hızlı akıyor ki vallahi takip etmekte zorlanıyoruz. Yani neresinden yakaladım bilmiyorum ama inşallah doğru yerden yakalamışım.

BAŞKAN – Problem yok, yeteri kadar söz verdiğim kanaatindeyim bugün bütün üyelerimize.

Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Şöyle: Şimdi, 2016 yılının önerilerinin içinde alt komisyon raporunda da vardı. Burada genel müdürün maaşı konusunda bir konu var. Şöyle: “Genel müdürle ilgili ücret tespitlerinin ülkenin ekonomik gerçekleri ve şirketin mali yapısı dikkate alınarak, Yüksek Planlama Kurulu kararları kıyas alınarak düzenlenmesinin uygun olacağı ve üst yöneticilere ödenen ücret ve mali hakların faaliyet raporunda gösterilmesi...” diye bir konu var. Burada bir önceki dönem Genel Müdür Orhan Çömlek. Kendisini aslında bugün burada görmek isterdik. Genelde usulen bir önceki dönem görev almış genel müdürler de aslında üst komisyon toplantılarına geliyorlar ama ben de merak ediyordum acaba gelecek mi diye ama kendisi burada değil. 32 bin TL’lik bir ücret söz konusu, şöyle tespit edilmiş Sayıştay tarafından: 2016 yılı için ikramiyeler dâhil toplam brüt ücretin 384.994,33 TL olduğu ve bunun da aylık 32.082,86 TL’ye tekabül ettiği anlaşılmaktadır, Genel Müdürün maaşı. Aynı tarihlerde 527 sayılı Kanun kapsamında olan BOTAŞ, TOKİ, Makine Kimya Endüstrisi gibi stratejik önemi haiz ve binlerce personeli bulunan kamu şirketlerinde yaklaşık her şey dâhil 13 bin TL olduğu görülmektedir. Ayrıca, Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik’in 9’uncu maddesi uyarınca genel müdüre ödenen ücret ve hakların yıllık faaliyet raporunda gösterilmesi zorunlu olduğu hâlde yönetmeliğin bu maddesine uyulmamıştır. “Genel müdürle ilgili ücret tespitlerinin ülkenin ekonomik gerçekleri ve şirketin mali yapısı dikkate alınarak” deniyor, biraz önce o kısmı zaten size belirttim. Daha sonra, bu noktada hiç mevzuata uyulmadığı tespit edilmiş ve deniyor ki: “Karar eki olan ek 2 toplantıya katılan yönetim kurulu üyelerinin tümü tarafından imzalanmadığı, sadece yönetim kurulu başkanı tarafından imzalandığı -tek imza- bu nedenle ek 2’nin karara katılan yönetim kurulu üyelerince imzalanmamış olması ek 2 yönetim kurulu kararı olması hüviyetini sakatlamaktadır ve buna dayanarak yapılan tüm ödemeleri yasal dayanaktan yoksun kılmaktadır. Bununla birlikte bu işlem doğru kabul edilse bile genel müdürle ilgili uygulama bu kararla da uyumsuzluk teşkil etmektedir çünkü kararla yaklaşık yüzde 61 zam getirmektedir ve uygulamanın sözleşme sonunda başlatılması ve performans değerlendirmelerine göre yapılması belirtilmiştir. Oysaki belirtilmiş bir performans kriteri olmadığı gibi, iş sözleşmesi...” diyor, bu şekilde Sayıştay devam ediyor. O kadar net ifade etmişler ki bunun üzerine benim koyabileceğim tek şey şu kaldı: Şimdi, biz özellikle emeklilerin ve memurların talep ettikleri, geçinmek için talep ettikleri o küçük maaş zamlarını düşündüğümüzde, Cumhurbaşkanının kendi maaşına yaptığı zammı eleştirirken bir noktada bir devlet kurumunun genel müdürünün yüzde 60 gibi bir kendi maaşına zam getirmiş olmasını gerçekten anlamak çok zor, çok fantastik bir durum. Bu konuyla ilgili sizden mutlaka bir açıklama bekliyoruz, şu anda sözlü ve aynı zamanda yazılı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz almak isteyen üyemiz var mı?

Sayın Genel Müdürüm...

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR – Başkanım, yazılı olarak cevabını verebiliriz sayın milletvekilimize.

BAŞKAN – Sanırım zaten bu konu 2016 yılı Sayıştay Raporu 2 no.lu önerisi olarak alt komisyonda izleme hâlinde, takip edildiği kanaatindeyim.

Peki, teşekkür ediyorum.

Önerilerimizin görüşülmesi tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçeceğiz.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı Başkan Vekili Nevzat Şatıroğlu'nun, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN - Sayın Genel Müdür, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi web sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

III.-KONU (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

2.- TÜBİTAK Marmara Teknokent Anonim Şirketinin 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN - Geneli üzerinde söz almak üyelerimize söz vereceğim.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, Marmara Teknokent üst komisyonundan gelen Sayıştay kitabını okuduğunuzda geçmiş dönemdeki genel müdür zaten niye görevden alındı, niye işine son verildi, çok açık ve net belli. Yani ben onca Sayıştay raporu okudum, böyle bir Sayıştay raporu görmedim. Yani her sayfası ayrı bir yolsuzluk, ayrı bir usulsüzlük içeriyor. Ben bunu hazırlayan Sayıştaydaki arkadaşların bu raporu yazarken gerçekten öfkelenediklerini hissettim çünkü Deniz Yavuzyılmaz belirtti, 2016 yılı raporunun 10, 11, 12, 13, 14'üncü sayfalarını okuduğunuz zaman çok açık ve net bir biçimde görülüyor ki -sayfa 11'de- Genel Müdür 32 bin lira maaş alıyor ve Genel Müdür, milletvekili maaşlarını hep söyleyen toplum açısından bakıldığında, milletvekili maaşının neredeyse 1,5 katı maaş alıyor, artı, tabii, altında arabası, devletin mazotu; güzel süren bir hayat. Ama ben, bakıyorum; mesela, BOTAŞ gibi, TOKİ gibi, MKE gibi stratejik öneme sahip kuruluşların genel müdürlerinin ortalama maaşı 13 bin lira seviyesinde. Yani bu Marmara Teknokent hiçbir iş yapmıyor, hiçbir üretimi yok ama Genel Müdür 32 bin lira maaş alıyor. Bu maaş durdu mu, devam ediyor mu, bilmiyorum. Yeni gelen Genel Müdüre de sormak istiyorum aslında: Yani 2018 yılında ve 2019 yılındaki Genel Müdür maaşı bu seviyede mi seyrediyor? Doğrusu ben bunu öğrenmek istiyorum.

2016 Sayıştay Raporu'nun "Giriş" bölümünde Ekonomi Bakanlığının TEKSEB'e ilişkin yeni Kentsel Planı onaylamaması nedeniyle kiralama işlemlerinin durmasına ve AR-GE başvurusu alınmamasına neden olduğu işaret ediliyor. Bahse konu plan onaylanmış mıdır? Onaylanmadıysa hangi aşamadır? Bölgede şu anda faaliyet gösteren yerli, yabancı firma sayısı kaçtır? Yıl yıl belirtmek suretiyle, son üç yılda üzerinde çalışılan AR-GE ve inovasyon projesi sayısı kaçtır? Yine, son üç yılda geliştirilen ürün sayısı kaçtır? 2018 yılı başından itibaren bölgede faaliyet göstermekteyken ayrılmak zorunda kalan firma sayısı ne, bu ayrılışların nedeni ne, kuruma maliyeti ne? Bunları da öğrenmek istiyorum. 2018 yılı itibarıyla girişimci firmaların toplam hasılatı, ihracatı ve ithalatı ne oldu? Onu da öğrenmek istiyorum.

Şimdi, bu rapor sadece Genel Müdürle ilgili değil. 12'nci sayfasını açtığımızda, Sayıştayın incelemesinde yine görülüyor; bu şirkette tam zamanlı olarak çalışan bir kişinin, aynı zamanda Millî Eğitime bağlı, 657'ye tabi memur olduğu ifade ediliyor. Bu kişinin yasal olmayan bir şekilde Millî Eğitimden aylıksız izinli sayıldığı ve hem Marmara Teknokentten hem de Millî Eğitim Bakanlığında iki maaş aldığı ortaya çıkıyor. Bu kişi kim? Kim bu şanslı personel? Yani bu, gerçekten hâlen kurumda çalışmakta mı; bu, devam ediyor mu; yoksa bugüne kadar çalışmıyorsa aldığı aylık nedir, ne değildir? Onu öğrenmek istiyorum. Konunun tespitinin ardından bu kişiye ödenen ücretler geri alınma yoluna gidildi mi, gidilmedi mi, bilmiyorum ama bildiğim bir şey var: Burada, bizi alt komisyonda temsil eden iki arkadaşımız; Başkanımız Metin Gündoğdu, Ordu Milletvekili; Başkan Yardımcımız da Tamer Dağlı, Adana Milletvekili. Şimdi bu kurum burada denetleniyor, bu iki arkadaşımız da burada yok. Yani bir insanın, kendisinin başkan olarak denetlediği kurumun en azından denetlenmesinde bulunması lazım ki... Onlar niye bunları görüp suç duyurusunda bulunmadı? Niye bu konuyu alt komisyondan üst komisyona çıkararak bir suç duyurusunda bulunmadılar? Bence, burada, bu kurumda bir hukuksuzluk ve gerçekten Sayıştayın raporlarına yansıyacak şekilde usulsüzlükler dolu.

Yine, sayfa 13'te, okuyorum: Şirkette danışman kadrosu olmadığı hâlde bazı kişiler danışman kadrosuna alınıyor. Böyle bir durumda danışmanlara ihtiyaç duyulması normaldir ancak şirkette böyle bir personel istihdam etme durumu olmadığı hâlde, personelin, çalışmadığı cumartesi günlerinde çalışıyor ve çalışmış gibi gösteriliyor olması; bunların hepsi usulsüzlük. Bu şekilde çalışan kaç kişi var? İsimleri, görevleri nedir? Bunlar hangi kurumlardan geliyor? Bu kişilere kişi başına ödenen ücret ne kadar? Kurumun çalışmadığı cumartesi günleri bu kişiler acaba ne iş yapıyor? Gene bunlar Sayıştay raporundan okuduklarım.

Yine, sayfa 14'te: Şirketteki çalışma usul ve esaslarına göre genel müdür dâhil çalışanlara yılda 2 ikramiye verilmesi düzenlenmiş ama uygulamada bu, 3 ikramiye çıkarılmış dolayısıyla yönetmeliklerin de dışına çıkmış. Çalışanlara ve genel müdüre yılda 3 ikramiye ne zaman başlamış? Bu süre zarfında fazladan verilen bir ikramiyenin toplam tutarı ne olmuş? Bu konuda yeni bir düzenleme planlanıyor mu bu kurum tarafından? Bunu da merak ediyorum. Devam ediyor mu 3 ikramiye? Onu da merak ediyorum.

Sevgili arkadaşlar, yine sayfa 25, 26'da vahim bir tablo var eski Genel Müdürle ilgili. Eski Genel Müdürün kendisine ilişkin sayfa 25, 26'daki Sayıştay raporundan dolayı hakkında soruşturma açılması lazım ve hakkında, usulsüz harcanan paraların iadesi için çalışma yürütmek lazım. Çünkü mevcut düzenleme kapsamında Genel Müdüre kredi kartı verilmesi mümkün değilken kendisine 2 adet kredi kartı verilmiş, 1 kredi kartı da satın alma memuruna verilmiş. Satın alma memuru 2016 yılında 872 liralık harcama yaparken Genel Müdür kartlardan birinden 28.177 lira, diğerinde 20.551 lira olmak üzere 48.728 lira harcamış. Sayıştay bu harcamaları incelediğinde, hesap özeti aranmaksızın getirilen fiş ve faturalarla bazı harcamaların muhasebeleştirildiğini ancak 2016 yılı için 23.653 liralık harcamanın kanunen kabul edilmeyen özel harcamalar olduğunu tespit etmiş. Sayıştay bunu tespit ediyor yani devletin 23.653 lirasına usulsüz bir şekilde el koyan bir Genel Müdür, elini kolunu sallayarak evine dönüyor. Şimdi sormak istiyorum: Sayın Genel Müdür bu kredi kartlarını yasal dayanağı olmaksızın hangi amaçlarla almış ve kullanmış? Bunlar önemli. Kuruma ait kredi harcamalarında özel harcamalar yapıldığı doğru mu? Sayıştay bunları doğruluyor. 23.653 lirayı iade edecek mi bu Genel Müdür, yoksa bu kredi kartlarını yeni gelen Genel Müdür de kullanıyor mu, kullanmıyor mu; gerçekten bilmek istiyorum. 2017, 2018 yılında bu tip bir harcama var mı? Harcamalar ne için yapıldı? İçlerinde kabul edilmeyenler var mı? Bunları da sormak istiyorum.

Raporun 26'ncı sayfasında, 2016 yılında marka ve modeline göre 240 bin lira olduğu hâlde, kayıtlara 148 bin lira kaydedilen bir makam aracı alındığından bahsediliyor. Bu araçta "Resmî hizmete mahsustur." yazması gerekirken yazılmadığı da vurgulanıyor Sayıştay tarafından. 240 bin liralık araç nasıl oluyor 148 bin liraya alınıyor? Bu aracın markası, modeli ne? Bunun açıklanmasını rica ediyorum. Araç üzerinde "Resmî hizmete mahsustur." yazması gerekirken neden yazılmıyor? Bu aracı kim, nasıl kullanıyor? Yani kuruma ait araç sayısı ve kiralanan araç sayısı kaçtır? Bu araçların yıllık toplam gideri nedir? Biraz önce BOTAS'ı biz denetledik, BOTAS gerçekten büyük işler yapıyor; bir sürü hizmet üretiyor, birçok şey yapıyor. Sayıştay raporlarına bakıyoruz, BOTAS'la ilgili böyle usulsüzlük ve yolsuzluklar yok ancak işte birkaç tane, işte, mühendis bulundurulmaması, işte birtakım hatalar, kusurlar var. Ama burada, resmen buranın bütçesi iç edilmiş yani birtakım usulsüzlüklerle götürülmüş.

Devam ediyorum: Bakın, kurumda harcırah ödemeleriyle ilgili olağan dışı uygulamaların da söz konusu olduğunu söylüyor Sayıştay. Proje seyahatlerinde kanuni olarak en yüksek harcırah 38 lira olarak belirtilirken Genel Müdürün yaptığı seyahatlerde Anayasa Mahkemesi Başkanı, Genelkurmay Başkanı, milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreteri gibi çok sayıda üst makamın -daha çok sayıda yazmış onu, sayfa 27, 28'de açıp okursanız, göreceksiniz- hepsinin üstünde bir harcırah istiyor ve alıyor. Bir diğer husus: Genel Müdür, yurt dışı seyahatlerine uçak biletleri, konaklama dâhil tüm harcamaları bir şirket tarafından davetli gidiyor. Davetli olarak gittiği seyahatlerde bile kurumun bütçesinden tek kuruş çıkmaması gerekirken yurt dışı harcırahı alıyor. Bunları da Sayıştay tespit ediyor. Sayıştay daha ne yapsın, Sayıştay daha ne yazsın, ne desin? Bu Sayın Genel Müdür Phuket Adası'na gidiyor. Bu hangi görevle gidiyor, hangi proje üzerinde çalışıyor Phuket Adası'nda? Davetli olduğu ve masrafları davet eden tarafından karşılandığı hâlde, kurum bütçesinden ne kadar harcırah kullanıyor? Bunların açıklanması lazım. Sayın Genel Müdür, görev süresi boyunca yurt içi ve yurt dışına birçok kez seyahate gidiyor. Hangi ülkelere, hangi amaçla gidiyor ve ne kadar harcırah kullanıyor? Bunun -Sayıştayın önerdiği şekilde- fazladan yapılan ödemelerin kuruma tahsili için siz ne yaptınız, hukukçularınız ne yaptı? Siz bu konuda bir girişimde buldunuz mu? Kurumun parasını alıp götürünlere karşı bir hak arayışı içerisine girdiniz mi? İşlettiniz mi bu mekanizmayı, bilmiyorum ama soruyorum.

Devam ediyorum, bitiyor: Sayıştay raporunun yine 36, 37'nci sayfaları var, çok önemli iki konuya temas ediliyor. Burada uzun uzun anlatmayacağım ama ne olur, 36 ve 37'nci sayfaları okuyun, açın, okuyun. Tutanaklara girmesi açısından ben okumak isterdim ama vaktiniz kısıtlı, biliyorum. Eğer isterseniz o 36 ve 37'yi lütfen siz okuyun. O kısımda anlatılanlar ilgili sorumu sormak istiyorum yeni Genel Müdür: DTİ İmplant Sistemleri A.Ş'yle imzalanan protokole ilişkin, kuruma 779.625 lira olması gerekirken 378 bin liralık gelir payı faturası kesilmiş. Geriye kalan 401 bin lira tahsil edilmiş mi? Tahsil edildiyse faturası neden yok? Sayıştay bunun faturasını soruyor, "Yok." diyor. Yine DTİ implant adlı firmadan 2015 ve 2016 yılları içinde toplam 123.627 dolar kira alınması gerekirken bu kiranın alınmadığını, alınmadığı hâlde alınmış gibi gösterilerek Ekonomi Bakanlığına fon payı gibi ödenmiş olduğunu, böylece gelir payı ve kira geliri olarak 1,5 milyona yakın paranın tahsil edilemediğini tespit ediyor. Bu firmadan tahsilat yapılmamasının sebebi ne? Bahse konu firma hâlen kurumla kiracı mı? Kiracıysa dönem alacaklarına ilişkin şimdiki alacaklar tahsil edilmekte mi? Firma ayrıldıysa alacaklarla ilgili bir girişimde buldunuz mu? Aynı konumda olan başka bir firma ise "Hayriya" isimli firma. Bu firmanın da Teknokente 27.500 dolar ve 652.500 lira ödemesi gerekirken bu alacaklar da tahsil edilmiyor. DTİ firması için yönelttiğim bu soruları bu firma için de yöneltiyorum ve yazılı yanıt bekliyorum.

Sevgili Başkan, Sayın Başkan, kıymetli üyeler, KİT Komisyonunun çok kıymetli üyeleri, sayın milletvekilleri; bu kurumun bizler için gerçekten önemli bir kurum olması gerekiyor. Vaktinizi ayırdığınız için, dinlediğiniz için teşekkür ediyorum ama bir şeyi daha söylemek istiyorum: Sayıştayın 2016 yılı Raporu’nu 45’inci sayfadan başlayıp 64’üncü sayfaya kadar 19 sayfalık bölümünü de okumanızı istiyorum, okuyun. Sayıştay denetçilerimiz gerçekten çok titiz bir çalışma yapmışlar, Komisyon üyelerine detaylı bir rapor hazırlamışlar. Onlara huzurunuzda teşekkür ediyorum.

Özetle bahsetmek istediğim konu, idari bina ve kuluçka merkezi yapımı işidir. Bu öyle bir proje ki nereden tutarsanız elinizde kalıyor. 2015 yılında 24.400 lira iade edilen ve daha sonra bir şekliyle 28 milyon liraya çıkan, bunun yanında 1,5 milyona yakın, nereye gittiği belli olmayan bir para trafiğinin olduğu... Bu projenin bütün aşamalarında usulsüzlüklerden bahsediliyor. Bahse konu usulsüzlüklerin maddi boyutu milyonlarla ifade ediliyor. Bizlere ayrıca sunulan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı incelemesinde birçok husus KİT Komisyonu gündeminden çıkarıldığı için değerlendirme yapılamadığından bahsediliyor. O nedenle, KİT Komisyonu üyeleri olarak denetim yetkimizi kullanarak alt komisyon oluşturulmasını, bu projeyi yerinde inceleme ve ilgililerle bire bir görüşme yapılmasını, bu konunun yeniden gündeme alınmasını öneriyorum. Usulsüzlüklerin ortaya çıkarılması ve sorumluların cezalandırılması için son derece önemli. Komisyonumuzda bu yönde bir karar alınmasının gerektiğine işaret ediyorum. Sayıştay da bu projenin Bakanlıkça incelenmesini öneriyor. Sayıştayın önerisiyle çelişmiyoruz ve bu konuda gerçekten bir komisyon kurarak bunun incelenmesini istiyorum. Ayrıca Sayıştay da bu proje konusunda tüm üyelerin önünde bir bilgilendirme yaparsa ben çok memnun olacağımı ifade etmek istiyorum. Ben bütün kurumlarımızın başarılı olmasını istiyorum. Kurumlardaki -bütün okuduklarımız sonucunda, Sayıştayın bize verdiği kitaplar ışığında- biz birtakım usulsüzlükleri, yolsuzlukları söylediğimiz zaman biz burada muhalefet yapıyor gibi görülmemeliyiz. Biz burada bir hakkın ve hukukun tecelli etmesi noktasındayız. Niye biz burada son derece başarılı olan ve son derece düzgün davranan genel müdürlere karşı veya kurumlara karşı birtakım suçlamalarda bulunmuyoruz, övgü dolu sözcükler söylüyoruz da bu kurum hakkındaki bu raporun bu kadar iç acıtıcı olduğunu söylemek istiyoruz? Yani bizim kişisel olarak kimseyle bir problemimiz yok. Arkadaşımız, yeni genel müdür 24’üncü Dönemde iki devre bu KİT Komisyonunda görev yapmış bir milletvekili. Yani o da KİT Komisyonun ne kadar değerli olduğunu ve çalışmalarının ne kadar önemli olduğunu biliyor.

Eğer, Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, bu öneriyi siz kabul ederseniz ve bu konuda bir alt komisyon oluşturulması noktasında, bir inceleme yapma konusunda yetki verirsiniz... Bakanlığa da bu konuda bir çağrıda bulunuyorum: Burayı da inceleyerek müfettişler temelinde bir raporlama yapmasının bu kurumun düzelmesi açısından önem arz ettiğini bildirmek istiyorum.

Sabırla dinlediniz, teşekkür ederim. Eğer bana yönelik bir konuşma olursa yanıt hakkımın olduğunu bildiriyorum.

Sağ olun, teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Sayın Kılıç, buyurun.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle, hoş geldiniz Sayın Vekilim.

Geçen yılın görüşmelerine baktığımda şöyle bir ifadeyle karşılaştım: “Türkiye’nin teknolojik bağımsızlığını yaratması ve sürdürebilmesi için var olan nitelikli insan gücü ve altyapısını bilimsel ve teknolojik çözümler üretmeye yönlendirmesi ve katma değeri yüksek ürün ve hizmet üretmesi

şarttır.” Tabii bu tespite biz de sonuna kadar katılıyoruz. Hepimizin amacı ve dileği de, temennisi de bu. Çünkü biliyoruz ki artık ülkeler sadece silahlarıyla değil aslında ekonomileriyle ve teknolojileriyle ayakta kalıyor. Bu noktada, 1999’da kurulmuş olan Teknokentin bugün itibarıyla geldiği noktada yukarıda belirtilen hedefler hangi aşamadadır? Teknokentin faaliyet gösterdiği 1999 yılından bugüne bu merkezde ülkemize mal olan bir dünya markası yaratılmış mıdır? Örneğin, yazılım konusunda hangi aşamadayız? Bilimsel ve teknolojik çözümler ile katma değeri yüksek ürün ve hizmet üretiminde hangi noktadayız? Dünyadaki benzer teknokentler arasında ürün ve teknoloji anlamında Marmara Teknokentin yeri neresidir?

Ayrıca, Atila Bey biraz değindi ama TÜBİTAK Marmara Teknokent AŞ’nin 2016 yılına ait hesap işlemleriyle ilgili raporlara ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının tespitlerine baktığımızda, genel olarak hem mevzuat açısından hem yetki ve işleyiş açısından hem de proje açısından her aşamada soru işaretleri barındıran bir işle karşı karşıyayız. Kamu Mali Kontrol ve İhale Kanunu kapsamı dışında tutulan bu projede ihale komisyonundan zarf açma işlemine 26.081 metreköplük kazı işinin projeye dâhil edilmemesinden kaynaklanan 245 bin TL’lik fazlalık, projenin bütünsellik dışında değerlendirilmesi, değişikliklerin onaylanmadan işe başlanması, yüklenici tarafından ödenmesi gereken yapı denetim hizmetinin şirket tarafından üstlenilmesi, inşaat alanına tesviyesine dair mükerrer ödeme yapılması, sözleşmeye aykırı avans uygulaması, ödeme belgelerine fatura eklenmemesi, ihale kapsamında olup yapılmayan imalatlarla ilgili satın alma usul ve esaslarının uygulanmaması, işin zamanında bitirilememesi nedeniyle uğranılan kayıplar, sözleşme eki olan yapım işleri genel şartnamesinin ilgili hükümlerine aykırı olarak işe devam ettirilmesi gibi birçok konuda sorunlar yaşanıyor. Şimdi bunu biz değil Sayıştay söylüyor, raporlarda görüyoruz bunu. Buna karşı, şirket kendince yapılan işlerin ve uygulamaların koşullarına bağlı olarak doğruluğuna dair de biraz görüş belirtiyor. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teftiş Başkanlığı da Sayıştay tarafından yapılan itirazlar sonucunda sadece 13 ve 19 numaralı bulguların izlenmesi kararı alınmış, sözleşmeye aykırı hareket edilmesinin sadece taraflar arasında uyuşmazlık konusu olabileceği yönünde görüş bildirmiştir. Yani anladığım kadarıyla burada kuluçka binasıyla ilgili ciddi, inanılmaz bir sorun var ortada. Tabii bu sorun sözleşmeden mi kaynaklanıyor, taraflardan mı ya da uygulamadan mı bu kısmıyla biz çok ilgilenmiyoruz ama bizim ilgilendiğimiz kısım şu: Kamunun ne kadar zarara uğratıldığı, bu durumdan dolayı kurum ve kamunun ne kadar kayba uğradığı. Çünkü Sayıştay ısrarla iddia ediyor. Yaşandıysa bu kayıp ne kadar? Ve bu kamu zararıyla ilgili bugüne kadar hangi işlemler yapılmıştır? Bunların aydınlığa kavuşması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kılıç.

Buyurun Sayın Yavuzılmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, öncelikle, daha önceki Komisyon tutanaklarında da geçiyordu gizlilikle yürütülen bir millî ilaç projemizin olduğu. Bu millî ilaç projesi hâlâ devam ediyor mu? Çok gizli olmamakla birlikte şu anda hangi aşamada olduğunu sormak istiyorum.

Şimdi, yine, Sayın Sertel bahsetti, ben bir noktaya daha ilave yapmak istiyorum. Personele yapılan sosyal giderler tablosunda -sayfa 15- burada SGK ve Genel Sağlık Sigortası primi işveren payı olarak 2015 yılında 161 bin TL, 2016 yılında da 159 bin TL öngörülüyor. Buradan anlıyoruz ki yaklaşık olarak çalışan sayısı yakın, birbirine yakın, yaklaşık olarak eşit gibi. Emekli ikramiyesi, işten ayrılma tazminatı ödenmiş 92 bin TL, buradan da anlıyoruz ki yine 2-3 kişi gibi yani çok büyük işten ayrılma yok. Ancak yedirme yardımı konusunda 2015 yılında 80 bin TL, 2016 yılındaysa 19 bin TL yani arada yüzde 400’lük bir fark var. Şimdi, 2-3 kişinin emekli olduğunu düşünürsek onlar bu kadar yiyordu

da kurumdan ayrılınca yemek masrafı düştü gibi bir durum tabii anormal bir açıklama olacağı için bu aradaki farkı nasıl açıklıyorsunuz? Yüzde 400'lük bir düşüş var. 2015 yılında mı anormallik var? 2016'ya yansıyan bu 19 bin TL'lik yedirme yardımındaki düşüş nedir, bunun açıklamasını sizden istiyoruz.

Şimdi, ifade edildi, özellikle, TÜBİTAK, Teknokent stratejik anlamda tabii çok çok önemli kurumlar bunlar. Biz bunu geçtiğimiz 17-25 Aralık sürecinde de özellikle yaşadık. Telekulak operasyonu sırasında gözaltına alınan TÜBİTAK BİLGEM'de -bu ses kripto, uzay sistemleri, kriptolu telefon yazılımları, o günlerde özellikle Türkiye gündeminde sürekli "tape"lerle ilgili konular internette de dolaşıyordu- böyle bir birimde önemli görevde bulunan bir yetkili 30/01/2014'te istifa edip ortadan kayboluyor. Daha sonra bu aranıyor ve dokuz ay bu lojmanlarda kaldığı anlaşılıyor, tabii 17-25 Aralıktan sonra gerçekleşiyor bu süreç. Ve yine TÜBİTAK Gebze yerleşkesinde, MARTEK'te, daha sonra bir AR-GE firmasında çalışmaya da devam ediyor. Başbakanlık Teftiş Kuruluna sunulan raporda da TÜBİTAK BİLGEM'de Bilişim Teknolojileri Enstitüsünde bulunan Konuşma ve Doğal Dil İşleme Teknikleri adlı birimde görev yapan 5 kişinin ocak, şubat, mart, nisan, mayıs dönemlerinde belli aralıklarla istifa ettikleri anlaşılıyor. Bu birimin aynı zamanda da ses kayıtlarının montaj mı, değil mi gibi konularda da bilirkişilik yaptığı... Yani bu kurum bu kadar önemli. Türkiye'de belki de bir dönem siyasete yön veren, manipüle eden, şekillendiren birimleri dahi içinde barındıran bir kurum. "Tam bir montaj seti" denilen birimin FETÖ'nün ses kayıtlarıyla ilgili montaj kararı verecek ekipte de yer alması burada dikkat çekiyor ve dolayısıyla belirli periyotlarla iş akitleri feshediliyor. Yalnız şöyle bir konu da var: Başbakanlık Teftiş Kuruluna sunulan raporda gözaltı kararı bulunan ve hâlen aranan, o dönem TÜBİTAK Başkan Yardımcısı Hasan Palaz'ın görevden alınmadan önce sözleşmesi bitmek üzere olan 950 kişinin sözleşmelerini usulsüz bir şekilde uzattığı anlaşılıyor. Şimdi, bunun bir sızma olduğu belli, çok stratejik bir kuruma sızma olduğu belli. Bu sızmaları engellemek adına ilave ne gibi tedbirler aldınız, almaktasınız? Bu doğrultuda bu bahsi geçen kişilerden -950 kişiden de bahsediliyor- hâlâ göreve devam etmekte olanlar var mı? Güvenlik soruşturmasından geçerek görevine iade edilenler var mı? Bu doğrultuda sizden bilgi talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Yavuzylmaz.

Sayın Kaşıkçı...

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

Aslında soracağım sorular yine arkadaşlar tarafından ifade edildi ama yine kayıtlara girsin.

Öncelikle, bir üzüntümü belirtmek isterim. Türkiye için son derece önemli olduğuna inandığım bir kurumun bahsi geçen konularla anılması gerçekten üzücü. İnşallah yeni Sayın Genel Müdürümüz ve yeni ekip bu kurumu layık olduğu noktaya çıkarır diye ümit ediyorum.

Yazılı olarak cevaplanmasıyla ilgili de, birkaç sorum var, zaten Sayın Sertel de aynı soruları sordu, muhtemel aynı ortak cevaplar olur.

Benzer teknoparkların dünyanın gelişmiş ülkelerinde olduğu bilinmektedir, hatta bu teknoparkların atası olarak da Amerika Birleşik Devletlerindeki Silikon Vadisi gösterilmektedir. Öyle ki bu teknolojiyi geliştirme bölgelerinde bugün için dünya devi şirketlerin doğduğu ve geliştiği gerçeği de ortadadır. Örneğin, IBM gibi, Google gibi, Intel gibi. Marmara Teknokente araştırmaların ticarileştirilmesi üzerine ne tür faaliyetler yapılmakta? Teknoloji serbest bölgesinde şu an için hangi firmalar bulunmakta? Bu firmalar hangi iş kolunda faaliyetler göstermekte? Şu ana kadar bu serbest bölgede faaliyet gösteren firmalardan marka değeri olan ne tür ürünler üretilmiştir veya doğmuştur?

Son olarak da, savunma sanayiiyle ilgili MARTEK'te ne tür iş kolları vardır? Bununla ilgili de bir yazılı olarak bilgilendirme yaparsanız sevinirim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı, teşekkür ediyorum.

Sayın Karakaya, buyurun.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Tabii, 2016 raporuna bakıldığında, özellikle, milletvekili, Komisyon üyesi arkadaşlarımızın da dikkate getirdikleri gibi, esas faaliyet harcama ve giderlerinin dışındaki harcamalarda çok ciddi tespitlerin yapıldığını görüyoruz. Yani ben bu noktada Sayıştayımızın yaptığı bu titiz çalışmadan dolayı da teşekkür ediyorum. Yani oradaki birçok şeyi, raporu okuduğunuzda -bu konuyla ilgili biri olarak- net bir şekilde somut birtakım delillere dayandığı görülüyor. Bununla ilgili yapılması gereken Bakanlık tarafından inceleme yapılması, gerekiyorsa da soruşturulmasıydı. Bilmiyorum, bu konuda ne aşamada ne yapıldı? Ama bunların takip edilmesi gerektiğini ifade etmek lazım. Bu tür şeyler, tabii, sonuç itibarıyla, yönetici olarak şu anda bu kurumun başında olan sizleri değil ama kurumu yıpratın şeyler olduğu için de asıl üzüldüğümüz hususlar da bunlar. Yani dikkatsizliğin ötesinde biraz burada manipülasyon olduğu gerçek. Bunlar önemli, birçok kurum açısından da, genel ahlak açısından da son derece önemli ve üzerine de gidilmesi gerekiyor. Atila Bey değerlendirmelerini tek tek, madde madde yaptı. Biryle ilgili aslında bir teftiş raporu geldi ama diğerleriyle ilgili durum nedir, onun da herhâlde takip edilmesi gerektiği ve bu konuda Sayıştayımızın da bence bir önerisi varsa tekrar bildirmesi de karar açısından önemli diye düşünüyorum.

Efendim, bir de mali tablolar açısından baktığımızda, ben 2015-2016 gelir tablosuna baktığımda şöyle bir yapıyı görüyorum, daha doğrusu çarpık bir oluşma var. Yani bunun nedeni nedir, tabii buradan bakınca anlayamıyorum. Eğer bir tespitiniz olur, yazılı olarak onu bildirirseniz çok memnun olurum.

Şimdi, bu tür faaliyetlerde, şirket faaliyetlerinde bir, işin esas faaliyet alanı vardır, bir de onunla bağlantılı, esas faaliyetle bağlantılı diğer faaliyetler vardır. Bir de bunun dışında, olağandışı dediğimiz... Genellikle bunların raporlarını, gelir ve giderlerini de biz mali tablolarda ki bu söylediğimi de faaliyet sonuçlarında, gelir tablosunda sunarız. Şimdi, 2015 yılında şöyle baktığımızda, esas faaliyet alanından 388 bin TL kâr elde edilmişken diğer faaliyetlerin olağan gelir ve kârlarının toplamının 8 milyon TL civarında olduğunu görüyoruz. Yani oldukça esas faaliyetin çok çok üzerinde diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlar; bu kira gelirdir, kur gelirdir, kambiyo kârıdır, zararlıdır neyse ama hacim olarak da bakıldığında oldukça yüksek, 9 milyara geliyor. 9 milyar aslında brüt satışlar değil, net satışlar dahi 8 civarında bir rakam. Ertesi yıla geçildiğinde yine satış maliyetleri aynı kalıyor ama faaliyet hacmi artıyor. Diğer faaliyetlerden olağan gelir ve kârlarda bir düşme söz konusu oluyor.

Sonuçta, yani şirketin esas faaliyeti dışındaki faaliyetleri sanki daha öne çıkmış. Ya sistemde bunların raporlanmasıyla ilgili hata var ya da yapıyla alakalı bir sıkıntı var. İşin doğrusu ben buradan bakarak bunu çözemedim. Bununla ilgili bir değerlendirme notu olursa bunu anlamamıza da katkı sağlar diye düşünüyorum.

Ben de tekrar, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

Hayırlara vesile olur inşallah alınan kararlar.

BAŞKAN – Sayın Karakaya, teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdür, başka söz hakkı olmadığı için devam ediyorum.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) –Ben son bir şey ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kılıç, tabii ki buyurun.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Hani, bu kadar şey var hem Sayıştay da, vekil arkadaşlarımız da çalışmış, tespit etmiş bununla ilgili biz Komisyon olarak suç duyurusunda bulunma şeyini de değerlendirelim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bu konuda bir açıklama yapacağım birazdan ben.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Hani, bir suç duyurusunda... Evet, biz Komisyon olarak da bence sorumluluğu alıp görevimizi yerine getirelim. Bu kadar akıl almaz bir şeyler yaşanırken biz de suç duyurusunda bulunalım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Peki.

Sayın Genel Müdür, milletvekillerimizin görüşlerini, sorularını dinlediniz.

Şimdi, soruları cevaplamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun.

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR – Sayın Başkanım, öncelikle teşekkür ediyorum sayın vekillerimin bu konudaki hassasiyetinden ötürü.

Bayağı bir soru, onların şu anda hepsini... Sadece sayın milletvekilimizin bir sorusu TÜBİTAK’la alakalı bir alana geçti. Biz Marmara Teknokent olarak TÜBİTAK’ın teknopark işletici şirketiyiz. Soru biraz TÜBİTAK Başkanımızla alakalıydı, TÜBİTAK’a yöneltildiği için de inşallah Sayın TÜBİTAK Başkanımız kendisi de herhâlde usul olarak da size bunu yazılı olarak özellikle TÜBİTAK bölümündeki cevapları verecektir Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Nasıl arzu ederseniz.

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR –Ben bayağı bir dinledim ama tutanağa geçtiği için, detaylı tutanakları aldığımızda sayın vekillerimizin sorularının hepsini bir şekilde en kısa zamanda cevaplandıracağız. Endişe duyulan konular var, belki aydınlatılması gereken konular var. Geline nokta nedir, o gün neydi, bugün ne, bu anlamda gerekli ilgili soru muhatabı sayın milletvekillerimize cevabını en uygun şekilde kendilerine iletceğiz. Bu anlamda, onları yazılı olarak bildireceğimizi iletmek isterim size.

BAŞKAN – Evet, bizim aracılığımızla lütfen.

Peki, teşekkür ediyorum.

Değerli üyeler, Sayın Sertel’in bir önerisi üzerine bir açıklama ihtiyacı hissediyorum. Marmara Teknokent AŞ’yle ilgili 2015 ve 2016 hesap yıllarına ait alt komisyon kurulmuş, alt komisyon çalışmalarını yaparak raporunu komisyonumuza getirmiştir. Söz konusu alt komisyon raporu tarafınıza da dağıtılmıştır. Dolayısıyla yeni bir alt komisyon kurulması bu aşamada pek mümkün görülmemektedir. Kurumla ilgili yeni alt komisyon 2017 yılı Sayıştay Raporu’nun Komisyonumuza sunulmasının ardından ocak ayında kurulacaktır.

Yine, Sayın Kılıç’ın önerisiyle ilgili, Sayıştay Kanunu madde 78 “Suç teşkil eden fiiller” başlığı altında -okumayayım vakit almaması anlamında- burada bu sorunun cevabını çok açıkça ifade ediyor. Bu görevi de, bahsi geçen görevi de kanun Sayıştaya vermiş durumda.

Şimdi, TÜBİTAK Marmara Teknokent AŞ’nin 2015 ve 2016 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Şimdi, 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Başkanım, küçük bir soru sorabilirim miyim?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Yani bu yetki Sayıştayda, Sayıştay bu yetkisini kullanmış mı yoksa kullanacak mı, kullanmayı düşünüyor mu? O doğrultuda -hazır buradalar- kısa bir yanıt verirlerse.

BAŞKAN – Peki.

Sayıştay temsilcisi, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, 2016 yılı denetim raporumuzdaki, MARTEK denetim raporumuzdaki önerilerden 3’ünde -10, 13 ve 19 numaralı önerilerde- biz bakanlık incelemesi istemişiz. Birisi, 10 numaralı öneri Ekonomi Bakanlığınca, 13 ve 19’sa Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca. İlgili bakanlık teftiş kurullarından ya da denetim birimlerinden gelen rapor doğrultusunda biz konuyu yeniden değerlendireceğiz, denetim çalışmaları sırasında bakacağız. Fakat şu ana kadar bize ulaşmış bir rapor yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Yani bakanlıklara mı takılmış? Sayın Başkan, öyle mi anlıyoruz?

BAŞKAN – Demek ki henüz inceliyorlar veya süreç devam ediyor diyebilirim.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet, bakanlık teftiş buna karar verecek.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Karaman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Değerli Başkanım, değerli üyeler; öncelikle, Teknokent Genel Müdürü ve ekibine çok teşekkür ediyorum.

Bu gibi konular zaten -Sayıştay da çok iyi bilir- incelenmek için bakanlığa gönderilir, bakanlık teftiş kurulları bunu inceler, suç duyurusunda bulunulması gerekiyorsa bulunur, daha başka konular varsa onları içine alabilir, çıkarabilir ve sonra Sayıştaya gönderir. Suç duyurusunda bulunup sonra da Sayıştaya raporu gönderilebilir ya da bulunmaz, Sayıştaya gönderir. Dolayısıyla biz raporu beklemek durumundayız. Arkadaşların merak ettiği konu şey olabilir: “Bakanlık ne durumda?” Onu sorabilirsiniz.

BAŞKAN – Söz hakkı vereceğim şimdi bakanlığa.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bir açıklama getirmek istedim.

Çok teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim Sayın Karaman, sağ olun.

Sanayi Bakanlığımız yetkilisine söz veriyorum.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ SERDAR BENLİ – Bahsi geçen teftiş inceleme raporumuz Bakanlığımız Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca tarafımıza iletilmiş, bunu müteakip Komisyon Başkanlığınıza da yakın zamanda iletilmiştir, sizlere ulaştığının teyidini de almıştık aslında Komisyon Başkanlığından.

BAŞKAN – Evet, zaten üyelere dağıtmışız biz o bilgileri.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ SERDAR BENLİ – Fakat özetle şunu ifade etmek isterim Sayın Başkan: Rehberlik ve Teftiş Başkanlığımızın raporunda bize adreslenen 2 adet bulgu, 13 ve 19 numaralı bulgular altındaki hususlara ilişkin Rehberlik ve Teftiş Başkanlığımızın

görüşü “Kendilerince yapılacak herhangi bir işlem olmadığı.” yönünde. Hani, uzunca bir rapor, burada okumayalım. Fakat 13 ve 19 numaralı bakanlığımız adresli bulgular üzerinde bunu söyleyebilirim. Teftiş Başkanlığımızın görüşü bu şekilde. Diğer bulgular zaten bize adresli değil.

BAŞKAN – Yani sürecin tamamlandığını anlıyorum bu açıklamalarınızdan.

SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI TEMSİLCİSİ SERDAR BENLİ – Yani Teftiş Başkanlığımızın görüşü “Herhangi bir işleme gerek olmadığı.” yönünde. Orada gerekçeler vesaire teknik olarak yazılmakta Sayın Başkanım.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Raporu yazılı olarak talep ediyoruz Sayın Başkan.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Var, var.

BAŞKAN – Zaten var, raporlarda var.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Taraflar arasında uyuşmazlık diye kapatılmış.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi 2015 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Marmara Teknokent Anonim Şirketi'nin 25.03.2016 tarihinde kendi Genel Kurulu'nda kabul edilen 2015 yılı bilançosu ve 3 milyon 452 bin 496,18 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN – 2015 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

Şimdi 2016 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Marmara Teknokent Anonim Şirketi'nin 03.03.2017 tarihindeki kendi genel kurulunda kabul edilen 2016 yılı bilançosu ve 3 milyon 540 bin 065,10 Türk lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN - 2016 yılı sonuç bölümü genel görüşlerinize sunulmuştur.

TÜBİTAK Marmara Teknokent AŞ'ye ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdür, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

TÜBİTAK MARMARA TEKNOKENT AŞ GENEL MÜDÜRÜ MEHMET ALİ OKUR – Sayın Başkanım, özellikle, ben teşekkür ediyorum, yoğun bir mesai içerisindeyiz, erken saatlerde başladınız. Sizlere başarılar diliyoruz. Bizler de özellikle sayın milletvekillerimizin eleştirileri ve önerilerini değerlendirerek ülkemizin teknolojik anlamda yolunu açabilme adına girişimcilerimize destek vermeye devam edeceğimizi özellikle vurgulamak istiyorum. Zaten TÜBİTAK Marmara Teknokent olarak hizmet veriyoruz. TÜBİTAK Başkanımız da bu anlamda gerçekten bizler için apayrı bir heyecandır ve bu anlamda tıkanıdığımızda her zaman yolumuzu açmıştır. Kendisine de huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum. Sizlere de teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Değerli Komisyon üyelerimiz, toplantımıza 14 Kasım 2018 tarihinde gündemimizde yer alan kuruluşlara ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 15.11